

OPPTAKSDOKUMENT



Dette opptaksdokumentet («**Opptaksdokumentet**») har blitt utarbeidet av Sunndal Sparebank («**Banken**») i tilknytning til opptak av handel av Bankens 928 571 egenkapitalbevis, hvert pålydende NOK 100 («**Egenkapitalbevis(ene)**») på Merkur Market.

Bankens Egenkapitalbevis kan handles fra og med 15. mars 2018 med ticker SUNSB-ME.

Merkur Market er en multilateral handelsfasilitet driftet av Oslo Børs. Merkur Market er underlagt de regler i verdipapirhandelloven med forskrift som gjelder slike markedsplasser. For selskapene som er tatt opp til handel på Merkur Market gjelder disse reglene og markedsplassens egne regler, som er mindre omfattende enn regelverket som gjelder for selskaper notert på Oslo Børs og Oslo Axess. Merkur Market er ikke et regulert marked, og er derfor ikke underlagt børsloven og børsforskriften. Investorer bør legge dette til grunn i forbindelse med sine investeringsbeslutninger.

MERKUR-RÅDGIVER:

NORNE
SECURITIES

7. mars 2018

Viktig informasjon

Dette opptaksdokumentet (heretter "Opptaksdokumentet") er utarbeidet i forbindelse med notering av egenkapitalbevisene i Sunndal Sparebank (heretter "Banken" eller "Sparebanken") på Merkur Market.

Ingen andre enn de parter som er angitt i Opptaksdokumentet er gitt tillatelse til å gi informasjon eller andre opplysninger om Opptaksdokumentet eller om forhold omtalt i Opptaksdokumentet. Dersom noen likevel gir slik informasjon, må disse anses som uberettiget til dette.

Distribusjon av Opptaksdokumentet skal ikke under noen omstendighet gi uttrykk for at det ikke kan ha skjedd endringer i forhold vedrørende Sunndal Sparebank som beskrevet i Opptaksdokumentet etter Opptaksdokumentets dato.

Regnskapstall som er gjengitt i Opptaksdokumentet er utarbeidet i henhold til NGAAP hvis ikke annet er angitt.

Eventuelle tvister som måtte oppstå vedrørende Opptaksdokumentet er underlagt norsk rett og norske domstolars eksklusive domsmyndighet. Dokumenter det henvises til i Opptaksdokumentet er tilgjengelige på hovedkontoret til Sunndal Sparebank. Med mindre annet er angitt, er Bankens ledelse eller styre kilde til opplysningene i Opptaksdokumentet.

I Opptaksdokumentet benyttes en rekke begreper som er skrevet med stor forbokstav. Disse begrepene skal forstås i samsvar med definisjonslisten som er inntatt i kapittel 10 i Opptaksdokumentet.

1	RISIKOFAKTORER	5
2	ERKLÆRINGER	14
2.1	ANSVARSERKLÆRING	14
2.2	TREDJEPARTSINFORMASJON	15
2.3	FREMTIDSRETTEDE UTTALELSER	15
2.4	RÅDGIVERE VED NOTERINGEN.....	15
2.5	LOVVALG OG JURISDIKSJON	15
3	PRESENTASJON AV SUNNDAL SPAREBANK	16
3.1	GENERELT OM BANKEN	16
3.2	HISTORIKK	16
3.3	VEDTEKTER	17
3.4	OVERORDNET STRATEGI OG ØKONOMISKE MÅL	18
3.5	SAMFUNNSROLLE OG SAMFUNNSANSVAR.....	19
3.6	UTLÅN	19
3.7	FORSKNING OG UTVIKLING, PATENTER OG LISENSER.....	22
3.8	VESENTLIGE INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER.....	22
3.9	AVHENGIGHET AV FORRETNINGSAVTALER	22
4	OPERASJONELL OG FINANSIELL GJENNOMGANG	23
4.1	RESULTATUTVIKLING	23
4.2	EGENKAPITAL OG SOLIDITET	25
4.3	BANKENS FINANSIERING - LIKVIDITET OG FUNDING	26
4.4	TREKKRAMMER.....	29
4.5	BALANSE MELLOM INNLÅN OG UTLÅN.....	29
4.6	ORGANISASJON.....	29
4.7	GENERELLE BETRAKTNINGER OM 2017 OG FREMTIDIG UTVIKLING.....	30
5	ORGANISASJON OG LEDELSE	31
5.1	ORGANISASJON.....	31
5.2	GENERALFORSAMLINGEN	31
5.3	VALGKOMITE.....	33
5.4	STYRET	33
5.5	LEDELSEN	38
5.6	INTERESSEKONFLIKTER	41
5.7	EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE.....	41
5.8	ANTALL ANSATTE	41
5.9	FAMILIÆRE RELASJONER.....	42
5.10	VANDEL.....	42
6	EIERANDELSKAPITAL OG INVESTORPOLITIKK	43
6.1	EIERANDELSKAPITALEN I BANKEN.....	43
6.2	KONVERTIBLE LÅN OG TEGNINGSRETT	43
6.3	FORTRINNSRETT	44
6.4	STYREFULLMAKT	44
6.5	EGENKAPITALBEVISEIERNES RETTIGHETER	44
6.6	INFORMASJONSPOLITIKK	44
6.7	AVKASTNING OG UTBYTTEPOLITIKK.....	45
6.8	REGLER OM PLIKTIG TILBUD	46
6.9	FLAGGEPLIKTIGE HANDLER.....	46
6.10	STØRSTE EGENKAPITALBEVISEIERE I SUNNDAL SPAREBANK.....	46
7	FINANSIELL INFORMASJON	47
7.1	GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER	47
7.2	REGNSKAP	49
7.3	REVISOR.....	52

7.4	TRANSASJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER.....	52
7.5	ENDRINGER I FINANSIELL STILLING ELLER MARKEDSSTILLING.....	52
8	SKATTEMESSIGE FORHOLD FOR EGENKAPITALBEVISEIERNE	53
8.1	INNLEDNING.....	53
8.2	GENERELT.....	53
8.3	BESKATNING AV INVESTORER SKATTEMESSIG HJEMMEHØRENDE I NORGE	53
8.4	BESKATNING AV INVESTORER SKATTEMESSIG HJEMMEHØRENDE I UTLANDET.....	54
9	JURIDISKE FORHOLD	56
9.1	TVISTER MED VIDERE.....	56
9.2	SAMARBEIDSPARTNERE.....	56
9.3	VESENTLIGE KONTRAKTER	58
9.4	INNLAÑSPORTEFØLJE/INNLAÑSAVTALER	58
10	RAMMEBETINGELSER FOR SPAREBANKER	59
10.1	BESKRIVELSE AV EGENKAPITALBEVIS SOM VERDIPAPIR.....	59
10.2	LOVREGULERING AV SPAREBANKER	63
11	DEFINISJONER.....	70
12	DOKUMENTER SOM ER TILGJENGELIGE FOR OFFENTLIGHETEN.....	70

Vedlegg: Vedtekter

1 Risikofaktorer

Investeringer i Egenkapitalbevis er beheftet med risiko. Nedenfor er beskrevet risikoforhold som anses særlig relevante og vesentlige for å vurdere risikoen knyttet til en investering i Egenkapitalbevis i Sunndal Sparebank. Eventuelle investeringer i Egenkapitalbevis i Sunndal Sparebank bør grundig vurderes mot risikofaktorene presentert i dette kapitlet, sammen med informasjon presentert i Opptaksdokumentet for øvrig. Dersom én eller flere av risikofaktorene faktisk inntreffer, vil Bankens virksomhet, finansielle stilling, driftsresultat og/eller egenkapitalbeviskurs kunne bli vesentlig negativt påvirket.

Banken har egne risiko- og kapitalstyringssystemer for å sikre forsvarlig drift og finansiell stabilitet, og samtidig å støtte opp om Bankens strategiske utvikling og måloppnåelse. Risikofaktorene inntatt nedenfor er de kjente og relevante risikofaktorer Banken mener er av betydning for Banken.

1.1 UTVIKLINGEN I VERDIPAPIRMARKEDET, ØKONOMISK UTVIKLING OG ENDRING I RAMMEBETINGELSER

Utvikling i verdipapirmarkedet og volatilitet

Kursen på Egenkapitalbevisene vil påvirkes av den generelle utviklingen i verdipapirmarkedene. Dette innebærer at kursen på Egenkapitalbevisene vil kunne gå opp eller ned uavhengig av Bankens underliggende utvikling.

Prissetting av Egenkapitalbevisene vil også kunne påvirkes av likviditeten i markedet for Bankens egenkapitalbevis. Dersom handelen i Egenkapitalbevisene blir preget av relativt liten omsetning, vil dette kunne føre til at enkelthandler innenfor en kort tidshorisont kan gi sterke positive eller negative kursutslag.

Utviklingen i regional og nasjonal økonomi

Den internasjonale finanskrisen har vist at de globale kapital- og pengemarkedene kan være volatile. Denne effekten kan relatere seg til blant annet redusert likviditet og økt kredittrisikopremie for banksektoren internasjonalt. I tillegg har det i perioder de senere årene forekommet vesentlig reduksjon i tilgjengeligheten av finansiering i kapital- og pengemarkedene.

Eventuell vedvarende volatilitet, nye markedsforstyrrelser eller andre hendelser i den globale økonomien kan ha vesentlig negativ effekt på Bankens evne til å få tilgang til kapital og/eller virksomheten for øvrig, resultater av virksomheten og/eller Bankens økonomiske stilling. Politisk uro og signaler om proteksjonisme kan bremse utviklingen i internasjonal handel og økonomisk vekst framover.

Bankens inntjening og resultater kan bli negativt påvirket av en forverring i økonomiske forhold der virksomheten drives. En forverring av makroøkonomiske forhold i Norge kan ha vesentlig negativ effekt på Bankens resultater og økonomiske stilling, spesielt dersom etterspørselen etter varer og tjenester faller, arbeidsløsheten øker, oljeprisen faller eller verdier på eiendommer faller. I tillegg til å redusere etterspørselen etter Bankens produkter og tjenester, kan kvaliteten på Bankens utlånsportefølje påvirkes negativt, og Banken vil kunne oppleve kredittap. Banken har sin virksomhet i Møre og Romsdal og vil således kunne bli påvirket av utviklingen i regionen.

Rammebetingelser og myndigheters handlinger

Norske myndigheter kan til enhver tid innenfor rammene av EØS-avtalen innføre regelverk eller gjennomføre finans- eller pengepolitiske tiltak, herunder endringer i skatte-, avgifts- og valutalovgivningen, som vil kunne påvirke Banken og resten av finansindustriens inntekter og kostnader. Et eksempel på dette er beskatning av utbytte. Myndighetene kan også innføre andre tiltak som kan påvirke Bankens virksomhet, eksempelvis gjennom skjerpede soliditetskrav eller andre spesifikke krav. Gjennom sin kontroll med tilsyns- og styringsinstitusjonene i penge- og kredittmarkedet, vil myndighetene også kunne foreta disponeringer som påvirker Bankens virksomhet direkte. Eksempelvis vil innføring av økte eller nye skattesatser for finansnæringen, herunder finansskatt, kunne bidra til å svekke Bankens virksomhet, resultat, likviditet, finansielle stilling og/eller framtidsutsikter.

Finansreguleringen innen EØS-området har de senere år blitt betydelig utvidet. Tilsynet med finansnæringen er også vesentlig styrket. EU-myndighetenes mål er at når de såkalte Basel III-regler og -prinsipper er vedtatt, og nasjonal implementering er gjennomført, vil sannsynligheten for og omfanget av kriser i finanssektoren bli

redusert. Det er forventet at innfasing av nye krav skjer gradvis frem mot 2019. I EØS-området gjennomføres Basel III-reglene gjennom det såkalte kredittinstitusjonsdirektivet og –forordningen (CRD IV/CRR). Regler tilsvarende CRD IV/CRR er i det vesentlige gjennomført i Norge. Ytterligere informasjon vedrørende Basel-komiteéns standard finnes på Basel-komiteén og Finanstilsynets hjemmesider www.bis.org og www.finanstilsynet.no.

For finansnæringen innebærer nye/endrede rammebetingelser blant annet:

- Økte krav til kjernekapitaldekning
- Nye krav til sammensetning av kjernekapital
- Økte krav til likviditetsstyring og likviditetsbuffere

Med virkning fra 30. juni 2017 er banker forpliktet til å oppfylle krav til uvektet kjernekapitalandel.

Nye rammebetingelser vil kunne medføre ytterligere press på Bankens rentemargin, kostnader og egenkapitalbevisavkastning. Dette er en generell utfordring for hele finansnæringen, og det forventes at deler av merkostnaden må tas igjen gjennom økte priser.

1.2 FORRETNINGSMESSIG RISIKO

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som faren for tap som følger av at kunder eller motparter ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Banken. Kredittrisiko oppstår i tre av Bankens forretningsområder; (i) utlån, kreditter og garantier til personkunder, (ii) utlån, kreditter og garantier til bedrifter, og (iii) utlån til og investering i banker, obligasjoner og ansvarlige lån.

Bankens tilgang til korrekt og fullstendig finansiell informasjon og generell kredittinformasjon om låntakere er avgjørende for Bankens vurdering av den kredittrisiko som er knyttet til den enkelte låntaker. Slik informasjon er mer begrenset tilgjengelig for små bedrifter og privatpersoner enn for større foretak, og ettersom utlån til små bedrifter samt privatpersoner utgjør en stor del av Bankens utlånsportefølje, utgjør dette en risiko. For eksempel utgjorde Bankens utlån til privatpersoner 71,9 prosent av Bankens samlede utlån per 31. desember 2017. Banken er således eksponert for risiko knyttet til tap som følge av at låntakere ikke har evne eller vilje til å oppfylle sine forpliktelser overfor Banken.

I tillegg til den spesifikke risiko som ligger i Bankens utlånsportefølje, vil Bankens fremtidige tapsutvikling, som nevnt over, også påvirkes av andre faktorer som for eksempel den generelle økonomiske utviklingen, fremtidig rentenivå og Bankens løpende håndtering av kredittrisikoen. En mer detaljert oversikt over Bankens kreditteksponering, og en beskrivelse av Bankens systemer knyttet til håndtering av kredittrisiko, er gitt i kapittel 3.6.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko defineres som risikoen for at Banken ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av dyrere finansiering. Nivået på Bankens ansvarlige kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig finansiering til enhver tid.

Banken er avhengig av tilgang til ekstern kapital på tilfredsstillende vilkår for å kunne innfri sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. Denne likviditetsrisikoen er latent innenfor bankvirksomhet, og kan særskilt gjøre seg gjeldende på grunn av for stor avhengighet til en bestemt finansieringskilde, endringer i kredittrater eller mer generelle endringer i markedet, for eksempel naturkatastrofer eller spesifikke forhold knyttet til Banken.

Banken er videre avhengig av tilstrekkelig finansiering for å kunne drive sin utlånsvirksomhet. Bankens utlånsvirksomhet er i det vesentlige dekket gjennom kundeinnskudd. Slike innskudd er imidlertid utsatt for variasjoner som skyldes hendelser utenfor Bankens kontroll, som for eksempel bortfall i kunders tiltro til markedet og økt konkurranse, som kan føre til at Banken i en periode får en vesentlig reduksjon i sine

kundeinnskudd. I tillegg kan enhver usikkerhet knyttet til Bankens finansielle stilling føre til vesentlig uttak av kundeinnskudd som kan resultere i et finansierungsunderskudd hos Banken.

Bankens lånekunder ønsker som regel langsiktig finansiering, mens Bankens innskuddskunder i praksis, på meget kort varsel, kan disponere sine innskudd. Det oppstår derfor en likviditetsrisiko idet løpetiden på kundeinnskudd og innlån fra kapitalmarkedet er ulik løpetiden på Bankens utlån. Tidsgapet som oppstår medfører risiko for tap dersom Banken ikke er i stand til å refinansiere sin gjeld eller ikke har evnen til å finansiere økninger i eiendeler uten vesentlige ekstrakostnader.

Selv om Banken har en konservativ holdning til likviditetsrisiko, og Banken til enhver tid søker å diversifisere sine kilder til finansiering for å bli mest mulig uavhengig av hendelser i det enkelte marked, medfører den typen virksomhet Banken driver en iboende likviditetsrisiko som vil kunne ha en vesentlig negativ innvirkning på Bankens resultat, likviditet og finansiell stilling.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er en samlebetegnelse som omfatter risikoen for tap knyttet til poster på og utenfor balansen som følge av endringer i markedspriser. Verdipapirrisiko, valutarisiko, renterisiko, risiko forbundet med egenbeholdning og/eller bruk av egenkapital i syndikater er inkludert i denne risikoklassen.

En nedgradering i kredittvurdering av Bankens kunder eller verdipapir som Banken eier vil kunne ha en negativ innvirkning på Bankens inntekter og risikovektede balanse, som kan føre til økte kapitalkrav.

Banken er eksponert for risiko knyttet til rentemarginer mellom utlån og lånekostnader. Endringer i renteforskjellene kan direkte påvirke Banken i den grad de påvirker avkastningen på rentebærende eiendeler, og renter betalt på rentebærende gjeld, og spesielt om endringene er uforholdsmessige eller uventede, eller på annen måte påvirker forholdet på Bankens utlån og innlån. Bankens viktigste finansieringskostnad er rente betalt på innskudd og finansiering fra pengemarkedet, mens de viktigste renteinntektene kommer fra utlån til kunder og rentebærende verdipapirer. Når tidspunktet for justeringer av renter ikke er sammenfallende, for eksempel når en økning av rentene i fundingmarkedet ikke er mulig å overføre til utlån, kan dette påvirke inntektene negativt.

Banken har investeringer i verdipapirer hvor verdi er avhengig av volatilitet og generell utvikling av flere variabler, for eksempel renter, valutakurser, kredittspreader og aksjekurser. En negativ utvikling i verdi på disse verdipapirene vil ha en negativ påvirkning på Bankens finansielle stilling og/eller driftsresultat.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko oppstår når det er lav diversifisering i eksponeringen mot motparter med hensyn til geografiske områder, bransjer, produkter, risikoklasser osv.

Banken har i den ordinære utlånsvirksomheten en fordeling på sektorer per 31. desember 2017 som fordeler seg med 71,9 prosent av samlet utlånsportefølje til privatpersoner og 28,1 prosent til bedriftskunder.

Bankens utlånsportefølje til privatpersoner og bedrifter fordeler seg geografisk med hovedvekt i Møre og Romsdal som står for 69,7 prosent av Bankens utlån, mens kunder bosatt andre steder i landet står for 30,3 prosent av Bankens utlån per 31. desember 2017.

Dersom eller i den utstrekning privatpersoner eller bedrifter i Bankens lokale marked får redusert tilbakebetalingsevne i forhold til andre områder, vil Bankens konsentrasjon av kunder i lokalk markedet øke risikoen for betalingsmislighold. Dersom eller i den utstrekning privatpersoner eller bedrifter i Bankens lokalk marked får redusert låne- eller spareevne, vil dette kunne redusere Bankens aktivitet og medføre redusert inntjening. Dersom de bransjer Banken er eksponert i blir utsatt for negativ markedsutvikling, vil dette kunne påvirke låne- og spareevnen, samt påvirke faren for mislighold.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker, samt eksterne hendelser. Dette kan eksempelvis være svikt i rutiner, svikt i datasystem, kompetansesvikt, feil hos Bankens underleverandører, tillitsbrudd hos ansatte og kunder, ran, underslag m.m.

Banken er avhengig av et betydelig antall operasjoner hver dag i en rekke ulike markeder og geografiske områder. Bankens virksomhet avhenger av evnen til å håndtere disse operasjonene effektivt på tvers av ulike enheter, og rapportere disse operasjonene nøyaktig. Banken er eksponert for operasjonell risiko som for eksempel svikt eller mangler i interne prosesser og systemer (inkludert, men ikke begrenset til, finansiell rapportering og risikostyringssystemer), IT-infrastruktur, utstyr/maskiner, dokumentasjon av transaksjoner eller avtaler med tredjeparter, manglende sikring av eiendeler, ansattes feil, brudd på fullmakter, og manglende oppfyllelse av regulatoriske krav (inkludert, men ikke begrenset til, virksomhetsreglene for bank, databeskyttelse og anti-hvitvaskingslover).

Banken er også utsatt for operasjonell risiko på grunn av klager fra kunder og svikt i eksterne systemer. Dessuten kan Banken bli negativt påvirket av uredelige handlinger eller brudd på interne instruksjoner begått av egne ansatte. Banken kan ikke forutsi hvorvidt slike tilfeller av interne misligheter vil oppstå, eller hvis de skulle oppstå, i hvilken grad disse handlinger vil få negativ innvirkning.

Metoder for risikostyring av operasjonell risiko bygger på estimer, forutsetninger og tilgjengelig informasjon som kan være feil eller utdatert. Dersom risikostyring er utilstrekkelig kan dette ha en vesentlig negativ effekt på Banken. Dersom operasjonell risiko som nevnt ovenfor skulle materialisere seg, kan dette føre til både omdømmemessig og økonomisk skade og kan ha en vesentlig negativ effekt på Bankens virksomhet, økonomiske stilling, likviditet og/eller driftsresultat.

Bankens operasjoner er avhengig av Bankens evne til daglig å behandle og overvåke et stort antall transaksjoner, hvorav mange er svært komplekse. Bankens IT-systemer og andre systemer for å håndtere økonomi, regnskap, databehandling og transaksjonsvolum kan ha en negativ effekt på Bankens evne til å behandle transaksjoner eller yte tjenester. Andre faktorer som kan forårsake at Bankens IT-systemer stopper eller ikke fungerer ordentlig, omfatter en forverring i kvaliteten på IT-utvikling, support og drift av systemene. I tillegg kan særlig høy utskiftning av ansatte påvirke Bankens evne til å håndtere veksten og den økende kompleksiteten i Bankens operasjoner. Til tross for Bankens betydelige utgifter til eksisterende IT-systemer, er det ikke noen sikkerhet for at disse utgiftene er tilstrekkelige eller at IT-systemer vil fungere tilfredsstillende. Enhver forstyrrelse av IT-systemer eller andre systemer som brukes av Banken, herunder systemer som eies av kontraktsparter, kan ha vesentlig effekt på Bankens virksomhet, finansielle stilling og driftsresultater.

Til tross for beredskapsplaner og fasiliteter Banken har på plass, kan virksomheten være negativt påvirket av en forstyrrelse i den infrastrukturen som støtter Bankens systemer. Dette kan omfatte forstyrrelser som involverer strømforsyning, tele- og datakommunikasjon eller andre tjenester som brukes av Banken eller Bankens underleverandører, eller en krisehendelse som involverer alle steder der Banken har en betydelig operasjonell virksomhet.

Bankens teknologitjenester leveres gjennom Eika Alliansen og SDC (Skandinavisk Data Center A/S). Det foreligger et omfattende avtaleverk som blant annet regulerer ansvaret mellom partene og fastsetter definerte krav til driftsstabilitet og konsekvenser dersom dette ikke blir overholdt. En vesentlig svikt i disse systemene vil likevel ha en vesentlig innvirkning på Bankens virksomhet og dens kunders tilfredshet, som igjen vil kunne ha en vesentlig negativ innvirkning på virksomhet, resultat, likviditet, finansielle stilling og/eller framtidsutsikter.

Bankens operasjoner er avhengig av sikker bearbeiding, lagring og overføring av konfidensiell og annen informasjon i sine datasystemer og nettverk. De datasystemer, programvarer og nettverk som brukes av Banken kan være sårbare for uautorisert tilgang, datavirus eller annen ondsinnet kode og andre ytre angrep eller interne brudd som kan være en trussel mot datasikkerheten. Hvis en eller flere slike hendelser oppstår, kan noen av dem potensielt true konfidensielle og andre opplysninger om Banken, kunder eller motparter. Banken kan bli nødt til å bruke ekstra ressurser for å gjøre tiltak for å beskytte Banken eller for å undersøke og avhjelpe sårbarheter eller andre eksponeringer.

Banken kan også bli gjenstand for søksmål og økonomisk tap for forhold som det enten ikke er forsikret mot eller som den ikke fullt ut er dekket for gjennom forsikringer.

Risikoen for at banker vil bli utsatt for, ellers brukes til, hvitvasking har økt. Risikoen for hvitvasking er høyere i fremvoksende markeder enn i Norge og andre utviklede markeder. Risikoen for hendelser i forhold til hvitvasking finnes alltid for finansforetak. Eventuelle brudd på antihvitvaskingsregler, eller forsøk på brudd, kan ha alvorlige juridiske og omdømmemessige konsekvenser for Banken, og kan resultere i negativ innvirkning på Bankens virksomhet.

Banken oppdaterer løpende sine interne retningslinjer for å hindre potensielle interessekonflikter i tråd med at virksomheten og kundebasen utvides. Å identifisere og håndtere interessekonflikter er komplekst, blant annet på grunn av at interne brudd på retningslinjer kan være vanskelig å oppdage. Bankens omdømme kan bli skadet, og kundenes vilje til å inngå transaksjoner med Banken kan bli berørt, dersom Banken ikke klarer, eller synes å ikke klare, å identifisere og håndtere interessekonflikter.

Risiko knyttet til personell

Bankens virksomhet er avhengig av den kollektive innsatsen av sine ansatte på alle nivåer. Konkurransen om de beste medarbeiderne fra finanssektoren og fra bedrifter utenfor finansnæringen, er hard. Dersom Banken ikke er i stand til å beholde og tiltrekke seg tilstrekkelig personell med riktig kompetanse, kan dette ha en negativ effekt på virksomheten. Videre kan tap av nøkkelpersonell og ledelse ha en negativ effekt på Bankens virksomhet, strategi, finansielle stilling og/eller driftsresultater.

Eierrisiko

Eierrisiko er risikoen for at Banken blir påført negative resultater fra eierposter i strategisk eide selskap og/eller må tilføre ny egenkapital til slike selskap. Slike tap vil kunne ha en negativ innvirkning på Bankens finansielle stilling og fremtidige resultat og utviklingsmuligheter.

Uventede inntekts- og kostnadssvingninger

Banken er utsatt for uventede svingninger i inntekter og kostnader som kan inntreffe i ulike forretnings- eller produktsegmenter. Ettersom det vesentligste av Bankens inntekter kommer fra kjernevirksomheten og omfatter rentenetto og provisjonsinntekter fra andre banktjenester som betalingsformidling, formidling av andre finans- og forsikringsprodukter og lignende, er Bankens kostnader tilpasset disse kjerneaktivitetene. Det er likevel en risiko for at uforutsette konjunktursvingninger eller endret kundeatferd kan forekomme. Dette kan medføre at Bankens kostnader vesentlig overskrider Bankens inntekter, som igjen vil kunne ha en vesentlig innvirkning på Bankens driftsresultat, likviditet og finansielle situasjon.

Verdifall i de sikkerhetsobjekter Banken har etablert sikkerhet i

En betydelig andel av Bankens utlån er sikret ved pant i eiendom, driftstilbehør, varelager og tilsvarende eiendeler. Dersom, og i den utstrekning, verdien av disse sikkerhetsobjektene faller eller muligheten til å realisere slike objekter blir forringet, vil dette øke risikoen for at Banken vil lide tap dersom låntaker misligholder sitt engasjement med Banken, som igjen vil kunne ha en vesentlig negativ innvirkning på Bankens virksomhet, likviditet, finansielle stilling og/eller driftsresultat.

Omdømmerisiko

Banken er avhengig av å opprettholde et godt omdømme og tillit i markedet for å tiltrekke seg nye, og beholde eksisterende, kunder. Banken er også avhengig av et godt omdømme hos motparter, egenkapitalbevismarkedet og hos myndighetene. Dersom Banken ikke klarer å opprettholde det nødvendige omdømmet og den nødvendige tillit i markedet, vil det kunne ha en vesentlig negativ innvirkning på Bankens virksomhet, resultat, likviditet og finansielle stilling.

Marginpress

Rentemarginen for norske banker har vært nokså stabil de siste årene. Tiltakende press på utlånsmarginer har blitt kompensert av fallende markedsfinansieringskostnad og reduserte innskuddsrenter. I 2017 har man også

sett et fortsatt press på utlånsmarginene, særlig innenfor personmarkedet med pant i bolig og enkeltsegmenter innenfor næringsutlån (som eiendom), som vil legge press på rentemarginen framover da innskuddsrentene allerede er på svært lave nivåer.

Dersom volumveksten ikke holdes oppe, kan redusert rentemargin bidra til å svekke Bankens virksomhet, resultat, likviditet, finansielle stilling og/eller framtidsutsikter.

Konkurransesituasjon

Bankens fremtidige økonomiske resultater vil kunne påvirkes av konkurransemessige forhold. Spesielt vil dette være tilfellet dersom eksisterende eller nye aktører intensiverer sin tilstedeværelse på Bankens geografiske kjerneområder. Det forventes at den fremtidige utviklingen i banksektoren fortsatt vil preges av sterk konkurranse om kunder og prosjekter. Det er også en risiko for ytterligere konsolidering i markedene hvor Banken driver virksomhet, som kan føre til økt konkurranse. Økt konkurranse kan gi reduserte marginer, som igjen vil kunne ha en negativ virkning på Bankens virksomhet, resultat, likviditet, finansielle stilling og/eller framtidsutsikter.

Banken er utsatt for betydelig konkurranse innenfor alle sine forretningsområder. Konkurranse kan øke i Bankens markeder som følge av reguleringer, teknologi eller andre faktorer. Økt konkurranse kan føre til at Banken mister markedsandeler eller får redusert lønnsomhet på sine produkter og tjenester, og ellers ha en negativ effekt på virksomheten sin økonomiske stilling og resultater.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsninger. Banken opererer innenfor en rekke forretningsområder og i flere geografisk områder i hovedsak begrenset til Møre og Romsdal fylke. Som en del av Bankens fremtidige strategi kan Banken velge å gjennomføre strategiske transaksjoner (inkludert, men ikke begrenset til, oppkjøp, salg og inngåelse av joint venture-samarbeid) for enten å styrke driften eller trekke seg ut av et virksomhetssegment eller geografisk område. Det er ingen garanti for at Banken vil være i stand til å fullføre integreringen av eventuelle oppkjøpte enheter, fullføre salg, inngå joint ventures som planlagt eller å identifisere alle potensielle forpliktelser før transaksjonene er avsluttet. Enhver slik hendelse kan ha en vesentlig negativ effekt på Bankens virksomhet, finansielle situasjon, likviditet og/eller driftsresultat.

Risiko knyttet til samarbeidsarrangementer

Banken har eksisterende, og kan i fremtiden inngå nye, samarbeidsarrangementer med andre virksomheter som ledd i markedsføringen av Bankens tjenester. Det kan ikke garanteres at slike samarbeider i fremtiden vil bli, eller fortsette å være, positive for Bankens utvikling. Bortfall eller redusert nytte av samarbeidsarrangementer i fremtiden vil kunne få en negativ innvirkning på Bankens vekst og/eller resultat.

I tillegg kan det nevnes at Bankens merkevare er knyttet til Eika Gruppen, slik at negativ omtale rundt Eika Gruppen også kan ha negativ effekt for Banken.

Systemrisiko

Stor grad av avhengighet mellom de ulike institusjonene i finansnæringen medfører at Banken er spesielt utsatt for forverringer i kommersiell og finansiell soliditet, eller oppfattet soliditet, hos andre finansforetak. Mislighold hos ett finansforetak kan medføre likviditetsproblemer, tap eller mislighold hos andre finansforetak. Dette som følge av kreditttyting, handel, clearing eller andre relasjoner mellom finansforetakene. Selv en oppfatning av, eller spørsmål om, mangel på kredittverdighet hos en motpart kan føre til likviditetsproblemer for Banken. Dette kan refereres til som "systemrisiko" og kan få en vesentlig negativ effekt på de finansielle mellomleddene, for eksempel clearing agencies, clearing houses, banker, verdipapirforetak, og ytelser hos dem som Banken samarbeider med og er avhengig av i den daglige virksomhet. Systemrisikoen kan ha vesentlige negative effekter på Bankens evne til å skaffe ny kapital til sin virksomhet, på dens finansielle posisjon, på driftsresultat, på likviditet og/eller framtidsutsikter.

Compliance-risiko (etterlevelse)

Compliance-risiko er risikoen for at Banken pådrar seg offentlige sanksjoner/bøter eller økonomisk tap som følge av manglende etterlevelse av lover og forskrifter.

Et omfattende og komplekst regelverk for å drive bankvirksomhet stiller store krav til styring og kontroll av Banken. Nye regulatoriske krav til hvordan Banken opererer, eller endringer i slike, kan innebære betydelige kostnader for Banken for å sikre etterlevelse. Banken forventer å møte sterkere regulering av sin virksomhet. Manglende etterlevelse av lover og forskrifter vil kunne ha en vesentlig negativ innvirkning på Bankens virksomhet, resultat, likviditet og finansielle stilling. Endringer i standarder for utarbeidelsen av regnskap eller endringer i Finanstilsynets tolkninger av standardene, kan medføre ulik oppfatning mellom Banken og myndigheter med hensyn til anvendelse av slike standarder. Slike endringer kan påvirke Bankens rapporterte finansielle stilling og/eller resultater.

Banken opererer i et juridisk og regulatorisk miljø som utsetter den for potensielle rettssaker og regulatorisk risiko. Som et resultat kan Banken bli involvert i ulike tvister, søksmål og andre prosesser i Norge og andre jurisdiksjoner som potensielt kan utsette Banken for tap. Slike krav, tvister og søksmål er gjenstand for flere usikkerheter, og deres resultater er ofte vanskelig å spå, spesielt i de tidlige stadier av en sak.

Annen risiko

Endringer i rammebetingelser kan innebære negativ påvirkning på Bankens rentemargin, kostnader og egenkapitalbevisavkastning. Områder hvor endringer eller utviklingen i regulering og/eller tilsyn kan ha en negativ innvirkning omfatter, men er ikke begrenset til, (i) endringer i penge-, rente- og øvrig politikk, (ii) endringer i konkurranse- og prissettingsregelverk, (iii) differensiering blant finansinstitusjoner med hensyn til utvidelsen av garantier til bankinnskudd fra kunder og vilkårene knyttet til slike garantier, (iv) økt/endret finansiell rapportering, (v) endringer i regelverket for Bankens nåværende struktur, (vi) økte/endrede krav til virksomhetsutøvelsen. Banken forventer å møte sterkere regulering av sin virksomhet.

Ugunstig politisk, militær eller diplomatisk utvikling, sosial ustabilitet eller juridisk usikkerhet, som igjen kan påvirke bankens mulighet til å utføre virksomheten eller endre etterspørselen etter Bankens produkter og tjenester, herunder ved ekspropriasjon, nasjonalisering og inndragning av eiendeler og gjennom restriksjoner på visse typer transaksjoner vil kunne ha en vesentlig negativ innvirkning på Bankens virksomhet, resultat, likviditet og finansielle stilling.

1.3 ANNEN RISIKO RELATERT TIL EGENKAPITALBEVISENE SOM SØKES NOTERT PÅ MERKUR MARKET

Faktorer som kan påvirke markedsverdien på Egenkapitalbevisene

Markedet for Egenkapitalbevis kan variere vesentlig og raskt som følge av, blant annet, faktorene nevnt nedenfor:

- forskjeller mellom Bankens faktiske finansielle og øvrige resultater og det som er forventet av markedet og analytikere
- oppfattede muligheter for Bankens virksomhet og bankindustrien
- offentliggjøringer fra Banken eller dens konkurrenter vedrørende vesentlige kontrakter, oppkjøp, strategiske samarbeid, joint ventures, eller kapitalforpliktelser
- endringer i driftsresultat
- endringer i analytikerens estimer av Bankens ytelse og anbefalinger
- endringer i markedets vurdering av lignende foretak
- involvering i søksmål
- ansettelse eller oppsigelse av ledende personer / nøkkelpersoner
- endringer i generelle finansielle forhold
- store Egenkapitalbeviser eventuelle fremtidige salg av Egenkapitalbevis

Negativ publisitet, herunder det som relaterer seg til noen av Bankens fremtidige, største Egenkapitalbevisiere, nøkkelpersoner eller Eika Gruppen som sådan, kan ha vesentlig negativ påvirkning på prisingen av Egenkapitalbevisene, uavhengig av om slik publisitet medfører riktighet.

Utbyttepolitikk

Tidspunkt for, og størrelsen på, fremtidige utbetalinger av utbytte fra Egenkapitalbevisene vil avhenge av Bankens fremtidige inntjening, Bankens kapitalbehov samt kapital- og kjernekapitaldekning slik disse er definert i lov og forskrifter. Endringer i Bankens utbyttepolitikk kan ha negativ effekt for Egenkapitalbevisenes direkteavkastning, kursutvikling og attraktivitet i verdipapirmarkedet.

Som en generell regel kan generalforsamlingen ikke vedta høyere utbytte enn styret har foreslått eller godkjent. Dersom generalforsamlingen, uavhengig av årsak, ikke vedtar utbytte i samsvar med styrets forslag, vil ikke Egenkapitalbeviserne i Sunndal Sparebank ha krav på forklaring av en slik manglende utbetaling, og selskapet vil ikke være forpliktet til å betale utbytte i den aktuelle perioden.

Begrenset anledning for utenlandske Egenkapitalbevisiere til å delta i fremtidige emisjoner

I henhold til Finansforetaksloven har eksisterende Egenkapitalbevisiere fortrinnsrett til å tegne nye Egenkapitalbevis med mindre disse rettighetene er satt til side i henhold til vedtak i generalforsamlingen. Egenkapitalbevisiere i andre jurisdiksjoner kan være forhindret fra å motta, handle og utøve slik fortrinnsrett til tegning av nye Egenkapitalbevis i henhold til gjeldende lokal lovgivning. Dersom slike Egenkapitalbevisiere ikke kan motta, handle eller utøve slike fortrinnsretter tildelt for deres Egenkapitalbevis i en fortrinnsrettsemisjon i Banken, risikerer disse å miste den økonomiske fordelene slike rettigheter representerer og deres forholdsmessige eierandel i Banken kan bli utvannet.

Utbytteutvanning

Bankens årsoverskudd blir fordelt mellom eierandelskapitalen og grunnfondskapitalen i samsvar med eierbrøken. Dersom overskuddet som tildeles grunnfondskapitalen ikke deles ut som gaver på samme nivå som utbyttet til eierandelskapitalen, vil dette legges til grunnfondskapitalen og således medføre at grunnfondskapitalens relative andel av neste års utbytte blir større og Egenkapitalbeviserne risikerer å bli utvannet.

Eventuelle framtidige egenkapitalemisjoner kan ha en vesentlig negativ innvirkning på Egenkapitalbevisenes markedskurs

På datoen for dette Opptaksdokumentet, foreligger det ingen planer om emisjon av Egenkapitalbevis. Banken kan likevel, for å styrke sin kapitalbase eller av andre grunner, velge å utstede nye Egenkapitalbevis i fremtiden. Eventuelle tegninger av nye Egenkapitalbevis kan i fremtiden bli tilbudt til en rabatt av gjeldende markedspris og dermed ha en vesentlig negativ effekt på markedsprisen av utestående Egenkapitalbevis.

Adgangen til å saksøke Banken kan være begrenset etter norsk lov

Banken er en norsk sparebank stiftet i henhold til norsk lov. Egenkapitalbevisierens rettigheter følger således av norsk lov og Bankens vedtekter. Disse reguleringene kan avvike fra rettigheter egenkapitalbevisiere eller aksjeeiere har etter lovgivning i andre jurisdiksjoner. Det gjøres særskilt oppmerksom på at norsk lov begrenser hvilke omstendigheter som gir egenkapitalbevisiere adgang til å anlegge avledede søksmål mot en sparebank. Etter norsk lov vil et søksmål vedrørende urettmessige handlinger foretatt mot en sparebank, anlagt av den relevante sparebank, ha prioritet foran søksmål anlagt av en Egenkapitalbevisier vedrørende samme handling.

Videre er en egenkapitalbevisetegnere eller Egenkapitalbevisiers anledning til å fremme krav mot en sparebank i forbindelse med en kapitalforhøyelse, etter registrering av denne kapitalforhøyelsen i Foretaksregisteret, begrenset etter norsk lov.

Utvikling i verdipapirmarkedet og volatilitet

Markedsverdien av Egenkapitalbevis i Banken vil kunne påvirkes av den generelle utvikling i verdipapirmarkedene. Dette innebærer at markedsverdien på Egenkapitalbevis utstedt av Banken vil kunne gå opp eller ned uavhengig av Bankens underliggende utvikling. Det er ingen garanti for at et likvidmarked for Egenkapitalbevisene vil oppstå eller vedvare. Manglende likviditet kan i verste fall medføre at en Egenkapitalbevisier ikke får solgt Egenkapitalbevisene til en fornuftig pris eller i det hele tatt.

Begrenset likviditet og omsettelighet

Det foreligger en generell risiko for lav likviditet i Egenkapitalbevisene.

En eventuell adgang til omdanning av Egenkapitalbevis til aksjer for andre sparebanker kan medføre redusert likviditet i Egenkapitalbevisene. Dette kan ha en negativ effekt for eiere av Egenkapitalbevis da omsetning av Egenkapitalbevis kan føre til betydelige svingninger i prisen på Egenkapitalbevisene. I tillegg kan andre sparebankers omdanning føre til redusert interesse for Egenkapitalbevisene.

Notering av Bankens egenkapitalbevis på Merkur Market på Oslo Børs er ingen garanti for omsettelighet. Følgelig må eierne og potensielle investorer være forberedt på at Egenkapitalbevisene kan være vanskelig å omsette, spesielt ved større beløp.

2 Erklæringer

2.1 Ansvarserklæring

Styret i Sunndal Sparebank er ansvarlig for informasjonen i Opptaksdokumentet. Styret i Banken erklærer herved at opplysningene i Opptaksdokumentet så langt de kjenner til er i samsvar med de faktiske forhold, at det ikke forekommer utelatelser fra Opptaksdokumentet som er av en slik art at de kan endre Opptaksdokumentet betydningsinnhold, og at styret i Banken har gjort alle rimelige tiltak for å sikre dette.

Sunndalsøra, 7. mars 2018

Styret i Sunndal Sparebank

Egil Brevik (sign)
Styrets leder

Ildri Solbakk (sign)
Styrets nestleder

Vidar Sæter (sign)
Styremedlem

Kari Marie Jenstad (sign)
Styremedlem

Bjørn Flemmen Steinland (sign)
Styremedlem

Björg Aa (sign)
Styremedlem

2.2 Tredjepartsinformasjon

Det er enkelte steder i Opptaksdokumentet gjengitt informasjon som stammer fra tredjepart. I slike tilfeller er kilden alltid oppgitt. Slik informasjon er korrekt gjengitt, og så langt Banken kjenner til og kan kontrollere ut fra offentliggjorte opplysninger fra tredjepart, er ingen fakta utelatt som kan medføre at de gjengitte opplysningene er unøyaktige eller villedende.

Banken har gitt informasjonen i dette Opptaksdokumentet for å gi informasjon om Banken i forbindelse med Noteringen på Merkur Market. Hvis ikke annet er angitt, er Banken kilde til informasjonen som er inntatt i Opptaksdokumentet. Rådgiverne (som angitt i punkt 2.4 nedenfor) gir ingen garanti for at slik informasjon er nøyaktig eller fullstendig, og ingenting i Opptaksdokumentet er, eller skal anses som, et løfte eller en garanti fra Rådgiverne. Rådgiverne fraskriver seg ethvert ansvar i tilknytning til Opptaksdokumentet i den utstrekning dette er tillatt under norsk rett.

2.3 Fremtidsrettede Uttalelser

Dette Opptaksdokumentet inneholder "fremtidsrettede uttalelser", herunder estimer og forventninger om Bankens fremtidige finansielle og operasjonelle stilling, forretnings strategi, planer og mål. Alle fremtidsrettede uttalelser som er inntatt i dette Opptaksdokumentet er basert på informasjon fra Banken, og gir uttrykk for Bankens synspunkter og vurderinger, på datoen for dette Opptaksdokumentet. Banken fraskriver seg enhver forpliktelse til å oppdatere eller endre fremtidsrettede uttalelser i Opptaksdokumentet for å reflektere noen endring i Bankens forventninger eller hendelser, betingelser eller forhold som slike uttalelser er basert på, med mindre en slik oppdatering eller endring er påkrevet i henhold til lov.

Banken kan ikke gi noen forsikring om at fremtidsrettede uttalelser er korrekte, og investorer advares om at enhver fremtidsrettet uttalelse ikke er garantier om fremtidig prestasjon. Fremtidsrettede uttalelser er gjenstand for kjente og ukjente risikoer, usikkerheter og andre faktorer, som kan medføre at de faktiske resultater, prestasjoner eller mål for Banken, eller virksomhetsområdet som Banken opererer i, vil avvike vesentlig fra ethvert fremtidig resultat, prestasjon eller mål som er angitt direkte eller indirekte i slike uttalelser. Fremtidsrettede uttalelser er basert på flere antakelser om Bankens nåværende og fremtidige forretningsstrategi og omgivelsene Banken utfører eller vil utføre sin virksomhet i. Faktorer som kan medføre at Bankens faktiske resultat, prestasjoner eller mål vesentlig avviker fra de som er inntatt i fremtidsrettede uttalelser inkluderer, men er ikke begrenset til, de risikofaktorer som er beskrevet i kapittel 1 ("Risikofaktorer") og annen informasjon ellers i Opptaksdokumentet.

2.4 Rådgivere ved Noteringen

Norne Securities AS er engasjert av Banken som Merkur-rådgiver i forbindelse med Noteringen.

Adresse: Jonsvollsgaten 2, 5011 Bergen

Telefon: 55 55 91 30

Advokatfirmaet Selmer DA er engasjert av Banken som juridisk rådgiver i forbindelse med Noteringen.

Adresse: Tjuvholmen allé, Postboks 1324 Vika, 0112 Oslo.

Telefon: 23 11 65 00

Faks: 23 11 65 01

2.5 Lovvalg og jurisdiksjon

Opptaksdokumentet og vilkårene for Noteringen er underlagt norsk rett. Eventuelle tvister som oppstår i tilknytning til Opptaksdokumentet eller Noteringen skal avgjøres av ordinære norske domstoler med Nordmøre tingrett som rett verneting.

3 Presentasjon av Sunndal Sparebank

3.1 Generelt om Banken

Sunndal Sparebank er en norsk sparebank, med organisasjonsnummer 937 899 963. Virksomheten i Banken er i hovedsak regulert av Finansforetaksloven. Bankens hjemting er Nordmøre tingrett. Banken driver ingen virksomhet som påvirker det ytre miljø. Bankens postadresse og telefonnummer er gjengitt nedenfor.

Sunndal Sparebank

Besøksadresse:

Sunndalsvegen 15
6600 Sunndalsøra

Postadresse:

Postboks 14
6601 Sunndalsøra

Tlf: 71 68 91 00

Internett: www.sunndal-sparebank.no

E-post: post@sunndal-sparebank.no

Banken driver tradisjonell fullservice bankvirksomhet. Sunndal Sparebank er et komplett finanshus, med alle typer produkter innenfor daglig bank, finansiering, sparing og forsikring.

Banken hovedmarkedsområde er i Sunndal kommune i Møre og Romsdal, med hovedkontor på Sunndalsøra. I tillegg har banken kontorer i Molde og Ålesund. Banken tilbyr tjenester både til personkunder og næringskunder.

Sunndal Sparebank har hele Norge som markedsområde for personkunder med Møre og Romsdal som hovedmarked. Med Bankens vekstambisjoner er man avhengig av et stort geografisk markedsområde, men det er allikevel i Sunndal kommune at Banken fremstår tydeligst som den sterke lokale sparebanken. Her skal Banken være en drivkraft for vekst og utvikling gjennom vårt tette og gode samfunnsengasjement.

Sunndal Sparebank er en bank i Eika Alliansen. Eika Alliansen består av 69 selvstendige og lokalt forankrede norske banker, OBOS (Oslo Bolig- og Sparelag), Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Eika Gruppens strategiske fundament er å styrke de selvstendige lokalbankene i Alliansen. Eika Gruppen AS leverer en komplett plattform for bankinfrastruktur, inkludert IT og betalingsformidling, samt et bredt spekter av finansprodukter og kompetansehevende tjenester. Eika Boligkreditt AS har som hovedformål å sikre lokalbankens tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Eika Alliansen er en av de største aktørene i det norske bank- og finansmarkedet med en samlet forvaltningskapital på over NOK 400 milliarder og nær en million kunder. Det vises til kapittel 9.2 i Opptaksdokumentet for en nærmere beskrivelse av samarbeidet i Eika Alliansen.

3.2 Historikk

Det var herredsstyret i Sunndal som gjorde vedtak om å opprette egen sparebank. De første vedtektene var datert 21. desember 1891, men det var først i august 1892 at disse først ble stadfestet. Det første Forstanderskapet ble valgt av kommunens øverste organ og 24. oktober samme år møttes Forstanderskapet til valg av ordfører og direksjon. Vedtektene var standard vedtekter for den tid, men det ble fastslått i den første paragrafen at formålet med Bankens drift var å tjene penger. Sunndal kommune gikk inn med kr 2 000 som lån til grunnfondet. Samtidig fikk Banken garanti for et beløp på inntil kr 5 000. Lånet ble tilbakebetalt etter noen få år og samtidig ble garantien frigitt. Innskuddskapitalen i den gamle skolesparekassen ble også overført til sparebanken, og utgjorde dermed noe av det økonomiske grunnlaget i starten.

Sunndal Sparebank har lang tradisjon med å tilbakeføre deler av overskuddet til lokalsamfunnet i form av gaver og sponsormidler til lokale lag og organisasjoner. Banken er i dag den eneste selvstendige banken med hovedkontor i, og den eneste banken som skatter til, Sunndal kommune.

Banken har gjennom sin historie prioritert selvstendighet, lokal tilknytning og vekst i nærområdet. Et bredt produktspekter, konkurransedyktige priser, stor fleksibilitet og personlig rådgivning har vært grunnsteinen for dette arbeidet, og vil fortsette å være det i tiden som kommer.

Sunndal Sparebank fremstår i dag som en solid bank med en ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og ansvarlig kapitaldekning på hhv. 18,7 prosent, 19,7 prosent og 22,2 prosent. Forvaltningskapitalen per 31.12.2017 var på NOK 3 108 millioner.

3.3 Vedtekter

Generalforsamlingen i Sunndal Sparebank vedtok den 19. september 2017 å gjøre enkelte mindre justeringer i Bankens vedtekter for å tilpasse disse den nye Finansforetaksforskriften som trådte i kraft 1. januar 2017. Vedtektene er inntatt som vedlegg til Opptaksdokumentet. Nedenfor følger en redegjørelse for enkelte sentrale vedtektsbestemmelser.

Sunndal Sparebank er i henhold til vedtektene opprettet den 5. august 1892. Bankens forretningskontor er i Sunndal kommune.

Bankens vedtektsfestede formål er å utføre forretninger og finansielle tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til den til enhver tid gjeldende lovgivning og de til enhver tid gitte konsesjoner.

Generalforsamlingen er Bankens høyeste organ, som blant annet velger medlemmer til Bankens styre og ansvarlig revisor. Generalforsamlingen behandler godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder disponering av overskudd og utdeling av utbytte, samt andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen.

Generalforsamlingen i Sunndal Sparebank skal ha 12 medlemmer og 4 varamedlemmer som i henhold til vedtektene skal bestå av representanter fra følgende interessegrupper:

- 4 medlemmer og 1 varamedlem velges av og blant innskyterne i Banken
- 1 medlemmer og 1 varamedlem velges av Sunndal kommune
- 3 medlemmer og 1 varamedlem velges av og blant de ansatte
- 4 medlemmer og 1 varamedlem velges av og blant egenkapitalbeviserne

Generalforsamlingens medlemmer og varamedlemmer møter personlig. Det er ikke anledning til å møte ved fullmektig eller med rådgiver.

Bare myndige personer kan velges som medlemmer av generalforsamlingen. Medlemmer av generalforsamlingen velges for 4 år, mens varamedlemmene velges for 2 år. Generalforsamlingen fastsetter nærmere instruks om valgene.

I henhold til vedtektene er myndige innskytere i Banken som har og i de siste seks måneder har hatt et innskudd i Banken på minst NOK 2 500 stemmeberettiget og valgbare ved innskytternes valg til generalforsamlingen. Hvert kundeforhold gir én stemme når noe annet ikke følger av loven eller vedtektene.

De ansatte i sparebanken er stemmeberettiget ved valg av de ansattes medlemmer til Bankens generalforsamling. De ansatte i sparebanken kan velges som medlem eller varamedlem til Bankens generalforsamling som representant for de ansatte.

Eierne av egenkapitalbevis er stemmeberettiget ved valg av egenkapitalbeviserens medlemmer til sparebankens generalforsamling. Hvert egenkapitalbevis gir én stemme. Enhver myndig eier av egenkapitalbevis kan velges som medlem eller varamedlem.

Ordinær generalforsamling skal avholdes innen utgangen av mars måned hvert år.

Når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen er gjort tilgjengelig for medlemmene på sparebankens nettsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til medlemmene av generalforsamlingen. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges

innkallingen til generalforsamlingen. Et medlem av generalforsamlingen kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen.

Medlemmer som ikke kan delta i generalforsamlingens møte, skal meddele dette til sparebanken snarest og senest fem dager før møtet.

Generalforsamlingen velger en valgkomite med 4 medlemmer som skal ha representanter fra alle interessegruppene i generalforsamlingen. Valgkomiteen konstituerer seg selv. Valgkomiteen skal forberede valg til generalforsamlingen, styret og valgkomiteen, samt foreslå godtgjørelse til tillitsvalgte. Valgkomiteens medlemmer velges for 2 år av gangen.

I henhold til vedtektene skal styret i Banken bestå av 6 medlemmer med 2 varamedlemmer, hvorav 5 medlemmer og 1 varamedlem velges av generalforsamlingen, og 1 medlem med varamedlem velges av og blant bankens ansatte. Styrets leder og nestleder, samt de styremedlemmene og varamedlemmene, velges for 2 år. Styrets oppgaver følger av lov og forskrifter.

Endring av Bankens vedtekter må vedtas av generalforsamlingen. Beslutning om å endre vedtektene i sparebanken krever tilslutning fra minst 2/3 av de avgitte stemmene.

3.4 Overordnet strategi og økonomiske mål

Bankens forretningsidé:

Sunndal Sparebank skal være en selvstendig og lokal sparebank som skal bidra til økonomisk utvikling i lokalsamfunnet.

Visjon og verdier

Banken har som visjon å være en ledende lokalbank i vårt distrikt.

Sunndal Sparebank skal framstå som hjelpsom på en aktiv, inkluderende og skikkelig måte. Vi skal levere konkurransedyktige, finansielle tjenester til folk flest og lokalt næringsliv, og vi skal kjennetegnes som en offensiv og fremtidsrettet lokalbank. Sterk soliditet og god lønnsomhet står sentralt, men like viktig er det å ha nærhet til kundene, lokal beslutningsmyndighet og kunnskap om lokalt næringsliv.

Soliditet

Banken har som langsiktig målsetting å ha en ren kjernekapitaldekning på 16,0 prosent eller høyere. Per 31.12.2017 hadde Banken en ren kjernekapitaldekning på 18,7 prosent. Ved utgangen av 2016 var denne på 18,9 prosent, uendret fra 18,9 prosent i 2015. Langsiktige målsettinger vil løpende bli vurdert i forhold til markedets og regulatoriske krav.

Lønnsomhet

Banken skal over tid ha en egenkapitalavkastning som gjenspeiler ønsket risikoprofil i bankvirksomheten og det generelle rentenivået. Historisk har snitt egenkapitalavkastning i Banken de siste 3 år vært på 6,9 prosent. Målsettingen fremover er å levere en konkurransedyktig avkastning sett i forhold til banker det er naturlig å sammenligne seg med.

Marked

Sunndal Sparebank har definert Møre og Romsdal som sitt hovedmarked med Sunndal som hjemmemarked. Om lag 69,7 prosent av personkundene bor i Møre og Romsdal. Andelen utlån til næring er på 28,1 prosent av Bankens utlån (ikke hensyntatt overføringer til Eika Boligkreditt).

Inntekter

Hoveddelen av Bankens inntekter skal skapes gjennom Bankens hovedprodukter – utlån og innskudd.

Likviditet

Sunndal Sparebank har 31.12.2017 god likviditetsreserve. Banken har ett obligasjonslån som forfaller i 2019 på NOK 150 millioner og to obligasjonslån som forfaller i 2020 hver på NOK 150 millioner. Forfallene planlegges erstattet med nye obligasjonslån, alternativt eller kombinert med bruk av Eika Boligkreditt.

Sunndal Sparebanks likviditetsrisiko vurderes til lav. Risikoen er regulert gjennom Bankens policy for likviditetsrisiko. Dette innebærer at Bankens illikvide eiendeler (i hovedsak utlån) skal være finansiert med egenkapital, kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Nedre ramme for innskuddsdekning er 70 prosent. Per 31.12.2017 var innskuddsdekningen 74,7 prosent, ned fra 84,8 prosent per 31.12.2016.

Ny indikator for likviditetsrisiko er Liquidity Coverage Ratio (LCR). Banken foretar månedlige rapporteringer til Finanstilsynet av LCR. Per 31.12.2017 var LCR 329,3 prosent, som er godt over kravet på 80 prosent.

Kostnadseffektivitet

Sunndal Sparebank har mål om å være en kostnadseffektiv aktør og har en målsetting om å ha en kostnadsprosent under 50 prosent.

Vekst

Sunndal Sparebank ser en positiv trend knyttet til etterspørsel etter Bankens utlånsprodukter. Per utgangen av desember 2017 var den samlede tolv måneders veksten for kreditt i Norge 6,3 prosent.¹

Kundetilfredshet

Sunndal Sparebank har en strategisk langsiktig målsetting om en kundetilfredshet (KTI) bedre enn andre banker det er naturlig å sammenligne seg med.

3.5 Samfunnsrolle og samfunnsansvar

Sunndal Sparebank har utviklet egne retningslinjer for samfunnsansvar, som omfatter hvordan Bankens verdiskapning baseres på lønnsom, ansvarlig og bærekraftig drift.

Banken skal være en aktiv bidragsyter i lokalsamfunnet, og ønsker å bidra til å:

- Få i gang lokale bærekraftige tiltak, som skaper vekst og utvikling i lokalsamfunnet, og som samtidig gir Banken grunnlag for videre utvikling og inntjening
- Bedre kundenes finansielle stilling og lønnsomhet til fordel for kundene og Banken
- Lokalsamfunnet gjennom gaver og sponsorbidrag.

Sunndal Sparebank ser det som en av sine viktige oppgaver å støtte lokalt kultur-, idrett- og foreningsliv. Banken støtter hvert år frivillige lag og foreninger gjennom Bankens tradisjonelle gaveutdeling og sponsoravtaler med mer. I 2017 ble det tildelt gaver og prosjektstøtte tilsvarende om lag NOK 500 000. Banken deler ut gaver til lag og foreninger i Sunndal kommune. Midler fra gavefondet fordeles en gang om året av Styret etter innstilling fra Ledelsen. Ramme for gavemidler besluttet av Generalforsamlingen.

3.6 Utlån

Kredittrisiko

Kredittrisiko oppstår gjennom at Banken stiller ulike kredittfasiliteter til rådighet for publikum, næring og offentlig sektor og er den vesentligste risikoen ved Bankens virksomhet. Normalt er tapsrisikoen størst ved kredittgiving mot næringslivet, og noe mer moderat for landbruk og personkunder. Banken har opp gjennom årene hatt lave eller moderate tap. Banken er komfortabel med risikonivået på dagens kredittportefølje. Nøktern kredittvurdering, stabile rammebetingelser, lavt rentenivå og høy sysselsetting i Bankens markedsområde er årsaker til tradisjonelt lave tap og mislighold. Generelt vurderes gjeldsbetjeningsevnen i alle markedssegmenter for tiden å være god.

Styret har gitt retningslinjer for utlånsvirksomheten gjennom begrensninger knyttet til fordeling mellom personmarkedet og bedriftsmarked, størrelsen på enkeltengasjementer og sikkerhet. Kredittrisiko for enkeltengasjementer og utlånsporteføljen måles og vurderes løpende gjennom Bankens risikoklassifiseringssystem, som bygger på data for finansiell adferd med tillegg av regnskapsdata.

¹ SSB Tolvmånedersvekst i publikums innenlandske gjeld (K2) fram til utgangen av desember 2017, <https://www.ssb.no/kredind>

Bankens utlån er i hovedsak sikret med pant i bolig, fritidseiendom og næringseiendom.

Bankens portefølje av rentebærende verdipapirer påfører også Bankens kredittrisiko. Bankens obligasjonsportefølje består nå i stor grad av obligasjoner med fortrinnsrett som hovedsakelig er anskaffet med tanke på å tilfredsstille likviditetskrav (LCR). Resten av porteføljen (NOK 99 millioner) består av obligasjoner utstedt av norske kommuner, industri og bank og finansinstitusjoner. Kredittrisikoen for denne porteføljen er lav til middels.

Prinsipper for risikovurdering og -klassifisering

Banken benytter et system for risikoklassifisering som sørger for at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir tilordnet en risikoklasse. Risikoklassifiseringsmodellen er utviklet på grunnlag av alle kredittaktive kunder i Eikabankene, og er felles for alle Eikabankene. Denne angir en sannsynlighet for at låneforpliktelsen blir misligholdt i løpet av de neste 12 månedene. Lån og kreditter prises slik at både kapitalbinding og risiko tas hensyn til. Lån med pant i bolig innenfor 60 prosent av boligens verdi oppnår de laveste rentene, mens øvrige lån til private og lån til bedrifter har høyere rente.

Mislighold og tap

I resultatregnskapet består tap på utlån og garantier av konstaterte tap, individuelle- og gruppevise nedskrivninger etter fradrag for inngang på tidligere avskrevne fordringer. Tapene vurderes og føres etter Finanstilsynets forskrifter og god regnskapsskikk. Bankens utlån vurderes i utgangspunktet til pålydende med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån. Misligholdte og tapsutsatte lån blir vurdert i henhold til Finanstilsynets retningslinjer.

Engasjement

Engasjement defineres som garantier og utlån/kredittrammer innbefattet opptjente, men ikke betalte renter, gebyr og provisjoner. Misligholdte og tapsutsatte lån blir vurdert i henhold til lover og Finanstilsynets forskrifter.

Misligholdte engasjementer

Tapsutsatte engasjement er engasjement som ikke er misligholdt, men hvor kundens økonomiske situasjon innebærer en sannsynlighet for at tap vil materialisere seg på et senere tidspunkt. Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket. Misligholdte og tapsutsatte lån blir vurdert i henhold til lover og Finanstilsynets forskrifter.

Verditap på brutto utlån og kreditter

På hver balansedag vurderes om det eksisterer objektive bevis for verdifall på et utlån. Verditap er pådratt dersom det eksisterer objektive bevis på verdifall. Verdifallet må være et resultat av en eller flere hendelser inntruffet etter første gangs balanseføring (en tapshendelse) og resultatet av tapshendelsen (eller hendelsene) må i tillegg kunne måles pålitelig. Dersom det foreligger objektive bevis på at en verdireduksjon har inntruffet, beregnes størrelsen på tapet som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte, framtidige kontantstrømmer diskontert med den beregnede, løpende, effektive renten. Bokført verdi av eiendelen reduseres ved bruk av en avsetningskonto og tapet bokføres over resultatregnskapet.

Nærmere om beregning av tapsstørrelse, gruppenedskrivning

De utlånene som det ikke er foretatt individuell nedskrivning på tas med ved beregning av gruppenedskrivning. Nivå på gruppenedskrivning vurderes ved hvert kvartalsskifte, og beregnes ved å benytte hvert enkelt lån sin sannsynlighet for mislighold (gitt av risikoklassen) og lånenes sikkerhetsmessige underdekning (der sikkerhetene er vurdert til realisasjonsverdi).

Konstaterte tap

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller avsluttet konkurs, ved at utleggsforretning ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at Banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som tapt av Banken.

Utlånsportefølje**Geografisk spredning**

Av Bankens totale engasjement er 69,7 prosent i Møre og Romsdal per 31.12.2017. Tilsvarende utgjør de samlede inntektene i det alt vesentligste det samme som geografisk fordeling av utlånsmassen.

TABELL: UTLÅNSMASSE OG GARANTIER FORDELT ETTER GEOGRAFI PER 31.12.2017

(NOK 1 000)	%	SUM	Brutto utlån	Garantier
Møre og Romsdal	69,7 %	1 773 864	1 747 479	26 385
Andre	30,3 %	772 350	747 075	25 275
SUM	100 %	2 546 214	2 494 554	51 660

Sektor og næring

Tabellen nedenfor gir en utfyllende oversikt over utlånsmassens fordeling på sektor og næring per 31.12.2017.

TABELL: UTLÅNSMASSE FORDELT PÅ SEKTOR OG NÆRING PER 31.12.2017

(NOK 1 000)	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttede trekkrettigheter	Misligholdte lån	Tapsutsatte lån	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder	1 794 105	225	53 783	4 072	0	1 135	1 291
Næringslivskunder	700 449	51 435	52 297	956	13 519	6 991	2 987
SUM UTLÅN OG GARANTIER	2 494 554	51 660	106 080	5 028	13 519	8 126	4 278
Eiendomsdrift	279 390	0	9 139	0	9 183	3 001	0
Andre næringer	421 059	51 435	43 158	956	4 336	3 990	0
SUM NÆRINGSKUNDER	700 449	51 435	52 297	956	13 519	6 991	0

Person- og bedriftsmarked

Bankens kunder er delt inn i person- og bedriftskunder. Tabellen nedenfor viser siste års utvikling i utlån til kunder innenfor person- og bedriftsmarkedet.

TABELL: BRUTTO UTLÅN TIL KUNDER

(NOK 1 000)	2017	%	2016	%	2015	%
Personmarked	1 794 105	71,9 %	1 456 587	69,6 %	1 396 275	70,9 %
Bedriftsmarked	700 449	28,1 %	635 707	30,4 %	573 672	29,1 %
SUM	2 494 554	100,0 %	2 092 294	100,0 %	1 969 947	100,0 %

Risikoklasser

Tabellen nedenfor viser Bankens engasjement fordelt etter de ulike risikoklassene.

TABELL: BRUTTO UTLÅN FORDELT PÅ RISIKOKLASSE

(NOK 1 000)	2017	%	2016	%	2015	%
Lav risiko, klasse 1-3	1 579 017	63,3 %	1 362 817	65,1 %	1 297 126	65,8 %
Middels risiko, klasse 4-7	765 267	30,7 %	536 880	25,7 %	512 751	26,0 %
Høy risiko, klasse 8-12	150 270	6,0 %	192 597	9,2 %	160 070	8,1 %

Ikke klassifisert	0	0,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
SUM	2 494 554	100,0 %	2 092 294	100,0 %	1 969 947	100,0 %

3.7 Forskning og utvikling, patenter og lisenser

Banken driver ikke med forskning og utvikling i tradisjonell forstand, men arbeider kontinuerlig med å videreutvikle egne produkter og systemer, med spesielt fokus på videreutvikling av risikostyringssystem. Banken har ingen egenutviklede patenter eller lisenser som har betydning for Bankens virksomhet.

3.8 Vesentlige investeringer i anleggsmidler

Banken planlegger ikke vesentlige investeringer i anleggsmidler i nær fremtid.

3.9 Avhengighet av forretningsavtaler

Banken har distribusjonsavtaler med Eika Gruppen AS innenfor forsikring, leasing, kredittkort og fondssparing. I tillegg har Banken avtale med Eika Boligkreditt AS hvor vi kan overføre boliglån til gitte vilkår. Alle produktene distribueres mot provisjon tilbake fra de ulike selskapene.

4 Operasjonell og finansiell gjennomgang

4.1 Resultatutvikling

I 2017 hadde Banken et resultat etter skatt på NOK 24,2 millioner, en økning på NOK 3,2 millioner fra fjorårets resultat på NOK 21,0 millioner. Banken har historisk levert stabilt gode resultater med god egenkapitalavkastning. Årsresultatet etter skatt for 2017, 2016 og 2015 var henholdsvis på NOK 24,2 millioner, NOK 21,0 millioner og NOK 17,2 millioner.

Bankens netto rente- og kredittprovisjonsinntekter, eksklusive provisjoner fra Eika Boligkreditt AS, var NOK 53,0 millioner per 2017 og NOK 45,2 millioner per 2016 som tilsvarer en økning på NOK 7,7 millioner.

I 2017 hadde Banken et resultat i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital på 0,83 prosent. Dette er en nedgang på 0,01 prosentpoeng fra 2016. For 2017, 2016 og 2015 har Banken levert resultat målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital på henholdsvis 0,83 prosent, 0,84 prosent og 0,71 prosent.

I 2017 hadde Banken en egenkapitalavkastning etter skatt på 7,3 prosent. Dette er en økning på 0,1 prosentpoeng sammenlignet med 2016 hvor avkastningen var 7,2 prosent. For 2017, 2016 og 2015 har Banken levert egenkapitalavkastning etter skatt på henholdsvis 7,3 prosent, 7,2 prosent og 6,2 prosent.

Styret vurderer resultatene for Banken i årene 2015 - 2017 samlet som gode. I disse årene har Banken hatt en balansert og god kredittvekst. Kredittveksten har i denne perioden vært noe høyere enn den generelle kredittveksten i Norge. Med nyetablerte avdelingskontorer i Molde og Ålesund, forventer Banken en god kunde- og kredittvekst fremover. Virksomheten i Molde og Ålesund konsentrerer seg i hovedsak mot personkundemarkedet.

TABELL: NØKKELTALL

(NOK 1 000)	Revidert					
	2017	%	2016	%	2015	%
Beløp i tusen kr og i % av GFK	2 911 679		2 516 053		2 432 086	
RESULTATREGNSKAP						
Netto rente- og kredittprovisjon	53 024	1,82 %	45 263	1,80 %	43 764	1,80 %
Andre inntekter	22 051	0,76 %	21 158	0,84 %	12 947	0,53 %
Sum inntekter	75 075	2,58 %	66 421	2,64 %	56 711	2,33 %
Driftskostnader	46 146	1,58 %	39 342	1,56 %	32 076	1,32 %
Resultat før tap	28 929	0,99 %	27 078	1,08 %	24 634	1,01 %
Tap på utlån	-3 813	-0,13 %	40	0,00 %	1 218	0,05 %
Gevinst/tap verdipapir	-65	0,00 %	0	0,00 %	6	0,00 %
Resultat før skatt	32 677	1,12 %	27 038	1,07 %	23 422	0,96 %
Skatt	8 396	0,29 %	5 987	0,24 %	6 130	0,25 %
Resultat etter skatt	24 281	0,83 %	21 051	0,84 %	17 292	0,71 %
BALANSE						
Forvaltningskapital	3 108 141		2 604 505		2 385 406	
Innskudd fra kunder	1 862 240		1 773 631		1 639 166	
Brutto utlån	2 494 554		2 092 294		1 969 947	
Innskuddsdekning (i % av brutto utlån)	74,7 %		84,8 %		83,2 %	
Andel utlån til BM	28,1 %		30,4 %		29,1 %	
Andel utlån til PM	71,9 %		69,6 %		70,9 %	
Andel lån overført til EBK*	36,5 %		34,7 %		34,1 %	
Tap i % av brutto utlån	-0,15 %		0,00 %		0,06 %	
Utgifter i % av inntekter	61,5 %		59,2 %		56,6 %	

*Overføringsgraden til Eika boligkreditt beregnes som prosent av brutto utlån til privatmarkedet

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

I 2017 var Bankens netto rente- og kredittprovisjonsinntekter på NOK 53,0 millioner, noe som tilsvarer en økning på NOK 7,8 millioner fra NOK 45,2 millioner i 2016. Dette skyldes at Bankens renteinntekter og lignende inntekter har økt med NOK 9,6 millioner, men reduseres av økte rentekostnader og lignende kostnader på NOK 1,8 millioner. For 2017, 2016 og 2015 har Banken netto rente- og kredittprovisjonsinntekter på henholdsvis NOK 53,0 millioner, NOK 45,2 millioner og NOK 43,7 millioner.

Andre inntekter**Netto provisjonsinntekter**

I 2017 var netto provisjonsinntekter NOK 15,9 millioner, en økning på NOK 0,9 millioner sammenlignet med tilsvarende resultat i 2016 på NOK 15,0 millioner. Dette skyldes en generell økning i provisjoner fra Eika Boligkreditt, samt spare- og forsikringsprodukter.

Verdipapirer og obligasjoner

I 2017 var utbytte og andre inntekter fra verdipapirer med variabel avkastning på NOK 3,9 millioner, en nedgang på NOK 1,3 millioner sammenlignet med 2016.

I 2017 var netto gevinst fra valuta og verdipapirer som er omløpsmidler NOK 1,6 millioner, en økning på NOK 0,8 millioner sammenlignet med 2016 hvor Banken hadde netto gevinst på NOK 0,8 millioner.

Banken hadde ved utgangen av 2016 ingen aktiv forvaltning av valuta eller derivater og Bankens beholdning av langsiktige verdipapirer består av aktiva med lav volatilitet. Bankens aksjeportefølje består av anleggsaksjer hvor Eika Boligkreditt AS (NOK 45,8 millioner) er den største investeringen.

Andre driftsinntekter

Denne posten representerer i hovedsak inntektsføring av avsluttede kundekontoer og husleieinntekter, og utgjør en liten del av Bankens totale inntjening.

Driftskostnader

De samlede driftskostnadene ved bankdriften utgjorde NOK 46,1 millioner i 2017, noe som gir en kostnadsprosent (kostnader i prosent av netto inntekter) på 61,5 prosent. Dette er en økning i kostnadene på NOK 6,8 millioner sammenlignet med 2016 hvor Banken oppnådde en kostnadsprosent på 59,2%. For 2017, 2016 og 2015 har Banken samlede driftskostnader på henholdsvis NOK 46,1 millioner, NOK 39,3 millioner og NOK 32,0 millioner. Kostnadsprosenten har økt fra 56,6 prosent i 2015 til 61,5 prosent i 2017.

Pensjonskostnader

I 2017 var totale pensjonskostnader på NOK 1,7 millioner, en økning på NOK 0,3 millioner sammenlignet med pensjonskostnadene i 2016 på NOK 1,4 millioner. Forskjellen mellom 2015 og 2016 skyldes at Banken i 2015 avviklet en kollektiv tjenstepensjonsordning og erstattet denne med en innskuddsbasert pensjonsordning for samtlige ansatte. Balanseført pensjonsforpliktelse ble som følge av dette frigjort og bokført over resultatregnskapet som engangseffekt på NOK 3,5 millioner. I 2015 var tilsvarende kostnader på NOK -2,1 millioner.

Sum pensjoner i Banken 2015 - 2017 (NOK 1000)	
Sum pensjoner 2017	1 777
Sum pensjoner 2016	1 474
Sum pensjoner 2015	-2 125
Sum	1 126

Tap

Banken hadde NOK -3,8 millioner i tapskostnader på utlån i 2017 sammenlignet med NOK 0,0 millioner i 2016. Reversering av tap (inntekt) i 2017 skyldes friskmelding av tidligere tapsutsatte engasjementer. I 2017 fremkommer tapskostnaden ved at individuelle nedskrivninger er redusert med NOK 5,6 millioner, gruppevis nedskrivninger er økt med NOK 0,6 millioner samt et konstatert tap på NOK 1,2 millioner. I 2015 hadde banken en tapskostnad på utlån på NOK 1,2 millioner.

Bankens tapskostnader på utlån i prosent av gjennomsnittlig brutto utlån var -0,13 prosent i 2017, noe som tilsvarer en nedgang på 0,13 prosentpoeng sammenlignet med 2016 da tapsprosenten var 0,00 prosent. I 2015 var tapsprosenten på 0,05 prosent.

Avsetninger på garantiansvar er poster i regnskapet som utgjør minimalt, og utviklingen i disse postene i regnskapet kommenteres derfor ikke. Det vises for øvrig til note 2 i Bankens årsrapporter for ytterligere informasjon.

Forvaltningskapitalen

Bankens forvaltningskapital per 2017 var NOK 3 108 millioner, noe som tilsvarer en økning på NOK 503 millioner sammenlignet med 2016 og en økning på NOK 722 millioner sammenlignet med 2015. Banken har med andre ord oppnådd god vekst i forvaltningskapitalen de siste årene.

Utlånsvekst

I 2017 hadde Banken brutto utlån NOK 3 108 millioner, en økning på NOK 503 millioner sammenlignet med 2016. For 2017, 2016 og 2015 har Banken en vekst i brutto utlån på henholdsvis 19,3 prosent, 9,2 prosent og 6,0 prosent.

Av Bankens brutto utlån er 64,0 prosent innen personmarkedet, mens 36,0 prosent er innen bedriftsmarkedet. Utlån til personmarkedet som ligger i Eika Boligkreditt er ikke inkludert i disse prosentene. Andelen av brutto utlån innen personmarked har vært fallende fra 68,4 prosent i 2015 til 64,0 i prosent i 2017. Av brutto utlån til næringskunder er 39,8 prosent til eiendomsdrift og 60,2 prosent til andre næringer per 2017.

Innskuddsvekst

Innskudd fra kunder var NOK 1 862 millioner i 2017, sammenlignet med NOK 1 773 millioner i 2016. Økningen tilsvarer en vekst på 5,0 prosent. Fra årsslutt 2015 til 2016 vokste innskuddene med 8,2 prosent. Banken har derfor opplevd høyere vekst i utlån enn i innskudd, noe som har resultert i en lavere innskuddsdekning fra 2016 til 2017. I 2017 var innskuddsdekningen 74,7 prosent, en økning på X,X prosentpoeng sammenlignet med 2016 da innskuddsdekningen var 84,8 prosent. Ved årsslutt 2015 var innskuddsdekningen 83,2 prosent.

Kontantstrøm

De vesentligste forholdene knyttet til Bankens kontantstrøm i fra 2015 – 2017 er:

- Negativ netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i 2017 på NOK 453 millioner som skyldes i all hovedsak sterk kredittvekst i egne bøker. I 2016 og 2015 genererte operasjonelle aktiviteter henholdsvis positiv kontantstrøm på NOK 47,9 millioner og negativ kontantstrøm på NOK 115,8 millioner.
- Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter har vært negativ over perioden som skyldes delvis økte investeringer i verdipapirer med variabel avkastning i perioden. I 2017, 2016 og 2015 genererte investeringsaktivitetene negative kontantstrømmer på henholdsvis NOK 12,3 millioner, NOK 13,3 millioner og NOK 14,8 millioner.
- Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter har vært positiv over perioden der endring i egne obligasjoner har vært den største bidragsyteren. I 2017, 2016 og 2015 genererte finansieringsaktivitetene kontantstrømmer på henholdsvis NOK 392,6 millioner, NOK 64,46 millioner og NOK 41,4 millioner.
- I sum har Banken, med postene som nevnt over, en negativ kontantstrøm på NOK 112,3 millioner fra 2015 til 2017, hvor 2017 hadde en negativ kontantstrøm på NOK 93,1 millioner. Den samlede negative kontantstrømmen følger hovedsakelig av økte utlån til kunder. Følgelig har likviditetsbeholdningen blitt redusert fra NOK 83,3 millioner i 2015 til NOK 70,0 millioner per 2017.

Per 2017 var hele likviditetsbeholdningen, på NOK 70,0 millioner, kontanter og fordringer på sentralbanken.

4.2 Egenkapital og soliditet

Bankens egenkapital var NOK 358,7 millioner ved utgangen av 2017, en økning på NOK 59,0 millioner sammenlignet med utgangen av 2016 da egenkapitalen var NOK 299,6 millioner. Økningen kommer som følge av positivt resultat i regnskapsperioden og gjennomført fortrinnsrettsemisjon av nye egenkapitalbevis. Banken

har opplevd sterk utvikling i egenkapitalen de siste årene med god avkastning. Ved utgangen av 2015 var egenkapitalen NOK 282,9 millioner. Veksten i egenkapitalen var 19,7 prosent i 2017 og 5,9 prosent i 2016.

TABELL: KAPITALDEKNING

Kapitaldekning	Revidert		
(NOK millioner)	2017	2016	2015
Beregningsgrunnlag	1 735 536	1 452 870	1 367 232
Ren kjernekapital	324 726	275 117	258 350
Kjernekapital	341 936	291 667	258 350
Ansvarlig kapital	385 130	330 832	296 311
Ren Kjernekapitaldekning	18,7 %	18,9 %	18,9 %
Kjernekapitaldekning	19,7 %	20,1 %	18,9 %
Ansvarlig kapitaldekning	22,2 %	22,8 %	21,7 %

ICAAP

Banken er underlagt kapitaldekningsregelverket, og skal derfor i tillegg til å oppfylle minstekrav til ansvarlig kapital, regelmessig gjennomføre en intern kapitalvurderingsprosess (Internal Capital Adequacy Assessment Process - ICAAP) for å ta stilling til Bankens totale kapitalbehov.

Hensikten med ICAAP-arbeidet er å etablere en prosess for beregning og oppfølging av Bankens kapitalbehov, og å påse at Banken har tilgang på nødvendig kapital for den aktuelle risikoprofilen. ICAAP skal være framoverskuende.

Bankens risikokartlegging og ICAAP er en viktig del av grunnlaget for den årlige rulleringen av Bankens risikopolicy, samt at den danner grunnlag for Styrets årlige arbeid med strategi- og budsjettprosessen.

4.3 Bankens finansiering - likviditet og funding

Innskuddsdekningen (definert som sum kundeinnskudd i forhold til brutto utlån) i Banken har vært stabil de siste årene. Dette har vært en bevisst strategi fra Banken. Banken opplevde 5,0 prosent i innskuddsvekst i 2017, vekst i 2016 med 8,2 prosent og fall i 2015 med -0,7 prosent.

For å begrense likviditetsrisikoen har Banken etablert likviditetsreserver i form av innskudd i Norges Bank og andre banker, likvide rentepapirer, trekkrettighet sikret i pantsatte obligasjoner i Norges Bank og trekkrettighet i DNB Bank ASA. Banken har en god likviditetsreserve ved utgangen av 2017 og er i stand til å møte fremtidig låneforfall på obligasjonslån i mai 2019.

Banken benytter Eika Boligkreditt AS aktivt for å finansiere lån til boligformål. For øvrig vil Banken benytte det norske sertifikat- og obligasjonsmarkedet for å nå vedtatte mål knyttet til likviditet samt for å finansiere økt utlånsvekst og forfall på obligasjoner i årene som kommer.

Likviditet

Banken hadde en innskuddsdekning på 74,7 prosent per 2017, en nedgang på 10,1 prosentpoeng sammenlignet med 84,8 prosent per 2016. Tilsvarende innskuddsdekning for utgangen av 2015 var 83,2 prosent. Høyere utlånsvekst i egne bøker enn innskuddsvekst er hovedårsak til nedgangen i innskuddsdekningen. Innskuddsdekningen er høyere enn den styrevedtatte rammen. Det er vedtatt en likviditetspolicy med tilhørende rapportering som skal sikre god og langsiktig likviditetsstyring.

Banken har en bred innskuddsportefølje med få store innskytere. I likviditetspolicyen er det fastsatt rammer for store innskudd. Dette gjelder det største innskuddet, summen av de tre største innskuddene og summen av de ti største innskuddene. I tillegg er det rammer for oppsigelse på minst 32 dager for innskudd over NOK 10 millioner.

Bankens likviditetsindikatorer beregnes etter siste oppdaterte regelverk fastsatt av Finansdepartementet. Likviditetsindikator 1 og 2 skal være større enn 100. I tillegg rapporteres nye indikatorer for likviditetsrisiko fra 2014 som følge av Basel III-regelverket. Disse indikatorene er Liquidity Coverage Ratio (LCR) som setter krav til kortsiktig finansiering og Net Stable Funding Ratio (NSFR) som setter krav til langsiktig finansiering. Fra 1. januar 2018 skal LCR være større enn 100 prosent. Måltallet for NSFR vil komme senere, men finansinstitusjoner rapporterer på NSFR fra og med 3. kvartal 2014.

TABELL: LIKVIDITETSINDIKATORENE

	2017	2016	2015
LCR	329,3	161,6	147,7
NSFR	116,2	125,9	116,2
Likviditetsindikator 1 inkl EBK	109,8	107,6	108,0
Likviditetsindikator 1 eksl EBK	112,5	110,0	108,8
Likviditetsindikator 2 inkl EBK	116,3	116,0	114,0
Likviditetsindikator 2 eksl EBK	117,6	116,9	113,6

Bankens likviditetspolicy inneholder krav til LCR som tilsvarer myndighetsbestemt minstekrav og vil bli oppdatert med krav til NSFR når dette er fastsatt av myndighetene.

Per 2017 har Banken NOK 750 millioner i sertifikat- og senior obligasjonsgjeld, en økning på NOK 350 millioner sammenlignet med 2016 da sertifikat- og senior obligasjonsgjeld utgjorde NOK 400 millioner.

Banken gjennomfører årlig stresstesting av Bankens likviditet, samt måler månedlig og kvartalsvis utviklingen i likviditetsindikatorene. Det tilstrebes å ha en spredt forfallsstruktur på bankens innlån, og det settes rammer med hensyn til forfallstruktur, størrelsen på enkeltposter (herunder også innskudd) og sammensetningen av Bankens funding. Banken skal ha lav likviditetsrisiko. Etter Styrets vurdering er likviditetsreservene på et tilfredsstillende nivå.

Funding

Tabellene nedenfor gir en oversikt over utvikling i netto utlån og innskuddsdekning siste tre år.

TABELL: INNSKUDDSDÆKNING

(NOK 1 000)	2017	2016	2015
Netto utlån	2 482 150	2 074 931	1 946 953
Innskudd fra kunder	1 862 240	1 773 631	1 639 166
INNSKUDDSDÆKNING	75,0%	85,5%	84,2%

Tabellen nedenfor viser utviklingen i innskudd fra kunder innenfor person- og bedriftsmarkedet.

TABELL: INNSKUDD FRA KUNDER

(NOK 1 000)	2017	%	2016	%	2015	%
Personmarked	1 191 408	64,0 %	1 170 565	66,0 %	1 121 590	68,4 %
Bedriftsmarked	670 831	36,0 %	603 065	34,0 %	517 576	31,6 %
SUM	1 862 240	100,0 %	1 773 630	100,0 %	1 639 166	100,0 %

Tabellene nedenfor gir en oversikt over utviklingen i de ulike gjeldsposter siste tre år.

TABELL: OVERSIKT OVER GJELDSPOSTER

NOK 1000	2017	%	2016	%	2015	%
Lån eller innskudd fra kredittinst. u/avtalt løpet	10 862	0,4 %	11 248	0,5 %	26 683	1,3 %
Lån eller innskudd fra kredittinst. m/avtalt løpet	-	0,0 %	-	0,0 %	-	0,0 %
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 862 240	67,7 %	1 773 631	77,0 %	1 639 166	78,0 %
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	750 000	27,3 %	400 000	17,4 %	350 000	16,6 %
Ansvarlig lånekapital (verdipapirer)	100 000	3,6 %	100 000	4,3 %	70 000	3,3 %
Påløpte kostnader og forpliktelser	-	0,0 %	-	0,0 %	-	0,0 %
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	5 547	0,2 %	5 931	0,3 %	4 979	0,2 %
Annen gjeld	20 774	0,8 %	14 070	0,6 %	11 587	0,6 %
SUM GJELD	2 749 423	100,0 %	2 304 880	100,0 %	2 102 415	100,0 %

Annen gjeld består i hovedsak av betalbar skatt og kortsiktig gjeld.

TABELL: OVERSIKT OVER KORTSIKTIG OG LANGSIKTIG FINANSIERING 31.12.2017

(NOK 1 000)	Uten løpetid	%	Kortsiktig (under 1 år)	%	Langsiktig (over 1 år)	%	Sum	%
Gjeld til kredittinstitusjoner	10 862	0,6 %	-	0,0 %	-	0,0 %	10 862	0,3 %
Innskudd fra kunder	1 414 628	78,1 %	447 611	74,9 %	-	0,0 %	1 862 239	59,9 %
Obligasjonsgjeld	-	0,0 %	150 000	25,1 %	600 000	85,7 %	750 000	24,1 %
Øvrig gjeld	26 323	1,5 %	-	0,0 %	-	0,0 %	26 323	0,8 %
Ansvarlig kapital	-	0 %	-	0,0 %	100 000	14,3 %	100 000	3,2 %
Egenkapital	358 717	19,8 %	-	0,0 %	-	0,0 %	358 717	11,5 %
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	1 810 530	100,0 %	597 611	100,0 %	700 000	100,0 %	3 108 141	100,0 %

Mer spesifisert løpetid på gjeldspostene i balansen framgår i tabell under punkt 4.5.

Bankens utstedte verdipapirer er listet nedenfor.

TABELL: OVERSIKT OVER GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Lånetype	ISIN nr	Forfall	Nominell verdi	Bokført verdi	Rentebetingelser
Sunndal Spb 15/18 FRN	NO 0010730575	09.02.2018	150 000 000	150 000 000	NIBOR 3mnd + 0,54 %
Sunndal Spb 16/19 FRN	NO 0010764327	03.05.2019	150 000 000	150 000 000	NIBOR 3mnd + 1,14 %
Sunndal Spb 17/20 FRN	NO 0010789795	27.03.2020	150 000 000	150 000 000	NIBOR 3mnd + 0,78 %
Sunndal Spb 17/20 FRN	NO 0010802747	16.11.2020	150 000 000	150 000 000	NIBOR 3mnd + 0,70 %
Sunndal Spb 17/21 FRN	NO 0010796204	15.06.2021	150 000 000	150 000 000	NIBOR 3mnd + 0,81 %
SUM OBLIGASJONSLÅN			750 000 000	750 000 000	
Sunndal Spb 14/24 FRN C SUB	NO 0010714181	25.06.2024	50 000 000	50 000 000	NIBOR 3mnd + 1,80 %
Sunndal Spb 09/PERP FRN STEP C HYBRID	NO 0010561178	16.12.2099	20 000 000	20 000 000	NIBOR 3mnd + 4,65 %
Sunndal Spb 16/PERP FRN C HYBRID	NO 0010779606	02.12.2099	30 000 000	30 000 000	NIBOR 3mnd + 4,90 %
SUM ANSVARLIG LÅNEKAPITAL			100 000 000	100 000 000	

Banken benytter i tillegg Eika Boligkreditt AS for å finansiere lån til boligformål. Ved utgangen av 2017 hadde Bankens overført NOK 1 033 millioner i boliglån til Eika Boligkreditt. Dette er en økning på NOK 258 millioner eller 33,3 prosent sammenlignet med 2016.

Arbeidskapital

Banken vurderer arbeidskapitalen som tilstrekkelig til å dekke Bankens nåværende behov.

Poster utenfor balansen

Banken har stilt betalings- og kontraktsgarantier på vegne av sine kunder. Innvilgelsen av slike garantier følger ordinære kredittprosedyrer.

TABELL: FORDELING AV GARANTIER

(NOK 1 000)	2017	2016	2015
Betalingsgarantier	4 998	11 386	13 234
Kontraktsgarantier	11 282	12 139	11 512
Eika Boligkreditt	20 425	12 189	27 054
Annet garantiansvar	14 955	14 417	14 378
Sum	51 660	50 131	66 178

Pantsatte obligasjoner som sikkerhet for Norges Bank:

70 376 80 467 64 984

4.4 Trekkrammer

Banken har en kredittramme på oppgjørskonto med DNB Bank ASA på NOK 70 millioner per 31.12.2017. Trekkrettigheten var ikke benyttet per 31.12.2017.

4.5 Balanse mellom innlån og utlån

I tabellen nedenfor er illustrert forholdet mellom løpetid på eiendeler og gjeld per 31.12.2017.

TABELL: BALANSE PER 31.12.2017 FORDELT PÅ RESTLØPETID

(NOK 1 000)	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	70 024	70 024					
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	227 501						227 501
Utlån til og fordring på kunder	2 494 554	119 658	18 608	171 624	469 452	1 715 212	
Individuelle- og gruppevis nedskrivninger	-12 404						-12 404
Obligasjoner og sertifikater	224 411	3 000	3 000	27 083	189 328	2 000	
Øvrige eiendeler ikke rentebærende	104 055						104 055
Sum eiendeler	3 108 141	192 682	21 608	198 707	658 780	1 717 212	319 152
Gjeld:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	10 862						10 862
Innskudd fra kunder	1 862 239		447 611				1 414 628
Obligasjonsgjeld	750 000			150 000	600 000		
Øvrig gjeld ikke rentebærende	26 323						26 323
Ansvarlig kapital	100 000				100 000		
Egenkapital	358 717						358 717
Sum gjeld og egenkapital	3 108 141	0	447 611	150 000	700 000	0	1 810 530
Netto likviditetseksponering på balansen							
	0	192 682	-426 003	48 707	-41 220	1 717 212	-1 491 378
Poster utenom balansen:							
Garantier og ubenyttede kreditter	157 740	10 097		31 235			116 408

4.6 Organisasjon

Per 31.12.2017 hadde Banken 26 fast ansatte, som utgjør til sammen 25,5 årsverk, og tilsvarer en nedgang på 0,8 årsverk sammenlignet med 2016 da Banken hadde 27 fast ansatte fordelt på 26,3 årsverk. Banken har de

seneste årene hatt høyt fokus på å heve og videreutvikle kompetansen til de Ansatte. Det er nå 11 Ansatte med AFR-autorisasjon. Disse følger årlig oppdateringsprøve. I tillegg har flere av de Ansatte autorisasjoner innen forsikring. Det er også lagt ned betydelige ressurser på å utvikle Ansattes kompetanse innen dagligbankområdet og digitale løsninger.

Samlet sykefravær i 2017 var 5,4 prosent mot 3,6 prosent i 2016. Fraværet skyldes i hovedsak langtidssykemeldinger som ikke er knyttet til arbeidsrelaterte forhold.

4.7 Generelle betraktninger om 2017 og fremtidig utvikling

2017 ble et godt år for Sunndal Sparebank. Resultatet før skatt endte på NOK 32,6 millioner mot NOK 27,0 millioner i 2016. Et historisk godt resultat, som gir en egenkapitalavkastning på 7,3 prosent. Resultatet er positivt påvirket av sterk kunde- og kredittvekst, økt rentenetto og tilbakeføring av tidligere nedskrevne engasjement.

I 2017 hadde Banken en utlånsvekst på til sammen 23,0 prosent. Veksten i personkundemarkedet ble 26,5 prosent og i bedriftsmarkedet 10,2 prosent. Banken tar markedsandeler i det norske markedet, som i 2017 vokste med om lag 6 prosent. Kundeveksten i personkundemarkedet ble på omkring 10 prosent. Veksten kommer fra kontoretableringer i Molde og Ålesund samt landet for øvrig. Kontoretableringene har bidratt til å forsterke Bankens markedsmuligheter i Møre og Romsdal. Banken har en solid posisjon i hjemmemarkedet som er definert som Sunndal. Med kontorene i Molde og Ålesund, er det lagt et godt grunnlag for positivt kunde- og kredittvekst i tiden som kommer.

I november 2017 gjennomførte Banken en garantert fortrinnsrettsemisjon på NOK 45 millioner, som ble overtegnet med 39 prosent. Formålet med emisjonen var å styrke ren kjernekapital for å sikre vekst og utvikling. Etter emisjonen er det totalt utstedt eierandelskapital på NOK 92,8 millioner.

Sunndal Sparebank har ingen tap på utlån i 2017. Kvaliteten på utlånsporteføljen er etter Styrets vurdering fortsatt god.

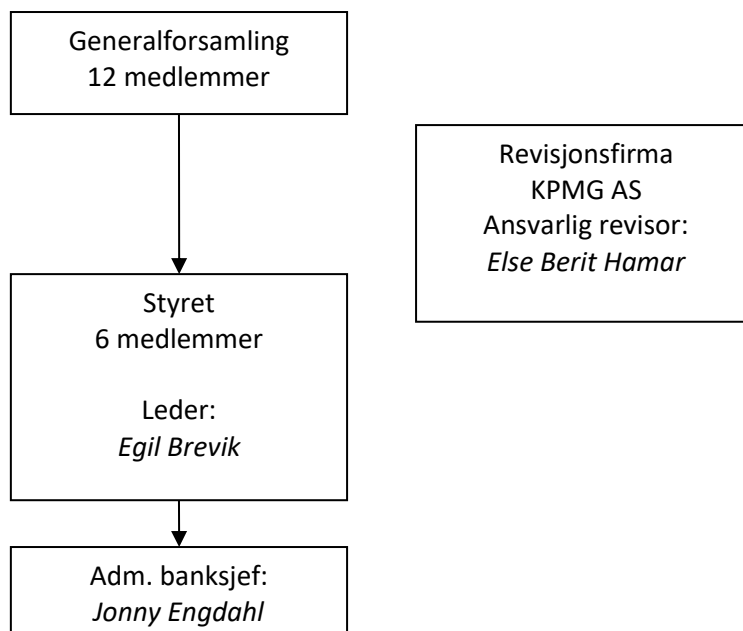
Videre vekst i Bankens topplinje er et prioritert område framover gjennom vekst i antall kunder, kredittvekst og økt salg av andre finansielle produkter.

Sunndal Sparebank er en av 69 lokalbanker som er eiere av Eika Gruppen AS. Dette utgjør et strategisk fundament, og bidrar sterkt til at Sunndal Sparebank er en totalleverandør av finansielle tjenester til både privat- og bedriftsmarkedet. Gjennom vårt eierskap i Eika Alliansen opplever vi at vi er konkurransedyktig med de større bankene, samtidig som Banken er en nær lokalbank for sine kunder.

5 Organisasjon og Ledelse

5.1 Organisasjon

Organisasjonsstrukturen i Banken er som vist nedenfor:



5.2 Generalforsamlingen

Generalforsamlingen i Sunndal Sparebank er i dag sammensatt av 12 medlemmer. 4 av medlemmene er valgt av innskyterne, 4 er valgt av Egenkapitalbevisiere, 3 er valgt av og blant Ansatte i Banken og 1 er valgt av det offentlige. Generalforsamlingens sammensetning er gjengitt i tabellen nedenfor:

TABELL: REPRESENTASJON I GENERALFORSAMLING

	Medlemmer		Varamedl.	
	Antall	Andel	Antall	Andel
Valgt av innskytere	4	33 %	1	25 %
Valgt av offentlig	1	8 %	1	25 %
Valgt av ansatte	3	25 %	1	25 %
Valgt av egenkapitalbevisiere	4	33 %	1	25 %
TOTALT	12	100 %	4	75 %

Generalforsamlingen er Bankens øverste organ. Generalforsamlingen fastsetter Bankens vedtekter, vedtar Bankens regnskap og disponering av Bankens overskudd og velger Styre, valgkomite og ansvarlig revisor.

Generalforsamlingens ordinære årsmøte skal avvikles innen utgangen av mars måned. Innkalling med fullstendig sakliste sendes til Generalforsamlingens medlemmer. Fristen for innkalling til Generalforsamling er 14 dager. En ekstraordinær Generalforsamling kan avholdes når Styret eller revisor, eller minst en tjuedel av Generalforsamlingens medlemmer krever det, jf. Finansforetaksloven § 8-3 jf. Allmennaksjeloven § 5-7.

Generalforsamlingens sammensetning per dato for Opptaksdokumentet er gjengitt nedenfor.

TABELL: BANKENS GENERALFORSAMLING PER DATO FOR OPPTAKSDOKUMENTET

Egenkapitalbevisiere	Offentlige valgt	Innskytervalgte	Ansattevalgte
Medlem	Medlem	Medlem	Medlem
Odd Harry Sira Eirik Folmo Marta Eunice Perez Nils Johansen	Arne Magne Rønningen	Gunnar Olav Furu Christian Smeundset Husby Inger Marit Romfo Randi Berge	Jorunn Klingøy Eivind Lervik Lars Arnold Forseth
Varamedlem	Varamedlem	Varamedlem	Varamedlem
Synnøve Sallaup	Malene Aaram Vike	Liv Resell	Trine Nikolaisen

Forretningsadressen til samtlige medlemmer av Generalforsamlingen er c/o Sunndal Sparebank, Sunndalsvegen 15, 6600 Sunndalsøra.

Banken har siden 2013 gjennomført to emisjoner og tabellen nedenfor viser en oversikt over antall egenkapitalbevis som medlemmer av Generalforsamlingen eier per Opptaksdokumentets dato direkte, eller indirekte gjennom nærstående.

TABELL: GENERALFORSAMLINGENS EIERSKAP I BANKEN

Etternavn	Fornavn	Tittel	Postnr	Poststed	Antall
Sira	Odd Harry	Egenkapitalbevisier	6628	Meisingset	20 943
Folmo	Eirik	Egenkapitalbevisier	6600	Sunndalsøra	15 228
Perez	Marta Eunice	Egenkapitalbevisier	6610	Øksendal	10 910
Johansen	Nils	Egenkapitalbevisier	6600	Sunndalsøra	5 636
Sallaup	Synnøve	Egenkapitalbevisier	6600	Sunndalsøra	2 970
Furu	Gunnar Olav	Innskytervalgt	6611	Furugrenda	2 130
Romfo	Inger Marit	Innskytervalgt	6613	Gjøra	371
Klingøy	Jorunn	Ansattevalgt	6613	Gjøra	400
Lervik	Eivind	Ansattevalgt	6600	Sunndalsøra	3 528
Nikolaisen	Trine	Ansattevalgt	6600	Sunndalsøra	742

Samlet godtgjørelse til Generalforsamlingen utgjorde i 2017 NOK 80 000.

Lån til Generalforsamlingens medlemmer utgjorde per 2017 NOK 0,9 millioner.

Bankens Generalforsamling er omhandlet i vedtektenes kapittel 3. Generalforsamlingens kompetanse og valg til Bankens Generalforsamling er for øvrig omhandlet i Finansforetaksloven kapittel 8, samt forskrift om ansattes rett til representasjon i sparebankenes og forretningsbankenes styrende organer og den nye Finansforetaksforskriften som trådte i kraft 1. januar 2017.

5.3 Valgkomite

Generalforsamlingen i Sunndal Sparebank velger en valgkomite som er ansvarlig for å forberede valg til generalforsamlingen, styret og valgkomiteen, samt foreslår godtgjørelse til tillitsvalgte. Komiteen skal bestå av 4 medlemmer og skal ha representanter fra alle interessegruppene i generalforsamlingen. Valgkomiteens medlemmer velges for 2 år av gangen.

TABELL: BANKENS VALGKOMITE PER OPPTAKSDOKUMENTETS DATO

Medlem	1. gang valgt	På valg
Arne Magne Rønningen	2016	2018
Eirik Folmo	2014	2018
Inger Marit Romfo	2016	2019
Lars Arnold Forseth	2016	2018

5.4 Styret

Styret er Generalforsamlingens organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av Banken. Styret avholdte i 2017 16 styremøter og behandlet 152 saker. Så langt i 2018 har Styret avholdt 2 styremøter og behandlet 22 saker.

Styret har 6 medlemmer og 2 varamedlemmer. Styret har i 2017 vektlagt arbeidet med risikostyring, intern kontroll, strategi og strategioppfølging. Styret har vurdert at rammer og fullmakter er tilpasset Bankens virksomhet og risikoprofil. Styret mottar månedlige regnskapsrapporter og kvartalsvise statusrapporter for de ulike risikoområdene i Banken. Styret vurderer risikobildet mot vedtatte mål og rammer.

Styret utgjør Bankens revisjons- og risikoutvalg. Revisjons- og risikoutvalgets viktigste oppgaver er oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen, overvåke systemene for risikostyring og internkontroll, ha løpende kontakt med bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet, samt å vurdere og overvåke revisors uavhengighet.

Per Opptaksdokumentets dato er følgende medlemmer av Styret i Sunndal Sparebank:

TABELL: STYRET

Navn	Styreposisjon	Første gang valgt	Valgperiode
Egil Brevik	Styreleder	2008	2016-2017
Ildri Solbakk	Nestleder	2010	2017-2018
Vidar Sæter	Styremedlem	2008	2017-2018
Kari Marie Jenstad	Styremedlem	2017	2017-2018
Bjørn Flemmen Steinland	Styremedlem	2014	2016-2017
Björg Aa	Styremedlem (ansattrepresentant)	2014	2016-2017
Ola Ulvund	Varamedlem	2012	2016-2017
Jorunn Klingøy	Varamedlem (ansattrepresentant)	2015	2016-2017

Styremedlemmenes bakgrunn, eksisterende og tidligere tillitsverv per dato for Opptaksdokumentet er gjengitt nedenfor.

TABELL: STYRET PER DATO FOR OPPTAKSDOKUMENTET

Styremedlem		Tiltrådt / fratrådt	
Egil Brevik	Økonomi- og innkjøpssjef ved Hydro Aluminium Sunndal. Har gjennom mange år i Hydro hatt flere lederjobber innenfor økonomi, innkjøp og logistikk ved Hydro Aluminium Sunndal og Hydros hovedkontor i Oslo. Utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole. Medlem av styret i Sunndal Sparebank siden 2008. På valg i 2018.		
f. 20.06.1960			
Nåværende tillitsverv	Styrets leder	Sunndal Sparebank	2008
Tidligere tillitsverv	Styremedlem	Kvanne Industrier AS	2014
	Styrets leder	Magne Nærum AS	2014
	Styrets leder	Magne Nærum Invest AS	2014
	Styrets leder	Ansnes & Breivik Invest AS	2010
	Styremedlem	Hycast AS	2003
	Styremedlem	Storvik AS	1997
	Styremedlem	Protech AS	1995
	Styreleder	Ivar Rune Ansnes AS	1994
Ildri Solbakk	Personalsjef i Sunndal kommune. Tidligere arbeidet som Vice President Enterprise Risk i Aker Solutions ASA, juridisk rådgiver i Aker Solutions ASA, samt avdelingsleder for juridisk avdeling Aker Subsea AS. Medlem av styret i Sunndal Sparebank fra 2010. Nestleder fra 2011. På valg i 2019.		
f. 28.08.1971			
Nåværende tillitsverv	Styremedlem	Kalvhåggån Hytteeierforening	2014
	Nestleder	Sunndal Sparebank	2011
	Styremedlem	Sjølseng Eiendom AS	2010
	Styremedlem	Mongstu Eiendom AS	2010
	Styremedlem	Sunndal Næringseiendom AS	2008
	Innehaver	Ildri Solbakk	2003
Tidligere tillitsverv	Styreleder	Bolettes AS	2015
	Styremedlem	Sunndal Sparebank	2011
	Styreleder	Sameiet Rosenborggt. 8/10	2003
Björg Aa	Bedriftsrådgiver i Sunndal Sparebank. Tidligere arbeidet som Salgsleder og leder Sparing og Plassering i Surnadal Sparebank, samt butikksjef i Expert Norge AS. Utdannelse fra Handelshøyskolen BI. Medlem av styret i Sunndal Sparebank siden 2014. På valg i 2018.		

f. 07.04.1962

	Nåværende tillitsverv	Styremedlem	Finansforbundet Eika Gruppen	2017
		Styremedlem	Sunndal Sparebank	2014
	Tidligere tillitsverv	Styremedlem	Todalsfjordprosjektet AS	2009
		Styremedlem	Midtnorsk HMS-Senter SA	2008
Bjørn Flemmen Steinland	Leder for Accounting Competence Center (ACC) Norway i Hydro. Har 13 års erfaring fra regnskap og rapportering i Hydro, inkludert 10 års ledererfaring. Tidligere jobberfaring innen økonomi og næringsutvikling både fra privat og offentlig virksomhet, inkludert 3 års erfaring som bedriftsrådgiver i bank og banksjef. Utdannet siviløkonom fra Handelshøyskolen i Bodø. Medlem av styret siden 2014 og på valg i 2018.			

f. 04.05.1964

	Nåværende tillitsverv	Varamedlem	Øksendal Allmennyttige Stiftelse	2016
		Medlem	Sunndal kommunestyre	2015
			Økonomi og Planutvalget Sunndal	
		Medlem	kommune	2015
		Styremedlem	Sunndal Sparebank	2014
		Innehaver	Bjørn Steinland Rådgivning	1998
	Tidligere tillitsverv	Styremedlem	Øksendal Idrettslag	2017
		Styreleder	Kommunerevisjonsdistrikt 2 Romsdal	2015
		Varamedlem	Sunndal Næringssselskap AS	2014
		Styrets leder	Stråbø Maskin AS	2014
		Styremedlem	Sunndalsporten Eiendom AS	2014
		Leder		
		kontrollutvalget	Sunndal kommune	2011
		Varaordfører	Sunndal kommune	2007
		Medlem	Sunndal kommunestyre	2007
Kari Marie Jenstad	Prosjektleder og ingeniør Statnett SF. Tidligere ingeniør/prosjektleder i Axsess AS og Grytnes Entreprenør AS. Før det, 11 år i Hydro Aluminium Sunndal. Utdannet ingeniør ved Gjøvik Ingeniørhøgskole i 1992. Innehaver av Jenstad gård. Driver hovedsakelig med utleie av hytter og salg av jaktrettigheter og opplevelser. Jordbruksvirksomhet i liten skala.			

f. 09.06.1967

	Nåværende tillitsverv	Styrets leder	Visit Waterfalls AS	2017
		Styremedlem	Sunndal Sparebank	2017
		Styremedlem	Sunndal Nasjonalparksenter AS	2017

	Styremedlem	Snøhetta Villreinutvalg	2016
	Styrets leder	Sunndal Fjellstyre	2008
	Nestleder	Gjøra Hytte- og Bygdeservice	2005
	Styremedlem	Øvre Sunndal Hjorteviltlag	2005
	Innehaver	Jenstad	2002
	Tidligere tillitsverv		
	Styremedlem	Sunndalsporten Eiendom AS	2014
	Varamedlem	Sunndalsporten Eiendom AS	2012
	Nestleder	Møre og Romsdal Skogselskap	2007
Vidar Sæter	Daglig leder i Jon L Sæter AS fra 1995. Utdannet økonom fra Handelshøyskolen BI. Medlem av styret i Sunndal Sparebank fra 2008. På valg i 2019.		
f. 12.04.1968			
	Nåværende tillitsverv		
	Styremedlem	Bekkefare Bolig 2 As	2017
	Styremedlem	Puls Eiendom As	2015
	Styremedlem	Puls Næring As	2015
	Styremedlem	Fokkstua Utvikling As	2015
	Deltaker med delt ansvar	Sunndal Kjøkken & Catering DA	2015
	Styremedlem	Bekkefare Bolig As	2015
	Styremedlem	Jon Sæter Eiendom As	2014
	Styrets leder	Calle De Jaen 7 As	2014
	Daglig leder	Solkysten Eiendom As	2013
	Styrets leder	Jon Sæter As	2013
	Styremedlem	Solkysten Eiendom As	2013
	Styremedlem	Øra Elektro As	2012
	Styrets leder	Skavikneset As	2011
	Nestleder	Industriveien 45 As	2008
	Styremedlem	Sunndal Sparebank	2008
	Daglig leder	Vs Holding As	2005
	Styrets leder	Vs Holding As	2005
	Nestleder	Sunndal Glass Og Fasade As	2005
	Styrets leder	Jov Eiendom As	2004
	Styremedlem	Jon L Sæter As	2004
	Daglig leder	Jon L Sæter As	2002
	Tidligere tillitsverv		
	Deltaker med fullt ansvar	Partans Ans	2016
	Styrets leder	Partans Ans	2016
	Varamedlem	Partans Ans	2016
	Styremedlem	Puls Eiendom Øst As	2015
	Styrets leder	Puls Næring As	2015
	Styrets leder	Fokkstua Utvikling As	2015
	Styremedlem	Sunndalshallen As	2014

Styremedlem	Puls Eiendom Midt-Norge As	2010
Styrets leder	Jon Sæter Eiendom As	2010
Styrets leder	Jon Sæter Eiendom As	2009

Forretningsadressen til samtlige medlemmer av Styret er c/o Sunndal Sparebank, Sunndalsvegen 15, 6600 Sunndalsøra.

Tabellen nedenfor viser en oversikt over antall egenkapitalbevis som medlemmer av Styret eier per Opptaksdokumentets dato direkte, eller indirekte gjennom nærstående.

TABELL: STYRETS EIERSKAP I BANKEN

Etternavn	Fornavn	Tittel	Postnr	Poststed	Antall
Sæter	Vidar	Styremedlem	6600	Sunndalsøra	37 802
Jenstad	Kari Marie	Styremedlem	6613	Gjøra	4 358
Aa	Björg	Styremedlem	6640	Kvanne	1 025
Solbakk	Ildri	Nestleder	6601	Sunndalsøra	400
Steinland	Bjørn Flemmen	Styremedlem	6610	Øksendal	193
Ulvund	Ola Svein	Varamedlem	6600	Sunndalsøra	185

Samlet godtgjørelse til Styret utgjorde i 2017 NOK 516 000, hvorav godtgjørelse til Styrets leder var NOK 114 000. Se for øvrig tabell nedenfor.

TABELL: GODTGJØRELSE TIL STYRET

(NOK 1 000)

Navn	Styreposisjon	2017	2016	2015
Egil Brevik	Styreleder	114	109	137
Ildri Solbakk	Nestleder	69	73	86
Vidar Sæter	Styremedlem	75	65	68
Bjørn Flemmen Steinland	Styremedlem	69	66	68
Kari Marie Jenstad	Styremedlem	24	0	0
Tine Grytnes Laskerud	Styremedlem	49	64	69
Björg Aa	Styremedlem	75	67	68
Ola Svein Ulvund	Varamedlem	33	13	10
Jorunn Klingøy	Varamedlem	8		7
Sum		516	457	513

Lånebeløp/ramme til Styrets medlemmer, og nærstående til Styrets medlemmer, utgjorde per Opptaksdokumentets dato NOK 14,1 millioner. Kun utlån til de ansattes styremedlem er gitt på funksjonærvilkår.

TABELL: UTLÅN OG GARANTIER TIL BANKENS STYRE PER 31.12.2017

NOK 1000	Styreposisjon	Lånebeløp /ramme	Vilkår	Seneste innfrielse
Egil Brevik	Styreleder	0	Markedsvilkår	Ingen lån
Ildi Solbakk	Nestleder	3 680	Markedsvilkår	2043
Vidar Sæter	Styremedlem	1 500	Markedsvilkår	Rammekreditt
Kari Marie Jenstad	Styremedlem	900	Markedsvilkår	Rammekreditt
Bjørn Flemmen Steinland	Styremedlem	500	Markedsvilkår	Rammekreditt
Björg Aa	Styremedlem (ansatteterepres.)	1 000	Ansattetebetingelser	Rammekreditt
Ola Ulvund	Varamedlem	4 826	Markedsvilkår	2046
Jorunn Klingøy	Varamedlem (ansatteterepres.)	1 720	Ansattetebetingelser	Rammekreditt

Valg, sammensetning og funksjonsområde for Bankens Styre er omhandlet i vedtektenes kapittel 4 og Finansforetaksloven kapittel 8.

Risiko- og revisjonsutvalg

Regler om risiko- og revisjonsutvalg følger av Finansforetaksloven § 8-17 flg. Det følger av Finansforetaksloven § 8-20 (3) at med mindre Finanstilsynet ved enkeltvedtak bestemmer noe annet, kan det fastsettes i sparebankens vedtekter at det samlede styret skal fungere som revisjonsutvalg. Styret utgjør Bankens risiko- og revisjonsutvalg.

Bankens risiko- og revisjonsutvalget skal blant annet:

- Overvåke og vurdere systemene for intern kontroll og risikostyring samt Bankens internrevisjon om slik funksjon er etablert
- Forberede Styrets behandling av risikostyring, risikokontroll og risikorapportering
- Forberede Styrets behandling av Bankens kapitalbehov, kapitalmål og kapitalplan
- Forberede Styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen
- Ha løpende kontakt med Bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet og eventuelle anmerkninger fra revisor
- Overvåke og vurdere revisors uavhengighet, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet utgjør en trussel mot uavhengigheten

Minst ett av medlemmene i risiko- og revisjonsutvalget skal være uavhengig av virksomheten og ha kvalifikasjoner innen regnskap eller revisjon.

Godtgjørelsesutvalg

Ettersom både forvaltningskapitalen og antall ansatte i Sunndal Sparebank ligger under tersklene som pålegger finansforetak å ha et eget godtgjørelsesutvalg, jf. Finansforetaksforskriften § 15-3 tredje ledd, har styret ikke oppnevnt et slikt særskilt utvalg i Banken.

5.5 Ledelsen

Banksjef har den daglige ledelse av Banken. Banksjef rapporterer direkte til Styret, og har det overordnede ansvaret for alle avdelingslederne.

Sammensetningen av Bankens ledergruppe per Opptaksdokumentets dato er gjengitt nedenfor.

TABELL: LEDELSE

Navn	Stilling	Tiltredelse år	Forretningsadresse
Jonny Engdahl	Administrerende Banksjef	1999	Sunndalsveien 15, 6600 Sunndalsøra
Eivind Lervik	Økonomisjef/Risk Manager	2010	Sunndalsveien 15, 6600 Sunndalsøra
Meier Brevik	Avdelingsbanksjef Molde	2016	Fannestrandvegen 85, 6416 Molde
Jorunn Klingøy	Salgsleder	2008	Sunndalsveien 15, 6600 Sunndalsøra
Reidun Brevik	Leder Personmarked	2002	Sunndalsveien 15, 6600 Sunndalsøra
Siri Sande	Markeds- og digitalansvarlig	2016	Sunndalsveien 15, 6600 Sunndalsøra

Erfaringsbakgrunn for Bankens ledergruppe er gjengitt nedenfor.

TABELL: LEDELSEN PER DATO FOR OPPTAKSDOKUMENTET

Ledelsen	Erfaringsbakgrunn, nåværende og tidligere stillingsverv
Jonny Engdahl	Banksjef Har vært banksjef siden 2006. Tidligere jobbet som økonomisjef i Banken og har vært ansatt i 18 år. Før det jobbet som Key Account Manager i Verdipapirsentralen og Administrativ teamleder ved Handelshøyskolen BI,

		Norges Markedshøyskole. Er utdannet Sivilmarkedsfører ved Handelshøyskolen BI.		
Sunndalsøra f. 07.04.1971				
	Nåværende tillitsverv	Adm.banksjef	Sunndal Sparebank	2006
		Styrets Leder	Møre og Romsdal Sparebanklag	2016
	Tidligere tillitsverv			
		Styremedlem	Møre og Romsdal Sparebanklag	2017
			Piff Sundal Industriinkubatoren i	
		Styremedlem	Sunndal AS	2013
		Styremedlem	Contrast Adventure Norway AS	2010
		Styremedlem	Sunndal Sparebank	2008
Eivind Lervik	Økonomisjef	Økonomisjef siden 2011. Tidligere jobbet som Finansiell Rådgiver. Risk Manager fra 2014 og har vært ansatt i 7 år. Bachelor i Økonomi og Administrasjon med spesialisering i økonomistyring.		
Sunndalsøra f. 07.08.1983				
	Risk Manager / Compliance			
	Nåværende tillitsverv	Ingen nåværende tillitsverv.		
	Tidligere tillitsverv	Ingen tidligere tillitsverv.		
Reidun Brevik	Leder Personmarked	Leder Personmarked fra august 2017. Er Autorisert Finansiell Rådgiver. Har hatt ansvar for kundeservice siden 2006 og har vært ansatt i Banken siden 2002. Utdannet Høyskolekandidat Økonomi og Administrasjon fra Høyskolen i Agder		
Sunndalsøra f. 16.03.1974				
	Nåværende tillitsverv	Ingen nåværende tillitsverv.		
	Tidligere tillitsverv	Sunndal Boligbyggelag A/L	2006	
Siri Sande	Markeds- og digitalansvarlig	Ansatt i 2016. Tidligere drevet eget digitalt markedsføringsbyrå i Melbourne, Australia. Bachelorgrad i Internasjonal Markedsføring fra Nanyang Technological University i Singapore og MBA fra Victoria University i Australia.		
Sunndalsøra f. 10.09.1984				
	Nåværende tillitsverv	Styrets leder	Digital Unicorn AS	2014
		Styrets leder	Digital Unicorn Pty. Limited, Australia	2013
	Tidligere tillitsverv	President	Association for Norwegian Students Abroad (ANSA)	2009

		Observasjonssete	NBAS, Norwegian Business Association, Singapore	2009
Meier Brevik	Avdelingsbanksjef Molde	Ansatt i 2016 og har over 20 års erfaring fra ulike stillinger i bank/finans. Banksjef i Danske Bank fra 1999, og har hatt ansvar for avdelingskontor i Kristiansund, Molde og Sunndalsøra. Har også erfaring fra Norges Bank. Er Autorisert Finansiell Rådgiver, har utdanning fra handel og kontor, samt bred kursing fra bank.		
Molde				
f. 06.12.1963				
	Nåværende tillitsverv	Ingen nåværende tillitsverv.		
	Tidligere tillitsverv	Styremedlem	Kristiansund Ballklubb	2011
Jorunn Klingøy	Salgsleder	Salgsleder fra august 2017. Er Autorisert Finansiell Rådgiver og autorisert forsikringsrådgiver, med spesialfelt innen sparing og plassering. Har vært ansatt i Banken siden 2008. Tidligere jobbet som selvstendig næringsdrivende og er utdannet Agronom.		
Sunndalsøra				
f. 06.12.1963				
	Nåværende tillitsverv	Varamedlem	Ansattes representant i styret, Sunndal Sparebank	2016
		Sekretær	Sunndalsporten Eiendom AS	2015
		Sekretær	Gjøra Butikkdrift AS	2017
		Kasserer	Driva IL	2015
	Tidligere tillitsverv	Ingen tidligere tillitsverv.		

Banken har siden 2013 gjennomført to emisjoner og tabellen nedenfor viser en oversikt over antall egenkapitalbevis som medlemmer av Ledelsen eier per Opptaksdokumentets dato direkte, eller indirekte gjennom nærstående.

TABELL: LEDELSENS EIERSKAP I BANKEN

Etternavn	Fornavn	Tittel	Postnr	Poststed	Antall
Engdahl	Jonny	Administrerende banksjef	6600	Sunndalsøra	5 000
Lervik	Eivind	Økonomisjef/Risk Manager	6600	Sunndalsøra	3 528
Klingøy	Jorunn	Salgsleder	6600	Sunndalsøra	400
Brevik	Reidun	Leder Personmarked	6613	Gjøra	6 361

Lånebeløp/ramme til Bankens ledergruppe utgjør per Opptaksdokumentets dato NOK 12,2 millioner hvorav NOK 2,6 millioner er til banksjef.

TABELL: UTLÅN OG GARANTIER TIL BANKENS LEDERGRUPPE PER 31.12.2017

(NOK 1 000)	Stilling	Lånebeløp/ramme	Vilkår	Seneste innfrielse
Jonny Engdahl	Administrerende Banksjef	2 642	Ansattebetingelser	2021 / rammekreditt
Eivind Lervik	Økonomisjef/Risk Manager	2 184	Ansattebetingelser	2038
Meier Brevik	Avdelingsbanksjef Molde	0	Ansattebetingelser	Ingen lån

Jorunn Klingøy	Salgsleder	1 720	Ansattebetingelser	Rammekreditt
Reidun Brevik	Leder Personmarked	3 334	Ansattebetingelser	2030 / rammekreditt
Siri Sande	Markeds- og digitalansvarlig	2 378	Ansattebetingelser	2045

Samlet lønn og andre godtgjørelser til banksjef (eksklusiv pensjon) var i 2017 på NOK 5,0 millioner.

TABELL: SAMLET GODTGJØRELSE TIL LEDELSEN
(NOK 1 000)

Navn	Stilling	2017		2016		2015	
		Lønn	Pensjon	Lønn	Pensjon	Lønn	Pensjon
Jonny Engdahl	Administrerende Banksjef	1209	159	1 110	148	1 097	96
Eivind Lervik	Økonomisjef/Risk Manager	755	50	723	51	717	36
Reidun Brevik	Teamleder PM	821	78	754	65	710	44
Jorunn Klingøy	Salgsleder	771	64	696	52	613	37
Siri Sande	Markeds- og digitalansvarlig	634	46	175	11	0	0
Meier Brevik	Avdelingsbanksjef avd. Molde	823	94	262	25	0	0
SUM		5 013	491	3 720	352	3 137	213

5.6 Interessekonflikter

Banken bekrefter at det ikke foreligger interessekonflikter mellom de forpliktelses medlemmer av Ledelsen, Styret eller Generalforsamlingen har overfor Banken og deres private interesse og/eller andre forpliktelser. En interessekonflikt kan oppstå dersom en Ansatt eller tillitsmann søker om opptak av lån eller forhandler om inngåelse av andre typer avtaler med Banken. I slike situasjoner vil den ansatte eller tillitsmannen fratre ved behandlingen i relevant selskapsorgan eller avdeling i Banken av den aktuelle lånesøknad eller avtale. Banken håndhever følgelig habilitetsregler som sikrer at interessekonflikter ikke oppstår.

Det foreligger per Opptaksdokumentets dato ingen kontrakter mellom medlemmer av Ledelsen eller Styret og Banken eller Bankens datterselskap som fastsetter ytelser ved avslutning av ansettelsesforholdet.

Det foreligger ikke, og har heller ikke foreligget, avtaler eller annen forståelse med kunder eller leverandører om ansettelse av disse i Bankens ledergruppe, Styre eller andre av Bankens organer.

Det foreligger ikke bindingstid eller eierbegrensninger på Egenkapitalbevis som eies av ansatte og Bankens tillitsvalgte.

5.7 Eierstyring og selskapsledelse

Banken følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (NUES) sist oppdatert 30. oktober 2014. Det er ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i Sunndal Sparebank. Eierstyring og selskapsledelse bygger videre på Finanstilsynets modul for overordnet styring og kontroll som reflekterer prinsipper fra European Banking Authority (EBA). Prinsipper og policyer som legges til grunn skal sikre at virksomhetsstyringen skal være tilpasset Bankens kompleksitet og risikoprofil. Dette skal sikre forsvarlig formuesforvaltning over tid og at Bankens ulike interessegrupper ivaretas på en tilfredsstillende måte.

Oppfølging av drift, strategi, risiko, kapitalstyring, marked og rammebetingelser er Styrets fokusområder. Styret har utarbeidet egen årsplan for sitt arbeid. Styret gjennomfører årlig egenevaluering av sitt arbeid, og denne legger grunnlaget for videreutvikling av Styrets kompetanse og arbeid.

5.8 Antall Ansatte

Per 31.12.2017 hadde Banken 26 ansatte fordelt på 25,5 årsverk. Tabellen nedenfor viser utviklingen i perioden fra 2015 til 2017 for antall Ansatte.

TABELL: UTVIKLING I ANTALL ANSATTE

Kontor	2017	2016	2015
Antall ansatte	26	27	23

Antall årsverk	25,5	26,3	22,6
----------------	------	------	------

5.9 Familiære relasjoner

Ingen av medlemmene i Bankens ledelse, styre eller tilsynsorganer er i nær familie.

5.10 Vandel

Det er i 2017 foretatt egnethetsvurdering av alle personer som er pålagt vurdert i henhold til Finansforetaksloven § 3-5 jf. rundskriv 14/2015, herunder banksjef, styremedlemmer og øvrige personer i den faktiske ledelsen i Banken. Samtlige angitte personer oppfyller egnethetskravene.

Ingen av styrets medlemmer eller medlemmer av Bankens ledelse eller medlemmer av kontrollorgan har i løpet av de siste fem år:

- blitt domfelt for økonomisk kriminalitet;
- som ledende ansatt eller medlem av styre, ledelse eller kontrollorganer, vært involvert i konkurser, bobehandlinger eller avviklinger; eller
- vært gjenstand for eventuelle forvaltningsrettslige anklager og sanksjoner (herunder sanksjoner fra bransjeorganer), eller blitt fradømt retten til å delta som medlem av et selskapsstyre, ledelse eller kontrollorgan eller til å fungere som leder av et selskap.

6 Eierandelskapital og investorpolitikk

6.1 Eierandelskapitalen i Banken

Sunndal Sparebanks utstedte eierandelskapital utgjør per dato for dette Opptaksdokumentet NOK 92 857 100 fordelt på 928 571 Egenkapitalbevis hvert pålydende NOK 100 fullt innbetalt. Ved kjøp av egenkapitalbevis blir kjøpesummen inklusive direkte kostnader ført som reduksjon i egenkapitalen. Pålydende av egne egenkapitalbevis blir ført opp med negativt beløp på egen linje under eierandelkapitalen. Kjøpesum utover pålydende går til fradrag i grunnfondskapitalen. Sunndal Sparebank eide per dato for Opptaksdokumentet ingen egne egenkapitalbevis.

Egenkapitalbevisene til Banken er registrert hos Verdipapirsentralen ASA (VPS) med ISIN NO 001 0672900. Kontofører for Banken er DNB Bank ASA, Dronning Eufemias gate 30, 0191 Oslo.

12. mars 2018 vedtok noteringskomiteen hos Oslo Børs å ta opp Egenkapitalbevisene i Sunndal Sparebank til notering og handel på Merkur Market. Første handelsdag på Merkur Market vil være 15. mars 2018 under tickerkodene SUNSB-ME.

Banken vil ikke gjennomføre kapitalutvidelser eller nedsalg som del av noteringen og det vil ikke benyttes stabiliseringsmekanismer for prisen på egenkapitalbevisene ved notering, dog har Banken inngått avtale om market making med Norne Securities AS i Bankens egenkapitalbevis som vil bli annonsert i særskilt børsmedling. Intensjonen med market making er å øke handelslikviditeten i Bankens egenkapitalbevis og gjennomføres ved at Norne Securities stiller forpliktende kjøps- og salgsordre i markedet for en minimum verdi på NOK 20 000 med en maksimal spread (differanse mellom beste kjøper og beste selger) på 6 prosent. De forpliktende salgs- og kjøpsordrene skal være gyldige minimum 75 prosent av åpningstiden til Oslo Børs og vil merkes «Market Maker» i det elektroniske handelssystemet. Norne Securities kan, ved spesielle omstendigheter, bli fritatt for sine forpliktelser i korte perioder og Oslo Børs må i så tilfelle informeres. Norne Securities tar all risiko knyttet til gjennomføring av slik market making og vil motta kompensasjon for gjennomføring av tjenesten.

Tabellen nedenfor viser den historiske utviklingen av Bankens eierandelskapital og antall egenkapitalbevis utstedt siden 2013.

TABELL: ENDRING I EIERANDELKAPITAL

Dato	Type endring i eierandelkapital	Endring i eierandelkapital	Endring i antall utstedte EK-bevis	Tegningskurs per EK-bevis	Pålydende per EK-bevis	Total eierandelkapital	Totalt antall utstedte EK-bevis (UB)
(IB) 01.01.2013		-	-	-	-	-	-
27.05.2013	Kontant-emisjon	50 000 000	500 000	105	100	50 000 000	500 000
(IB) 01.01.2017		-	-	-	100	50 000 000	500 000
November 2017	Kontant-emisjon	42 857 100	428 571	105	100	92 857 100	928 571
(IB) 01.01.2018		-	-	-	100	92 857 100	928 571

Det er kun én klasse med egenkapitalbevis i Banken. Alle egenkapitalbevisene har like rettigheter og er fritt omsettelige.

6.2 Konvertible lån og tegningsretter

Det eksisterer per dato for dette Opptaksdokumentet ingen konvertible verdipapirer, lån eller liknende med rettigheter til konvertering i Egenkapitalbevis i Sunndal Sparebank.

6.3 Fortrinnsrett

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen har eierne av Egenkapitalbevis fortrinnsrett til å tegne nye Egenkapitalbevis i samme forhold som de fra før eier Egenkapitalbevis utstedt av Banken.

6.4 Styrefullmakt

I generalforsamlingsmøte 21. mars 2017 ga Generalforsamlingen Styret fullmakt til å erverve og/eller ta pant i egenkapitalbevis utstedt av Banken med inntil 10 prosent av den samlede vedtektsfestede eierandelskapital. Beløpet som skal betales for hvert egenkapitalbevis er minimum NOK 1 og maksimum NOK 200.

Styrefullmakten ble godkjent av Finanstilsynet 20. april 2017 for et tidsrom på 12 måneder, og kan benyttes fra det tidspunkt den er registrert i Foretaksregisteret. 6.1

6.5 Egenkapitalbevisiernes rettigheter

Rettighetene for Egenkapitalbevisiere i Sunndal Sparebank følger reglene i Finansforetaksloven. Banken har gjennom vedtektene ikke foretatt begrensninger i den allmenne stemmeretten. Hvert Egenkapitalbevis gir således én stemme på Egenkapitalbevisiernes valgmøter, men ingen stemmerett i Generalforsamlingen. Egenkapitalbevisierne velger på valgmøte sine representanter til Generalforsamlingen.

Endring av Bankens vedtekter kan vedtas av Generalforsamlingen. I henhold til vedtektene krever vedtaket tilslutning fra minst to tredjedeler av de avgitte stemmene.

Egenkapitalbevisiernes valgmøte vil avvikles i løpet av andre halvår 2018. Innkallingen med fullstendig sakliste sendes per post til hver enkelt Egenkapitalbevisier senest 14 dager før valgmøtet avholdes. Egenkapitalbevisiere som ønsker å delta på valgmøtet eller la seg representere, må sende skriftlig beskjed om dette til Banken innen en på innkallingen nærmere angitt frist.

Utover Finansforetakslovens regler om eier- og stemmerettsbegrensninger er ikke Banken underlagt særskilte bestemmelser som begrenser eller kan begrense Egenkapitalbevisenes frie omsettelighet. Bankens vedtekter inneholder ikke bestemmelser som kan tenkes å forsinke, utsette eller hindre at Egenkapitalbevisierne får innflytelse i Banken.

I henhold til Finansforetaksloven § 10-10 om utstedelse av Egenkapitalbevis og forhøyelse av eierandelskapitalen har Egenkapitalbevisierne fortrinnsrett til de nye Egenkapitalbevisene i samme forhold som de fra før eier Egenkapitalbevis i Banken. Allmennaksjelovens § 10-5 gjelder tilsvarende.

Egenkapitalbevisiernes rett til utbytte er beskrevet i kapittel **Error! Reference source not found.** ("Egenkapitalbevisbrøk og utbytteberegning "). Egenkapitalbevisene vil registreres i VPS, og Banken betaler utbytte direkte til kontofører, som forestår utbyttebetaling til Egenkapitalbevisierne. Utbyttet utbetales i NOK til den norske bankkonto som er registrert i tilknytning til VPS-kontoen. For utbytte til Egenkapitalbevisiere hjemmehørende i utlandet er utgangspunktet at utbyttet ilegges kildeskatt i Norge med en skattesats på 25 prosent. Ansvar for å trekke kildeskatten påligger Banken, og skal trekkes ved utbetaling fra Banken. For informasjon om skattemessige forhold for utenlandske Egenkapitalbevisiere vises til kapittel 8.4.

6.6 Informasjonspolitikk

Banken vil føre en åpen informasjonspolitikk med det formål å gi Egenkapitalbevisierne og verdipapirmarkedet korrekt og relevant informasjon om Bankens økonomiske utvikling. Banken utarbeider kvartalsvis rapporter som blir offentliggjort. Egenkapitalbevisiere skal ved senere emisjoner, som hovedregel, ha fortrinnsrett til nytegnning. Emisjonskursen skal søkes fastsatt slik at tegningsrettene får en rimelig verdi. Mulige rettede emisjoner bør skje til kurser som ikke fører til reduksjon i Egenkapitalbevisiernes verdier på sikt.

6.7 Avkastning og utbyttepolitikk

Utbytte og avsetning til utjevningsfondet

Årets overskudd etter korrigerings- og overføringer til eller fra fond for vurderingsforskjeller, samt for avsetninger til fond for urealiserte gevinster og overføringer fra fond for urealiserte gevinster som tidligere er resultatført (samlet benevnt korrigert årsoverskudd) tilordnes eierandelskapitalen og grunnfondet etter forholdet mellom eierandelskapitalen med tillegg av overkursfondet og grunnfondskapitalen med tillegg av kompensasjonsfondet. Dersom det har skjedd egenkapitalendringer i løpet av inntektsåret, skal den nye egenkapitalen, ved beregning av brøken angitt ovenfor, vektas basert på gjenværende del av inntektsåret regnet fra innbetalingstidspunktet.

Årlig utbytte på Egenkapitalbevis kan bare utdeles fra årsoverskuddet i henhold til det fastsatte resultatregnskapet for siste regnskapsår og utjevningsfondet som beskrevet nedenfor. Det er Generalforsamlingen som, etter forslag fra Styret, beslutter hvor stor del av årets overskudd som skal disponeres som utbytte midler for året. Utbytte kan ikke settes høyere enn det som er forenlig med forsiktig og god forretningsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe. Årets utbytte midler fordeles mellom eierandelskapitalen og grunnfondet etter forholdet mellom eierandelskapitalen med tillegg av overkursfond og grunnfondskapitalen med tillegg av kompensasjonsfondet. Utbytte midler tilordnet eierandelskapitalen utbetales som utbytte til eierne av Egenkapitalbevis. Den resterende del av overskuddet tilordnet eierandelskapital skal tilføres utjevningsfondet eller utgjøre annen eierandelskapital. Den del av det korrigerede overskuddet som tilordnes Banken tillegges grunnfondskapitalen. Det kan i vedtektene bestemmes at utbytte midler kan benyttes til gaver til allmennyttige formål eller overføres til gavefondet.

Adgangen til å yte gaver til allmennyttige formål ble utvidet i 2009. Bakgrunnen for dette var å redusere den såkalte "utvanningseffekten" av eierandelskapitalen. Av samme grunn fastsetter Finansforetaksloven at Banken ved disponeringen av utbytte midler bør legge vekt på at forholdet mellom grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen ikke endres vesentlig.

Finanstilsynet kan, når hensynet til institusjonens soliditet tilsier det, gi pålegg om ikke å dele ut utbytte eller om å dele ut mindre enn det som er foreslått av styret eller vedtatt av Generalforsamlingen. Styret skal gi melding til Finanstilsynet dersom det beslutter å fremme forslag om utdeling som innebærer at det samlede utbyttet i et enkelt år vil overstige halvparten av resultatet etter det godkjente resultatregnskapet for siste regnskapsår.

Midler i utjevningsfondet kan benyttes for å opprettholde utbytte på eierandelskapitalen, jf. Finansforetaksloven § 10-18. Utdeling av utbytte fra utjevningsfondet kan bare foretas når dette er forsvarlig ut fra egenkapitalsituasjonen i Banken. Utjevningsfondet kan også brukes til fondsemissjon. Den del av korrigert årsoverskudd som tilordnes eierandelskapitalen, og som ikke utdeles som utbytte til eierne av Egenkapitalbevis, skal tilføres utjevningsfondet eller utgjøre annen eierandelskapital. Utjevningsfondet teller som ren kjernekapital i relasjon til bestemmelsene om minste kapitaldekning.

Utbyttepolitikk og avvikling

Banken har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på Bankens samlede egenkapital. Banken vil, gjennom sin eierpolitikk, bidra til at Egenkapitalbevisene framstår som et attraktivt og likvid finansielt instrument, som gir Egenkapitalbevisene konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning, og vil prioritere et markedsmessig kontantutbytte.

Ved fastsettelse av størrelsen på kontantutbytte og gaver, vil det bli tatt hensyn til Bankens resultatutvikling, markedssituasjonen, stabilitet i utbytte samt behovet for egenkapital. Dersom det i et enkelt år ikke er resultatmessig dekning for et konkurransedyktig utbytte, vil det likevel søkes utbetalt et konkurransedyktig utbytte ved overføring av nødvendige midler fra utjevningsfondet.

I henhold til vedtektene § 2-1 tredje ledd har verken stiftere eller andre rett til utbytte av virksomheten utover eventuell avkastning på Egenkapitalbevis.

Ved en eventuell avvikling av Banken, skal den del av eierandelskapitalen og overkursfondet som er tilbake etter at alle kreditorer har fått fullt oppgjør, fordeles forholdsmessig mellom eierne av Egenkapitalbevis, jf. Finansforetaksloven § 10-20.

6.8 Regler om pliktig tilbud

Verdipapirhandellovens regler om tilbudsplikt kommer per dato for Opptaksdokumentet ikke til anvendelse på egenkapitalbevis utstedt av Banken.

6.9 Flaggepliktige handler

Da egenkapitalbevisene i Banken ikke er notert på en regulert markedsplass vil verdipapirhandellovens regler om flaggeplikt ikke kommer til anvendelse på egenkapitalbevis utstedt av Banken. Regler om flaggeplikt gjelder heller ikke på Merkur Market.

6.10 Største Egenkapitalbevisiere i Sunndal Sparebank

Tabellen nedenfor viser de største Egenkapitalbevisiere i Sunndal Sparebank som registrert i VPS per Opptaksdokumentets dato.

20 største Egenkapitalbevisiere	Antall Egenkapitalbevis	Eierandel
PS Aktiv AS	50 142	5,4 %
Sunndal Næringsselskap AS	37 500	4,0 %
Sparebank1 Nordvest	33 428	3,6 %
Sunndal Næringseiendom AS	30 000	3,2 %
Holmeide Holding AS	21 717	2,3 %
Oskar Sylte Invest AS	21 500	2,3 %
Åsheim Invest AS	20 943	2,3 %
Geir Magne Gjersvoll	20 600	2,2 %
Inge Karstein Settemsdal	17 271	1,9 %
Eirik Folmo	15 228	1,6 %
Petter Erik Innvik	14 560	1,6 %
Leif Hektoen	14 543	1,6 %
Jon L Sæter AS	14 542	1,6 %
JOV Eiendom AS	14 542	1,6 %
Surnadal Sparebank	14 542	1,6 %
Trond Ottem	13 928	1,5 %
Ottem Eiendom AS	13 928	1,5 %
Øra Eiendom AS	13 928	1,5 %
Daniel Børset	13 000	1,4 %
Leif Bjarne Danielsen	12 300	1,3 %

Hovedegenkapitalbevisiere i Sunndal Sparebank er definert som egenkapitalbevisiere som eier mer enn 5 % av eierandelskapitalen i Banken. Banken har 1 hovedegenkapitalbevisier per dato for Opptaksdokumentet; PS Aktiv AS. Større egenkapitalbevisiere har ikke ulik stemmerettigheter enn andre egenkapitalbevisiere.

Banken anser ikke noen av egenkapitalbevisierne eller andre for å ha direkte eller indirekte kontroll over Banken. Banken er per datoen for Opptaksdokumentet ikke kjent med at noen, eller noen konsolidert gruppe, direkte eller indirekte eier eller kontrollerer Banken.

7 Finansiell informasjon

7.1 Generelle regnskapsprinsipper

Generell info

Regnskapet til Sunndal Sparebank er utarbeidet i samsvar med gjeldende lovbestemmelser for utarbeidelse av årsregnskap (regnskapsloven med forskrifter), særbestemmelser for sparebanker og god regnskapsskikk. Årsregnskapet gir et rettviseende bilde av Bankens resultat og økonomiske stilling. Banken benytter ikke IFRS (International Financial Reporting Standards).

Per datoen for Opptaksdokumentet har Banken ingen hel- eller deleide datterselskaper som krever konsolidering etter gjeldende lovbestemmelser. Banken eier heller ikke aksjer i selskaper (tilknyttet eller felles-kontrollert virksomhet) hvor slik konsolidering er påkrevet.

Generelle regnskapsprinsipper

Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier er lagt til grunn ved utarbeidelse av Bankens regnskap. All gjeld er bokført til pålydende. Verdipapirer vurdert som omløpsmidler er bokført til den laveste verdi av det enkelte verdipapirs anskaffelseskost og markedsverdi ved årsskifte. Det foreligger ingen leasing- eller factoringavtaler.

Periodiseringer

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes eller påløper. Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader utgiftsføres og føres som gjeld i balansen. Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres som fordring i balansen. Utbytte av aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres det år det mottas. Gebyr som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales. Låntakerens kostnader forbundet med etablering av lån overstiger ikke Bankens kostnader, og tas til inntekt når de betales.

Valuta

Banken har ikke gjeld i utenlandsk valuta ved årsskiftet. Eiendeler i utenlandsk valuta består av en mindre kontantbeholdning med turistvaluta. Beholdningen er omregnet til midtkurs på balansedagen. Bankens virksomhet og status innebærer generelt liten valutarisiko.

Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter omsettelige finansielle eiendeler og gjeldsposter samt finansielle derivater. Finansielle instrumenter i Bankens balanse omfatter aksjer, andeler i aksjefond, egenkapitalbevis, obligasjoner og obligasjonsfond. Handelsportefølje defineres som finansielle instrumenter som Banken har for egen regning med henblikk på videresalg, eller for på kort sikt å dra fordel av pris- og/eller renteforandring, samt sikring av slike posisjoner. Banken har ved årsskiftet ingen finansielle instrumenter klassifisert som handelsportefølje.

Utlån, garantier og overtatte eiendeler

Gebyr og provisjoner som belastes kunden ved låneopptak resultatføres direkte, da disse ikke overstiger direkte interne administrative utgifter som påløper ved opprettelsen av låneengasjementet. Alle engasjementer med mislighold* eller usikker fremtidig betjeningsevne per 31.12. er individuelt verdivurdert ved årsskiftet.

Nedskrivning for tap på individuelle utlån foretas når det foreligger objektive bevis på at et utlån har verdifall. Nedskrivningen beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente.

Alle lån og kreditter som ikke er individuelt verdivurdert ved årsskiftet, er inndelt i grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Nedskrivning på grupper av utlån foretas når det foreligger objektive bevis for at utlånsgruppen har verdifall. Nedskrivningen beregnes ved å anslå et prosentvis tap på grupper av utlån basert på historiske tap i de forskjellige gruppene. Tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom eller ved at Banken av andre grunner har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, føres direkte til fradrag i engasjementets bokførte verdi.

Et engasjement anses i denne sammenhengen misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på innskuddskonti eller rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager etter at kontoen ble overtrukket.

Verdsettelse av obligasjonsbeholdning

Beholdning av obligasjoner kan vurderes i tre særskilte porteføljer: Handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Banken har ved årsskiftet ingen obligasjoner vurdert som handelsportefølje eller anleggsmidler. Obligasjoner vurdert som omløpsmidler er bokført til den laveste verdi av den enkelte obligasjons kostpris og markedsverdi ved årsskiftet.

Verdsettelse av aksjer og andeler

Beholdningen av aksjer, grunnfondsbevis og eierandeler kan vurderes i tre særskilte porteføljer: Handelsportefølje, øvrige omløpsmidler og anleggsmidler. Banken har ved årsskiftet ingen verdipapirer som er vurdert som handelsportefølje. Verdipapirer vurdert som øvrige omløpsmidler er bokført til den laveste verdi av det enkelte verdipapirs anskaffelseskost og markedsverdi ved årsskiftet. Verdipapirer som er vurdert som anleggsmidler er bokført til kostpris og reguleres ikke fortløpende for kursendringer. Verdien blir likevel nedskrevet dersom markedsverdien er vesentlig lavere enn bokført verdi og verdinedgangen skyldes forhold som ikke er av forbigående art.

Verdsettelse av varige driftsmidler

Faste eiendommer og andre varige driftsmidler blir bokført i balansen til anskaffelseskost, fratrasket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. For samtlige driftsmidler og immaterielle eiendeler er det valgt lineær avskrivningsplan. Dersom den virkelige verdi av et driftsmiddel er vesentlig lavere enn bokført verdi, og verdinedgangen ikke er av forbigående karakter, blir det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Regnskapsmessig behandling av skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper. Det vil si at skattekostnaden er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt, formuesskatt og endring i utsatt skattefordel.

7.2 Regnskap

Resultat

TABELL: RESULTATREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP	Revidert		
(NOK 1 000)	2017	2016	2015
Renteinntekter og lignende inntekter	81 947	72 301	81 257
Rentekostnader og lignende kostnader	28 923	27 038	37 493
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	53 024	45 263	43 764
Utbytte av verdipapirer med variabel avkastning	3 947	5 290	3 153
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	18 664	17 847	16 801
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	2 753	2 810	2 697
Netto gevinst/tap på valuta og verdipapirer	1 621	801	-4 329
Andre driftsinntekter	572	30	19
Netto andre driftsinntekter	22 051	21 158	12 947
Netto driftsinntekter	75 075	66 421	56 711
Lønn og generelle administrasjonskostnader	33 438	27 756	21 374
Avskrivninger av varige driftsmidler	1 808	1 540	1 531
Andre driftskostnader	10 900	10 046	9 171
Sum driftskostnader	46 146	39 342	32 076
Driftsresultat før tap og gev./nedskrivning anl.m.	28 929	27 078	24 634
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	-3 813	40	1 218
Netto nedskrivninger og gevinster av varige driftsmidler	-65	0	6
Resultat før skattekostnad	32 677	27 038	23 422
Skattekostnad	8 396	5 987	6 130
Resultat for regnskapsperioden	24 281	21 051	17 292

For kommentarer knyttet til bankens resultatutvikling henvises det til kapittel 4.1 i Opptaksdokumentet.

Balanse

TABELL: EIENDELER

BALANSEREGNSKAP	Revidert		
(NOK 1000)	2017	2016	2015
Eiendeler			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	70 024	163 193	83 377
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	227 501	12 815	242
Brutto utlån før nedskrivninger	2 494 554	2 092 294	1 969 947
Individuelle nedskrivninger	8 126	13 716	20 044
Nedskrivninger på grupper	4 278	3 647	2 950
Netto utlån etter nedskrivninger	2 482 150	2 074 931	1 946 953
Obligasjoner	224 411	258 116	272 531
Aksjer og andeler med variabel avkastning	66 478	61 089	49 560
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	-	-	0
Immaterielle eiendeler	633	1 379	1 525
Varige driftsmidler	32 942	27 835	27 631
Andre eiendeler	217	75	162
Forsk.bet. og opptj. ikke mottatte inntekter	3 785	5 072	3 424
Sum eiendeler	3 108 141	2 604 505	2 385 406

TABELL: GJELD OG EGENKAPITAL

BALANSEREGNSKAP	Revidert		
(NOK millioner)	2017	2016	2015
Gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	10 862	11 248	26 683
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 862 240	1 773 631	1 639 166
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	750 000	400 000	350 000
Annen gjeld	20 775	14 070	11 587
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	5 548	5 931	4 979
Avsetninger til påløpte kostnader og forpliktelser	0	0	0
Ansvarlig lånekapital	100 000	100 000	70 000
Sum gjeld	2 749 423	2 304 880	2 102 414
Egenkapital			
Egenkapitalbeviskapital	92 857	50 000	50 000
Overkursfond	815	647	647
Sparebankens fond	263 835	244 427	227 693
Gavefond	1 200	3 900	4 000
Utjevningsfond	9	652	652
Sum egenkapital	358 717	299 625	282 992
Sum egenkapital og gjeld	3 108 141	2 604 505	2 385 406

For kommentarer knyttet til Bankens balanseutvikling henvises det til kapittel 4.1 i Opptaksdokumentet.

Tabellen under viser endring i Bankens egenkapital fra 01.01.2015 og frem til 31.12.2017.

TABELL: ENDRINGER I EGENKAPITALEN 2015 - 2017

(NOK 1 000)	Grunnfond	Gavefond	EK-bevis kapital	Utjevningsfond	Overkursfond	Sum egenkapital
Egenkapital per 01.01.2015	217 144	4 000	50 000		647	271 791
Disponering av resultat	13 534			652		14 186
Pensjonsendring (fra NRS6 til IAS19)	-2 985					-2 985
Egenkapital per 31.12.2015	227 693	4 000	50 000	652	647	282 992
Egenkapital per 01.01.2016	227 693	4 000	50 000	652	647	282 992
Disponering av resultat	16 734	-100				16 634
Egenkapital per 31.12.2016	244 426	3 900	50 000	652	647	299 625
Egenkapital per 01.01.2017	244 426	3 900	50 000	652	647	299 625
Disponering av resultat	19 409	-2 700	42 857	-642	168	16 709
Egenkapital per 31.12.2017	263 835	1 200	92 857	10	815	316 334

Endringen i Bankens egenkapital kommer primært fra disponering av Bankens årsregnskap.

Kontantstrømoppstilling

TABELL: KONTANTSTRØMANALYSE

(NOK 1 000)	2017	2016	2015
Driftsresultat	32 677	27 038	23 422
Ordinære avskrivninger	1 808	1 540	1 531
Tap på utlån og garantier	-3 813	40	1 218
Periodens betalte skatt	-5 827	-6 127	-7 742
Utbytte til egenkapitalbeviserne	-3 817	-2 606	-4 211
Avvik ytelsespensjon	0	0	-3 468
Betalbare gaver	-500	-500	-1 000
Tilført fra årets virksomhet	20 528	19 385	9 750
Endring utlån til kunder	-402 260	-122 347	-112 174
Endring utlån til kredittinstitusjoner	-214 686	-12 573	5 517
Endring innskudd fra kunder	88 609	134 465	-10 806
Endring sertifikater og obligasjoner	33 705	14 415	-13 044
Endring øvrige fordringer	1 145	-1 561	3 232
Endring annen kortsiktig gjeld	-546	-3 259	-8 043
Netto likviditetsendring fra virksomheten (A)	-473 505	28 525	-125 568
Investering i varige driftsmiddel (netto)	-6 914	-1 745	-131
Endring verdipapirer med variabel avkastning	-5 389	-11 529	-14 654
Netto likviditetsendring fra investeringer (B)	-12 303	-13 274	-14 785
Endring i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	-386	-15 435	-15 641
Endring egne obligasjoner	350 000	50 000	57 000
Endring ansvarlig lånekapital	0	30 000	0
Endring innskutt egenkapital	43 025	0	0
Netto likviditetsendring fra finansiering (C)	392 639	64 565	41 359
Sum endring likvider (A + B + C)	-93 169	79 816	-98 994
Likviditetsbeholdning 01.01	163 193	83 377	182 371
Likviditetsbeholdning 31.12	70 024	163 193	83 377

For kommentarer knyttet til Bankens kontantstrøm henvises det til kapittel 4.1 i Opptaksdokumentet.

7.3 Revisor

KPMG AS, Øvre Veg 30, 6415 Molde, ved statsautorisert revisor Else Berit Hamar, er Bankens revisor.

7.4 Transaksjoner med nærstående parter

Utover lån til og innskudd fra Styret, Ledelsen, andre styrende organer og andre nærstående, har det ikke vært vesentlige transaksjoner med nærstående parter. Medlemmer av Ledelsen får ansattbetingelser på lån, mens Styret og Generalforsamlingen låner til vanlige kundebetingelser. For oversikt over låneforhold, se kapittel 5.2. Det ligger begrensninger i hvor mye som kan lånes til funksjonærvilkår. Lån utover dette prises til ordinære kundevilkår. Regler om lån og garanti til ansatte og tillitsvalgte følger kravene i Finansforetaksloven § 9-9.

7.5 Endringer i finansiell stilling eller markedsstilling

Det er ingen vesentlige endringer i Bankens finansielle stilling eller markedsstilling som er oppstått siden utløpet av siste regnskapsperiode og frem til Opptaksdokumentets dato.

8 Skattemessige forhold for egenkapitalbeviserne

8.1 Innledning

Redegjørelsen nedenfor av enkelte skattemessige forhold er basert på gjeldende norsk lovgivning per dato for dette Prospektet. Redegjørelsen er av generell karakter, og gir ikke en uttømmende beskrivelse av alle de aktuelle skattebestemmelser som kan være relevante. Redegjørelsen tar heller ikke sikte på å være noen juridisk eller skattemessig rådgivning rettet mot enkelte skattytere. Investorer kan være underlagt spesielle bestemmelser, og oppfordres generelt til å konsultere egne skatterådgivere for å klarlegge sin skatteposisjon.

8.2 Generelt

Som hovedregel skattlegges aksjeselskaper og likestilte selskaper og sammenslutninger som egne skattesubjekter, etter reglene om aksjeselskaper. Sparebanker regnes som likestilt selskap og sammenslutning etter Skatteloven § 10-1, jf. § 2-2 første ledd. Likeledes behandles Egenkapitalbevis i sparebanker skattemessig i hovedsak på samme måte som aksjer. Sparebanken kan ikke kreve fradrag i skattepliktig inntekt for utdelt utbytte på Egenkapitalbevis.

8.3 Beskatning av investorer skattemessig hjemmehørende i Norge

Utbytte av Egenkapitalbevis og gevinst ved realisasjon av Egenkapitalbevis

8.3.1.1 Egenkapitalbevisiere som er omfattet av Fritaksmetoden

Egenkapitalbevisinntekt, det vil si utbytte av Egenkapitalbevis og gevinst ved realisasjon av Egenkapitalbevis (eller ved likvidasjon av Banken), er omfattet av Fritaksmetoden. Fritaksmetoden gjelder blant annet for aksjeselskap, allmennaksjeselskap, sparebank og annet selveiende finansieringsforetak, gjensidig forsikringsselskap, samvirkeforetak, aksjefond, stiftelse, interkommunalt selskap, og selskap mv. som er heleid av stat, kommune og fylkeskommune ("**Kvalifiserende Subjekter**"). I henhold til Fritaksmetoden skal 3 prosent av utbytte beskattes som alminnelig inntekt (23 prosent flat sats), hvilket gir en effektiv skattesats på 0,69 prosent. Gevinst ved realisasjon er i sin helhet unntatt fra beskatning, og tap ved realisasjon er tilsvarende ikke fradragsberettiget. Kostnader som Kvalifiserende Subjekter har hatt til megler eller lignende i forbindelse med erverv og realisasjon av Egenkapitalbevis kommer derfor ikke til fradrag skattemessig.

Det samme gjelder utbytte og gevinst for Egenkapitalbevisiere som er deltakerlignet selskap (ansvarlige selskaper, kommandittselskaper mv.). Den skattemessige behandlingen av utbytte og gevinst vil da bero på deltakeren i det deltakerlignede selskapet.

8.3.1.2 Egenkapitalbevisiere som er omfattet av Aksjonærmodellen

Aksjonærmodellen gjelder for personlige Egenkapitalbevisiere ("**Personlige Eiere**"), jf. Skatteloven § 10-11, og hjemler skatteplikt for utbytte av Egenkapitalbevis og gevinster ved realisasjon av Egenkapitalbevis utover et såkalt skjermingsfradrag. Motsvarende vil et tap være fradragsberettiget i alminnelig inntekt.

Skjermingsfradraget beregnes for hvert enkelt Egenkapitalbevis eiet per 31. desember i inntektsåret, ved å multiplisere Egenkapitalbevisets kostpris med en skjermingsrente som fastsettes årlig av Finansdepartementet og er ment å tilsvare en risikofri rente. Utbytte og gevinst utover skjermingsfradraget, oppjusteres med en faktor på 1,33, og skattlegges med en skattesats på 23 prosent (effektiv skattesats på 30,59 prosent) uavhengig av hvor lenge den Personlige Eieren har eid det enkelte Egenkapitalbevis og hvor mange Egenkapitalbevis vedkommende eier totalt. Ubenyttet skjermingsfradrag kan fremføres og tillegges skjermingsgrunnlaget, og vil således redusere beskatningen av fremtidig utbytte og/eller gevinst. Ubenyttet skjerming/skjermingsgrunnlag kan ikke fradragsføres ved tap. Skjermingsfradrag i realisasjonsåret tilordnes ny eier.

Dersom en investor eier flere Egenkapitalbevis i samme bank eller selskap, vil det først ervervede Egenkapitalbevis bli ansett realisert først (først inn først ut – prinsippet).

Kostnader som Personlig Eier har hatt til megler eller lignende i forbindelse med erverv og realisasjon av Egenkapitalbevis, kan ikke føres direkte til fradrag i investors alminnelige inntekt i realisasjonsåret, men skal aktiveres og inngå som en del av Egenkapitalbevisets inngangsverdi/kostpris.

Dersom en Personlig Eier flytter til utlandet og ikke lenger er skattemessig bosatt i Norge, vil han bli skattepliktig som om Egenkapitalbevisene var realisert siste dag før skattyteren anses bosatt i tilflyttingslandet i henhold til Skatteloven eller skatteavtale med tilflyttingslandet, jf. Skatteloven § 10-70. Utgangsverdien settes til markedsverdien ved utflyttingen. Utflyttingsskatten kommer kun til anvendelse dersom netto gevinst samlet overstiger NOK 500.000. Andre verdipapirer som den Personlige Eieren måtte ha inngår i denne beregningen. Det gis utsettelse med betalingen av utflyttingsskatten såfremt skattyter stiller betryggende sikkerhet for betalingsforpliktelsen. Det gis automatisk utsettelse når skattyter flytter til en stat innenfor EØS hvor Norge i medhold av folkerettslig overenskomst kan kreve informasjon og bistand til innfordring. Den beregnede skatten kan korrigeres eller bortfalle som følge av begivenheter som inntreffer etter utflyttingen, f.eks. hvis Egenkapitalbevisene realiseres til en lavere verdi enn beregnet ved utflyttingen.

Formuesskatt

Egenkapitalbevis er skattepliktig formue hos de eiere som etter de generelle regler er pliktige til å betale formuesskatt.

Egenkapitalbevis verdsettes til 80 prosent av antatt salgsverdi per 1. januar i ligningsåret. Maksimal formuesskattesats er 0,85 prosent. Innslagspunktet for formuesskatt er NOK 1 480 000. Norske aksjeselskaper og de fleste likestilte selskaper er fritatt for formuesskatteplikt. Det samme gjelder kommuner og fylkeskommuner med de begrensinger som følger av Skatteloven § 2-5.

8.4 Beskatning av investorer skattemessig hjemmehørende i utlandet

Dette avsnittet oppsummerer kort norske skatteregler som er relevante for Egenkapitalbevisiere som ikke er skattemessig hjemmehørende i Norge ("**Utenlandske Eiere**"). Den potensielle skatteplikten for Utenlandske Eiere i det landet hvor disse er skattemessig hjemmehørende, vil bero på skattereglene i vedkommende land samt en eventuell skatteavtale mellom Norge og det aktuelle landet.

Utbytte av Egenkapitalbevis

Utbytte utdelt til Utenlandske Eiere, både personlige eiere og selskaper, er som utgangspunkt og hovedregel gjenstand for 25 prosent kildeskatt i Norge dersom ikke annet fremgår av skatteavtale mellom Norge og en annen stat, eller mottakeren er dekket av de særlige bestemmelsene om Egenkapitalbevisiere hjemmehørende i EØS-området (se nedenfor). Dersom Egenkapitalbevisieren er skattemessig hjemmehørende i en stat som Norge har inngått skatteavtale med, vil kildeskatten normalt være redusert til 15 prosent eller mindre. Når den Utenlandske Eieren er å anse som et deltakerlignet selskap vil den skattemessige behandlingen bero på den skattemessige behandlingen av de bakenforliggende eierne.

Utbytte til personlige Egenkapitalbevisiere som er skattemessig hjemmehørende innenfor EØS-området er gjenstand for norsk kildeskatt med ordinær sats 25 prosent eller eventuelt lavere som fremgår av skatteavtale mellom Norge og en annen stat. Slike Egenkapitalbevisiere kan imidlertid individuelt søke norske skattemyndigheter om refusjon av kildeskatt, i den utstrekning 25 prosent skatt av utbyttet fratrakket skjermingsfradrag (se ovenfor) er lavere enn kildeskatten etter den sats som følger av skatteavtale.

Utenlandske Egenkapitalbevisiere som tilsvarende Kvalifiserende Subjekter som nevnt over, og som er skattemessig hjemmehørende innenfor EØS-området er, uavhengig av skatteavtale, unntatt fra norsk kildebeskatning av utbytte av Egenkapitalbevis, forutsatt at mottaker av utbyttet er den egentlige eier av utbyttet og i tillegg er reelt etablert i en EØS-stat og også driver reell økonomisk virksomhet der.

Ansvar for å trekke en eventuell kildeskatt påligger Banken, og trekk skal skje før utbetaling av (netto) utbytte finner sted fra Banken til en Utenlandsk Eier. Utenlandske Eiere som har betalt kildeskatt med en høyere sats enn hva som følger av norsk internrett eller skatteavtale mellom Norge og den aktuelle stat, kan søke norske skattemyndigheter om refusjon av det overskytende kildeskattebeløp.

Dersom utbytte utbetales til Egenkapitalbevisiere skattemessig hjemmehørende i utlandet, som driver virksomhet i Norge, og Egenkapitalbevisene er tilknyttet virksomheten i Norge, skal utbyttet beskattes etter de samme regler som for Egenkapitalbevisiere hjemmehørende i Norge, se ovenfor.

Utenlandske Eiere bør konsultere sine egne skatterådgivere vedrørende mulig skatteavtales regler om kildeskatt samt mulig adgang til refusjon av kildeskatt.

Realisasjon av Egenkapitalbevis

Egenkapitalbeviser som ikke er skattemessig hjemmehørende i Norge, vil som hovedregel ikke være skattepliktig til Norge for gevinst ved realisasjon av Egenkapitalbevis. Skatteplikt til Norge for gevinst knyttet til realisasjon av Egenkapitalbevis vil likevel oppstå dersom Egenkapitalbevisene har vært eiet i tilknytning til næringsvirksomhet utøvet av vedkommende Egenkapitalbeviser i Norge. Gevinst ved realisasjon vil i så fall skje etter de samme regler som gjelder for Egenkapitalbeviser hjemmehørende i Norge, se ovenfor. Skatteplikten til Norge som følger av norsk intern rett, kan være begrenset i skatteavtale mellom Norge og den stat hvor vedkommende aksjonær er skattemessig hjemmehørende.

Formuesskatt

Utenlandske Eiere er ikke formuesskattepliktig til Norge for sine Egenkapitalbevis i norsk sparebank, med mindre Egenkapitalbeviser er en fysisk person og Egenkapitalbevisene eies i virksomhet som vedkommende utøver eller deltar i Norge.

9 Juridiske forhold

9.1 Tvister med videre

Banken har i løpet av de siste 12 måneder ikke vært involvert i forvaltningssaker, rettsvister eller voldgiftssaker (herunder saker som er anlagt eller varslet og som Banken har kjennskap til), som kan få eller som i den senere tid har hatt vesentlig innvirkning på Bankens økonomiske stilling eller lønnsomhet.

9.2 Samarbeidspartnere

Sunndal Sparebank deltar gjennom Eika Gruppen AS, der Banken eier 0,82 prosent av aksjene, i et forpliktende samarbeid med andre selvstendige banker. Samarbeidet gjelder produktsamarbeid og banksamarbeid (herunder kompetanseutviklende tiltak).

Den 10. januar 2018 varslet 11 sparebanker at de sier opp avtalen med Eika Gruppen AS. Oppsigelsestiden er tre år løpende fra 31. desember 2018. Sunndal Sparebank støtter ikke dette initiativet og legger til grunn at alliansen vil bli videreført med samme tjenestestruktur til lokalbankene som i dag. Eika Gruppen har de siste fem årene levert sterke resultater og returprovisjoner som har bidratt positivt til Sunndal Sparebanks resultater. Eika Gruppens samlede leveranser sikrer Sunndal Sparebanks konkurransedyktighet slik at vi kan forsterke vår allerede solide markedsposisjon.

Alliansebankene – distributører, kunder og eiere

Eika Gruppen AS eies av 69 selvstendige og lokalt forankrede norske sparebanker og OBOS (Oslo Bolig- og Sparelag). Aksjonærene er hoved-distributører av finanskonsernets produkter og tjenester. Tilsammen har bankene i Eika Alliansen en samlet kundemasse på om lag en million kunder.

Eika-bankene har full selvstendighet, eget navn, merkevare og profil. Alliansens mål er at bankene skal beholde og forsterke sin sentrale rolle i lokalsamfunnet. Den lokale kompetansen og profilen til Eika-bankene og OBOS er viktige kvaliteter for Eika Alliansens samlede markeds kraft.

Stor og solid kundemasse

Eika-bankene bidrar til mangfold i finansnæringen, lokal verdiskaping og nærhet til kundene. De har landets høyeste kundetilfredshet og høyeste lojalitet i person- og bedriftsmarkedet blant banker med fysisk kundekontakt i Norge. Eika Gruppens produkter og løsninger har totalt en betydelig distribusjonskapasitet gjennom 210 kontorer i 120 kommuner og en samlet forvaltningskapital på over NOK 360 milliarder.

I tillegg til distribusjon gjennom aksjonærene, selges enkelte produkter og tjenester også direkte til private og institusjonelle kunder. Flere av produktselskapene i Eika Gruppen AS har distribusjonsavtaler med finansinstitusjoner utenfor Eika Alliansen.

Stordriftsfordeler

Eika Gruppen AS leverer tjenester og produkter som er for kostbare eller krevende for den enkelte lokalbank å produsere eller drive selv. På denne måten får kundene et like bredt tilbud hos en lokalbank som hos en stor forretningsbank.

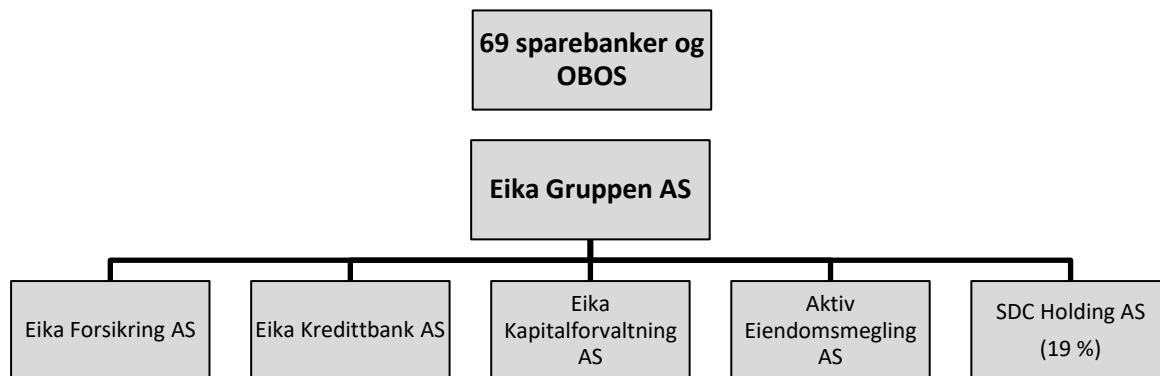
Effektive IKT-løsninger, betalingsformidling og kompetanseutvikling bidrar sammen med de finansielle produktene til økt konkurransekraft både for den enkelte aksjonær og for Eika Gruppen AS. Utover disse fellestjenestene leverer Eika Gruppen AS tjenester innen økonomi- og regnskapsservice, merkevarebygging og kommunikasjon. I tillegg arbeider Eika Gruppen AS med å fremme bankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

Som største aksjonær i Skandinavisk Data Center AS, som leverer bankenes IT-systemer, utøver Eika Gruppen AS et tett samarbeid innen drift og utvikling. Med et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø leverer Eika Gruppen AS også nye digitale løsninger som kundeløsninger på nett og mobil, samt integrerte løsninger som effektiviserer kunde- og saksbehandlersystemene i bankene.

Produktbredde

Eika Gruppen AS er en av de største aktørene i det norske markedet for salg av finansielle produkter og tjenester. Produktselskapene tilbyr en rekke produkter, som debet- og kredittkort, leasing og salgspantlån fra Eika Kredittbank AS, skade- og livsforsikring fra Eika Forsikring AS og fond og obligatorisk tjenstepensjon fra Eika Kapitalforvaltning AS. I tillegg har konsernet eiendomsmeglerkjeden Aktiv Eiendomsmegling AS.

Konsernstruktur i Eika Gruppen AS per dato for Opptaksdokumentet er som vist nedenfor.



Eika Boligkreditt AS

Eika Boligkreditt AS er et kredittforetak som er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Sunndal Sparebank tilbyr boliglån gjennom Eika Boligkreditt AS der Banken eier 1,23 prosent av aksjene per 31. desember 2017. Eierskapet i Eika Boligkreditt AS skal reflektere andelen den enkelte eier har tilført den samlede utlånsporteføljen i Eika Boligkreditt AS ved utgangen av foregående år. Eika Boligkreditt AS hadde per 31. desember 2017 en forvaltningskapital på NOK 100 milliarder (NOK 96 milliarder ved utgangen av 2016), en utlånsportefølje på NOK 77 milliarder kroner (NOK 72 milliarder ved utgangen av 2016) og en samlet egenkapital på NOK 4,8 milliarder (NOK 4,4 milliarder ved utgangen av 2016). Den 6. juni 2017 oppgraderte Moody's Eika Boligkreditts obligasjoner med fortrinnsrett til Aaa-rating fra Aa1.²

Sunndal Sparebank i Eika Alliansen

Sunndal Sparebank har full selvstendighet, eget navn, merkevare og profil. Alliansens mål er at bankene skal beholde og forsterke sin sentrale rolle i lokalsamfunnet.

Gjennom Eika Alliansen oppnår Banken gode vilkår for effektiv drift og strategiske og økonomiske gevinster. I tillegg arbeider Eika Gruppen AS med å fremme bankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

Sunndal Sparebank benytter selskaper innenfor Eika Gruppen AS til å levere ulike driftstjenester:

- Eika ViS for rammeverk rundt risikostyring og compliance

Eika Gruppen AS har flere datterselskaper som leverer finansielle produkter og eiendomsmegling til bankene og deres kunder:

- Eika Forsikring AS som leverer skade- og personforsikring til bankene
- Eika Kredittbank AS leverer løsninger innen debet- og kredittkort, leasing og salgspantlån
- Eika Kapitalforvaltning AS leverer fondsprodukter for personkunder og bankene samt forvaltning av likviditetsporteføljer
- Aktiv Eiendomsmegling AS driver eiendomsmeglerkjede

² Eika Boligkreditts ratinginformasjon. <https://eikabk.no/Investor-relations/Rating>. Nedlastet 05. januar 2018

9.3 Vesentlige kontrakter

I februar 2017 inngikk Eika-gruppen, sammen med Sparebank1-bankene og de frittstående sparebankene, en avtale med DNB om å investere i betalingstjenesten Vipps. Videre ble det i november samme år klart at bankene slår sammen de felleseide selskapene BankAxept og BankID Norge med Vipps for å etablere Nordens ledende betalings- og identifiseringsaktør.

Sunndal Sparebank har ikke utover dette inngått noen kontrakter med vesentlig betydning for Banken de siste to år før offentliggjøring av Opptaksdokumentet, med unntak av kontrakter inngått innenfor den normale virksomheten.

9.4 Innlånsportefølje/innlånsavtaler

Sunndal Sparebank har innlånsavtaler i kategoriene kommiterte trekkfasiliteter og obligasjonslån. Enkelte større låneavtaler knyttet til disse kategoriene, inneholder vilkår som innebærer utstrakt bruk av negative pantsettelsesklausuler, solvensmarginkrav, kontrollskifteklauseler, kryssmisligholds-bestemmelser og forbud knyttet til gjennomføring av visse disposisjoner, herunder salg av vesentlige eiendeler og vesentlig endring av virksomhetens art. Som følge av kryssmisligholdsklausuler i enkelte avtaler, vil mislighold av én låneavtale kunne være tilstrekkelig til å utløse mislighold i flere avtaler.

10 Rammebetingelser for sparebanker

Deler av innholdet i dette kapitlet er basert på informasjon fra Sparebankforeningen.

10.1 Beskrivelse av Egenkapitalbevis som verdipapir

Generelt

Sparebankene i Norge har tradisjonelt vært organisert som selveiende stiftelser, hvor egenkapitalen i all hovedsak har bestått av tidligere års tilbakeholdt overskudd, tillagt grunnfondet (tidligere kalt "sparebankens fond", se nærmere nedenfor). Sparebankloven ble imidlertid endret i 1987 slik at de sparebanker som ønsker det, kan hente egenkapital i markedet ved å utstede Egenkapitalbevis. Egenkapitalbevis gikk tidligere under navnet grunnfondsbevis, men ved lovendring i 2009 ble betegnelsen "egenkapitalbevis" innført. Ved samme lovendring ble betegnelsen "eierandelskapital" innført som erstatning for grunnfondsbeviskapital. Dette var ledd i en omfattende revisjon av lovreglene knyttet til sparebankens kapital, adgang til strukturendringer og sparebankstiftelsene. Den egenkapital som sparebankene henter inn ved utstedelse av Egenkapitalbevis, teller som kjernekapital i relasjon til bestemmelsene om kapitaldekning. De første grunnfondsbevisene ble introdusert i aksjemarkedet høsten 1989.

Per dato for Opptaksdokumentet er Egenkapitalbevis til 20 sparebanker notert på Oslo Børs. Samlet utgjorde markedsverdien av egenkapitalbevisene notert på Oslo Børs, cirka NOK 49,8 milliarder per 9. februar 2018. Markedsverdien av eierandelskapitalen i de enkelte sparebankene notert på Oslo Børs varierer kraftig, fra SpareBank 1 SMN med en markedsverdi på cirka NOK 11,3 milliarder til Indre Sogn Sparebank med en markedsverdi på cirka NOK 50 millioner per 9. februar 2018.

TABELL: SPAREBANKER NOTERT PÅ OSLO BØRS PR 09.02.2018

Sparebanker notert på Oslo Børs per 9. februar 2018 (Markedsverdi i NOK millioner)			
Sparebank 1 SMN	11 316	Sparebanken Øst	1 198
Sparebank 1 Østlandet	9 796	Sandnes Sparebank	1 171
Sparebank 1 Nord-Norge	6 445	Totens Sparebank	759
Sparebank 1 Ringerike Hadeland	3 223	Jæren Sparebank	690
Sparebanken Vest	3 163	Aurskog Sparebank	442
Sparebanken Møre	2 608	Melhus Sparebank	332
Sparebank 1 Østfold Akershus	2 363	Sparebank 1 Nordvest	252
Sparebank 1 BV	2 233	Skue Sparebank	229
Helgeland Sparebank	1 894	Høland og Setskog Sparebank	70
Sparebanken Sør	1 659	Indre Sogn Sparebank	50

Kilde: Oslo Børs

Ordningen med Egenkapitalbevis ble etablert for å gi sparebankene mulighet til å innhente egenkapital i markedet og dermed forhindre en konkurransevidning mellom sparebanker og forretningsbanker som følge av sparebankenes manglende mulighet til å hente egenkapital.

Sparebankenes Egenkapitalbevis har likhetstrekk med aksjer, blant annet behandles de to instrumenter skattemessig tilnærmet likt (se kapittel 8). Eierandelskapitalen inngår i sparebankens risikokapital og kan være tapsutsatt dersom bankene får økonomiske problemer. Finansforetaksloven regler om eierkontroll knyttet til aksjer gjelder tilsvarende for Egenkapitalbevis (se mer om dette nedenfor). Den viktigste forskjellen mellom aksjer og Egenkapitalbevis er at egenkapitalbeviserne ikke har disposisjonsrett til hele egenkapitalen i banken, men kun til den vedtektsfestede eierandelskapitalen, overkursfondet og utjevningsfondet. Den øvrige egenkapitalen i en sparebank, grunnfondskapitalen, er såkalt selveiet kapital som består av grunnfondet (dvs. innbetalt kapital som ikke er eierandelskapital), gavefondet og kompensasjonsfondet. Årsresultatet disponeres til de to kapitalklassene etter deres relative størrelse.

Vedtektsfestet eierandelskapital og overkursfondet har prioritet foran bankenes øvrige egenkapital ved underskudd i bankene. Eierandelskapital som overstiger vedtektsfestet eierandelskapital, herunder utjevningsfondet, har lik prioritet som sparebankens fond (grunnfondet) og gavefondet. Dette gjør at

Egenkapitalbevis kan være mindre risikofylt enn aksjer. En annen viktig forskjell mellom aksjer og Egenkapitalbevis er knyttet til eiernes representasjon i de styrende organer.

Generalforsamlingen (som også kan betegnes som "forstanderskapet" eller "representantskapet") er det øverste organ i en sparebank, og figuren nedenfor viser den hierarkiske strukturen i en sparebank i henhold til gjeldende lover og retningslinjer. Sunndal Sparebank har valgt å benytte seg av betegnelsen Generalforsamling.

OVERSIKT OVER EN SPAREBANKS STYRINGSSTRUKTUR

Organ	Beskrivelse
Generalforsamling	• Det øverste organ i en sparebank og velger medlemmer til bankens styre og revisor. • Generalforsamlingen skal ha så mange medlemmer som vedtektene bestemmer • Ser til at sparebanken virker etter sitt formål i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens vedtak. Fastsetter godtgjørelse til tillitsmenn og revisor. • Egenkapitalbeviserne velger mellom en femdel og to femdel av generalforsamlingens medlemmer etter nærmere bestemmelser i vedtektene. I sparebanker som har utstedt eierandelskapital, skal minst en fjerdedel av generalforsamlingens medlemmer velges av og blant innskyterne. Minst tre firedeler av medlemmene skal ikke være ansatt i sparebanken.
Styret	• Skal etter Finansforetaksloven bestå av minst fem medlemmer. • Leder sparebankens virksomhet i samsvar med lov, vedtekter og nærmere forskrifter gitt av generalforsamlingen. • Velges av generalforsamlingen, i tillegg til at de ansatte har krav på representasjon
Administrativ Ledelse	• Ansvarlig for den daglige ledelsen av banken.

Ved endring av Sparebankloven med ikrafttredelse 1. januar 2005, ble tidligere lovregulering av det offentlige og innskytternes representasjon i generalforsamlingen opphevet. Det vil dermed være vedtektene for den enkelte bank som skal regulere representasjon fra disse og/eller andre interessegrupper. Rammebetingelsene legger likevel visse føringer på generalforsamlingens sammensetning. Det følger av Finansforetaksloven at det skal legges vekt på at de valgte medlemmene av generalforsamlingen til sammen avspeiler sparebankens kundestruktur og andre interessegrupper samt samfunnsfunksjonen.

I sparebanker som har utstedt omsettelige egenkapitalbevis velges minst en femdel og ikke mer enn to femdel av generalforsamlingens medlemmer og varamedlemmer av eierne av egenkapitalbevisene.

I henhold til Finansforetaksforskriften § 8-1 første ledd, som trådte i kraft 1. januar 2017, skal minst en firedel av medlemmene og varamedlemmene i generalforsamlingen velges av og blant innskyterne i sparebanker som har utstedt eierandelskapital. Det er innskytere som i de siste seks måneder har hatt innskudd i banken på minst NOK 2 500 som er valgbare og har stemmerett, jf. § 8-1 annet ledd.

Videre oppstiller Finansforetaksforskriften § 8-1 tredje ledd et krav om at en firedel av medlemmene og varamedlemmene i generalforsamlingen skal velges av og blant de ansatte. Dersom antall medlemmer av generalforsamlingen ikke er delelig med fire, skal minst en firedel av medlemmene og av varamedlemmene velges av de ansatte. Dette må likevel ikke føre til at mer enn en firedel av de ansatte i banken blir medlemmer av generalforsamlingen.

Vedtektsendringer som omfattes av Finansforetaksloven § 7-10 jf. Finansforetaksforskriften § 7-2, skal godkjennes av Finanstilsynet.

Avkastningen på Egenkapitalbevis består av summen av utbytte og kursendringer. Utbyttet på Egenkapitalbevis fastsettes hvert år av sparebankens generalforsamling ut fra sparebankens driftsresultat foregående regnskapsår. Generalforsamlingen kan i tillegg til utbyttet avsette deler av det tilbakeholdte overskuddet til et utjevningsfond. Summen av utbytte og avsetning til utjevningsfond for det enkelte år skal ikke overstige egenkapitalbevisernees forholdsmessige andel av (korrigert) årsresultat i forhold til nærmere spesifisert ansvarlig kapital. Dette utjevningsfondet er øremerket egenkapitalbeviserne og kan benyttes til å opprettholde utbyttet i år med dårlig driftsresultat. Utbetalingen fra utjevningsfondet kan bare skje når dette er forsvarlig ut fra institusjonens egenkapitaldekning.

Ved avvikling av sparebanker vil egenkapitalbeviserne ha krav på å få utbetalt eierandelskapitalen og overkursfondet, etter at alle kreditorer har fått fullt oppgjør. Utjevningsfondet har samme prioritet som grunnfondet og gavefondet.

For nærmere informasjon om Egenkapitalbevis vises det til Sparebankforeningens informasjons- og brosjyremateriell om Egenkapitalbevis (<http://www.sparebankforeningen.no>), samt informasjonssiden for Egenkapitalbevis (<http://www.egenkapitalbevis.no>).

Lover og forskrifter knyttet til Egenkapitalbevis

Sparebankenes adgang til å utstede omsettelige Egenkapitalbevis med representasjonsrett i generalforsamlingen er regulert i Finansforetaksloven kapittel 10 og viderefører i det vesentligste Finansieringsvirksomhetsloven som ble endret i 2009 med virkning fra 1. juli 2009. Finansforetaksloven gir direkte og gjennom henvisninger sentrale deler av Allmennaksjelovens regelverk tilsvarende anvendelse på eierandelskapitalen. Dette gjelder blant annet Allmennaksjelovens regler om forhøyelse av aksjekapitalen, utstedelse av finansielle instrumenter (lån med rett til å kreve utstedt aksjer samt frittstående tegningsretter) samt nedsettelse av aksjekapitalen. Videre har Finansdepartementet fastsatt forskrift av 9. desember 2016 nr. 1502 om Finansforetak og Finanskonsern (Finansforetaksforskriften) som erstatter deler av den tidligere Egenkapitalbeviserforskriften som nå er opphevet, herunder regler om valg.

Emisjonsvedtak

Vedtak om utstedelse av Egenkapitalbevis treffes av generalforsamlingen og krever vedtektsendringer. Emisjonsvedtak kan enten treffes direkte av generalforsamlingen, eller av styret i henhold til fullmakt gitt av generalforsamlingen. I henhold til Finansforetaksloven krever vedtaket tilslutning fra minst to tredjedeler av de avgitte stemmer for å være gyldig, men det kan i vedtektene fastsettes strengere flertallskrav jf. Finansforetaksloven § 8-3 tredje ledd. Banken har ikke fastsatt strengere flertallskrav i sine vedtekter.

Emisjonsvedtaket kan ikke settes i verk før det er godkjent av Finanstilsynet. Finanstilsynet kan i særlige tilfelle nekte å godkjenne gjennomføringen av et emisjonsvedtak dersom Egenkapitalbevis utstedes til en kurs som klart må antas å avvike fra virkelige verdi. Offentlig emisjon av Egenkapitalbevis er underlagt de ordinære regler i lov om verdipapirhandel med forskrifter.

Ved forhøyelse av eierandelskapitalen har eksisterende egenkapitalbevisere i utgangspunktet fortrinnsrett til å tegne de nye egenkapitalbevisene i samme forhold som de fra før eier Egenkapitalbevis utstedt av Banken, se Finansforetaksloven § 10-10.

Offentlig emisjon av Egenkapitalbevis er underlagt de ordinære regler i Verdipapirhandelloven med tilhørende forskrifter. Allmennaksjeloven §§ 10-1 til 10-3 og 10-6 til 10-13 gjelder tilsvarende.

Det følger av Finansforetaksloven § 10-14 at overkurs ved utstedelse av Egenkapitalbevis etter fradrag for kostnader i forbindelse med utstedelsen skal fordeles mellom overkursfondet og kompensasjonsfondet ut fra forholdet mellom bokført eierandelskapital etter nytegningen og summen av bokført grunnfondskapital og eierandelskapital etter nytegningen, med mindre annet fastsettes i vedtaket om utstedelse av nye Egenkapitalbevis. Overkursfondet anses for å tilhøre eierandelskapitalen, mens kompensasjonsfondet tilhører grunnfondskapitalen.

Egenkapital

Innbetalt eierandelskapital utgjør en del av en sparebanks rene kjernekapital, jf. § 14 nr. 2 i forskrift 1. juni 1990 nr. 435 om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak.

Eierandelskapitalen kan dog nedsettes for utdeling til egenkapitalbeviserne etter nærmere regler i Finansforetaksloven § 10-21. Den vedtektsfestede eierandelskapitalen, overkursfondet og utjevningsfondet skal tilfalle egenkapitalbeviserne ved en eventuell avvikling av en sparebank forutsatt at alle kreditorer har fått fullt oppgjør.

Ansvarlig kapital i sparebanker har i henhold til Finansforetaksloven § 10-19 følgende prioritetsrekkefølge:

- Ansvarlig lånekapital
- Fondsobligasjonskapital
- Vedtektsfestet eierandelskapital
- Overkursfond og kompensasjonsfond
- Grunnfondskapital, herunder gavefondet, og eierandelskapital utover vedtektsfestet eierandelskapital, herunder utjevningsfondet

Utjevningsfondet er midler som avsettes for å opprettholde utbytte på eierandelskapitalen. Grunnfondet er et beløp som må skytes inn ved etablering av en sparebank, jf. Finansforetaksloven § 7-7. Gavefondet er avsetninger til allmenntilgode formål, jf. Finansforetaksloven § 10-17 fjerde ledd.

Utbytte og avsetning til utjevningsfondet

Årets overskudd etter korrigering for overføringer til eller fra fond for vurderingsforskjeller, samt for avsetninger til fond for urealiserte gevinster og overføringer fra fond for urealiserte gevinster som tidligere er resultatført (samlet benevnt korrigert årsoverskudd) tilordnes eierandelskapitalen og sparebanken etter forholdet mellom eierandelskapitalen med tillegg av overkursfond og grunnfondskapitalen med tillegg av kompensasjonsfondet. Dersom det har skjedd egenkapitalendringer i løpet av inntektsåret, skal den nye egenkapitalen, ved beregning av brøken angitt ovenfor, vektas basert på gjenværende del av inntektsåret regnet fra innbetalingstidspunktet.

Årlig utbytte på Egenkapitalbevis kan bare utdeles fra årsoverskuddet i henhold til det fastsatte resultatregnskapet for siste regnskapsår. Det er generalforsamlingen som, etter forslag fra styret, beslutter hvor stor del av årets overskudd som skal disponeres som utbyttedeler for året. Utbytte kan ikke settes høyere enn det som er forenlig med forsiktig og god forretningsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe. Årets utbyttedeler fordeles mellom eierandelskapitalen og sparebanken etter forholdet mellom eierandelskapitalen med tillegg av overkursfond og grunnfondskapitalen med tillegg av kompensasjonsfondet. Utbyttedeler tilordnet eierandelskapitalen utbetales som utbytte til eierne av Egenkapitalbevis. Den resterende del av overskuddet tilordnet eierandelskapital skal tilføres utjevningsfondet eller utgjøre annen eierandelskapital. Den del av det korrigerte overskuddet som tilordnes sparebanken tillegges grunnfondskapitalen. Det kan i vedtektene bestemmes at utbyttedeler kan benyttes til gaver til allmenntilgode formål eller overføres til gavefondet.

Adgangen til å yte slike gaver ble utvidet ved lovrevisjonen i 2009. Bakgrunnen for dette var å redusere den såkalte "utvanningseffekten" av eierandelskapitalen. Av samme grunn fastsetter Finansforetaksloven at banken ved disponeringen av utbyttedeler bør legge vekt på at forholdet mellom grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen ikke endres vesentlig.

Finanstilsynet kan, når hensynet til institusjonens soliditet tilsier det, gi pålegg om ikke å dele ut utbytte eller om å dele ut mindre enn det som er foreslått av styret eller vedtatt av generalforsamlingen. Styret skal gi melding til Finanstilsynet dersom det beslutter å fremme forslag om utdeling som innebærer at det samlede utbyttet i et enkelt år vil overstige halvparten av resultatet etter det godkjente resultatregnskapet for siste regnskapsår.

Midler i utjevningsfondet kan benyttes for å opprettholde utbytte på eierandelskapitalen, jf. Finansforetaksloven § 10-18. Utdeling av utbytte fra utjevningsfondet kan bare foretas når dette er forsvarlig ut fra egenkapitalsituasjonen i institusjonen. Utjevningsfondet kan også brukes til fondsemissjon. Den del av korrigert årsoverskudd som tilordnes eierandelskapitalen, og som ikke utdeles som utbytte til eierne av Egenkapitalbevis, skal tilføres utjevningsfondet eller utgjøre annen eierandelskapital. Utjevningsfondet teller som ren kjernekapital i relasjon til bestemmelsene om minste kapitaldekning.

Det følger ingen tidsfrist av Finansforetaksloven eller Bankens vedtekter hvoretter rett til utbytte vil bortfalle. Det gjelder derimot en generell tre års foreldelsesfrist, med visse unntak, fra datoen en forpliktelse forfaller hvoretter en fordring kan bortfalle etter foreldelsesloven. Utbyttet til ikke-norske statsborgere betales ut på samme måte som til norske statsborgere, det vil si til bankkonto tilknyttet VPS-konto for utbytte. Hvis slik bankkonto ikke er opplyst, og det heller ikke er gitt tilstrekkelige opplysninger om kontoer i utenlandske banker vil det utstedes en sjekk for utbyttebeløpet. Som nevnt i kapittel 8.4, vil det kunne bli tilbakeholdt kildeskatt ved utbetaling av utbytte til egenkapitalbevisiere utenfor Norge.

Eierbegrensninger for Egenkapitalbevis

Ved erverv av "kvalifiserte eierandeler" kreves tillatelse fra Finanstilsynet (etter delegasjonsvedtak fra Finansdepartementet), jf. Finansforetaksloven kapittel 6. Med "kvalifiserte eierandeler" menes en eierandel som representerer 10 prosent eller mer av summen av grunnfondskapitalen og eierandelskapitalen eller av stemmene i generalforsamlingen, eller som for øvrig gir adgang til å utøve en vesentlig innflytelse i ledelsen av institusjonen og dennes virksomhet.

Tilsvarende er det krav om tillatelse for erverv som fører til at en kvalifisert eierandel økes til å utgjøre eller overstige henholdsvis 20, 30 eller 50 prosent, eller ved annet erverv som gir eierandelen bestemmende innflytelse som nevnt i aksjeloven § 1-3 og Allmennaksjeloven § 1-3. Likt med ervervenes egne aksjer/Egenkapitalbevis anses slike som eies av nærmere bestemte nærstående, se Finansforetaksloven § 6-5. Tillatelse kan gis dersom erververen er "egnet" til å eie den andel meldingen gjelder. Ved avgjørelsen om tillatelse skal gis, skal det ses hen til behovet for å sikre forsvarlig og betryggende ledelse av finansinstitusjonen og dennes virksomhet. Videre skal det i betraktning av den grad av innflytelse som erververen som eier vil kunne utøve i institusjonen etter ervervet, foretas en vurdering av erververens egnethet som innehaver av sin samlede eierandel etter ervervet, og av om ervervet av eierandelen er finansielt betryggende for institusjonens nåværende og fremtidige virksomhet. Ytterligere vurderingskriterier for egnethetsvurderingen er i Finansforetaksloven § 6-3. Det kan settes vilkår for tillatelsen. Myndighetene har 60 arbeidsdager på seg fra fullstendig søknad mottas til å vurdere om tillatelse skal gis. Ved behov for ytterligere opplysninger kan fristen forlenges med opptil 30 arbeidsdager.

Dersom vedtak ikke er truffet innen fristen anses tillatelse gitt. Dersom man vil avhende en kvalifisert eierandel eller redusere den så meget at eierandelen deretter er mindre enn en prosentvis grense som er nevnt ovenfor, skal det gis melding om dette til Finanstilsynet. Dette systemet er basert på EØS-direktiver og er også gjennomført i andre EØS-land.

Omsettelighet av Egenkapitalbevis

Egenkapitalbevis er fritt omsettelige verdipapirer som definert i Verdipapirhandelloven. Kjøp og salg, pantsettelse mv. reguleres i det vesentlige av samme privatretslige lovbestemmelser som for aksjer. Det kan vedtektsfestes krav til samtykke ved overdragelse etter reglene i Allmennaksjeloven § 4-15, annet ledd.

Banken har et ønske om å ha en egenbeholdning av Egenkapitalbevis for å imøtekomme etterspørsel etter Egenkapitalbevisene. Banken tar sikte på å kunne kjøpe Egenkapitalbevis dersom det er Egenkapitalbevisiere som ønsker å selge Egenkapitalbevis, og kunne selge til investorer som ønsker å kjøpe Egenkapitalbevis. En slik ordning kan bidra til likviditet i Egenkapitalbeviset, og Banken har derfor søkt om tillatelse fra Finanstilsynet til å erverve egne Egenkapitalbevis i medhold av Finansforetaksloven § 10-5.

10.2 Lovregulering av sparebanker

Generelt

Offentlige reguleringer av sparebankenes virksomhet er hovedsakelig gitt i Finansforetaksloven og Allmennaksjeloven. Videre har Finanstilsynet myndighet til å føre tilsyn med bankenes virksomhet, jf. Finanstilsynsloven. Med hjemmel i disse lovene er det gitt en rekke forskrifter som regulerer sparebankenes virksomhet, herunder Finansforetaksforskriften som trådte i kraft 1. januar 2017 og som erstatter ca. 50 forskrifter fastsatt etter den tidligere lovgivningen.

Den tidligere direkte styringen av kredittmarkedet er nå i stor grad erstattet med indirekte styring gjennom likviditets- og rentepolitikk. Rammebetingelsene for ulike typer finans- og kredittinstitusjoner er i økende grad

harmonisert, og den norske finanslovgivningen har de senere årene blitt innrettet i tråd med de regler og anbefalinger som gjelder ellers i Europa.

Årsregnskap

Det er gitt en egen forskrift til Regnskapsloven, forskrift 16. desember 1998 nr. 1240 om årsregnskap for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike (Årsregnskapsforskriften). Årsregnskapsforskriften inneholder bestemmelser om plikt til å utarbeide årsregnskap, plikt til å avgi dette senest tre måneder etter regnskapsårets slutt og regler for innholdet av årsregnskapet.

Interne kontrollrutiner

Sparebankenes interne kontrollrutiner er regulert i forskrift av 22. september 2008 nr. 1080 om risikostyring og internkontroll, fastsatt av Finanstilsynet og gjelder blant annet sparebanker.

Gjennomføring av CRD IV i norsk regelverk

EU fastsatte i juni 2013 et nytt kapitaldekningsdirektiv, CRD IV, med krav til kredittinstitusjoners og verdipapirforetaks virksomhet. Samtidig ble mer detaljerte bestemmelser vedtatt i forordningen, CRR. Sammenliknet med tidligere soliditetsregelverk, stiller CRD IV/CRR strengere krav til kvaliteten på kapitalinstrumenter, nye bufferkrav, strengere kapitalkrav for motpartsrisiko, strengere krav til styring og kontroll, samt utvidede krav til tilsynsmyndighetenes vurdering av institusjonenes risiko- og kapitalbehov, såkalt pilar 2-vurderinger. CRD IV inneholder også nye regler for godtgjørelse. Det ble innført minstekrav til likviditetsdekning, Liquidity Coverage Ratio (LCR), fra 2015 og krav til stabil finansiering, Net Stable Funding Ratio (NSFR), fra 2018. I tillegg innføres krav til beregning av uvektet kjernekapitalandel (leverage ratio).

CRD IV/CRR er ennå ikke tatt inn i EØS-avtalen, men det er gjort tilpasninger i det norske regelverket. De overordnede kapital- og bufferkravene i CRD IV/CRR ble tatt inn i norsk lov gjennom Finansieringsvirksomhetsloven i juni 2013 og er videreført i den nye Finansforetaksloven. I august 2013 ble det foretatt endringer i flere av forskriftene på kapitaldekningsområdet, og i forskrift om godtgjørelsesordninger som gjennomfører de mer detaljerte bestemmelsene i CRR. Endringene i Kapitalkravsforskriften trådte i kraft 30. september 2014, mens endringene i reglene om godtgjørelse trådte i kraft fra 1. januar 2015 og er nå inntatt i Finansforetaksforskriften kapittel 15.

Gjennom endringer i CRR/CRD IV-forskriften er det fastsatt et minstekrav til uvektet kjernekapitaldekning på 3 prosent for banker som skal oppfylles fra og med 30. juni 2017. Alle banker skal i tillegg ha en uvektet kjernekapitaldekningsbuffer på minst 2 prosent.

Ytterligere informasjon vedrørende innføringen av CRD IV i EU og i Norge finnes på Finanstilsynets hjemmesider, www.finanstilsynet.no.

Krav til kapitaldekning

Finansforetaksloven § 13-5 oppstiller et generelt krav til virksomheten, herunder at en sparebank til enhver tid skal oppfylle kapitalkrav som fremgår av lov og forskrift. Kapitaldekning er krav til størrelsen på foretakenes ansvarlige kapital målt i forhold til et risikovektet beregningsgrunnlag. Kapitalkravet består av pilar 1-krav, bufferkrav og pilar 2-krav.

I Finansforetaksloven § 14-1 første ledd fremgår krav om at sparebanker til enhver tid skal ha en ren kjernekapitaldekning på minst 4,5 prosent av foretakets beregningsgrunnlag. Kjernekapitaldekningen og total kapitaldekning skal henholdsvis være minst 6 prosent og 8 prosent av beregningsgrunnlaget.

Forskrift 1. juni 1990 nr. 435 om beregning av ansvarlig kapital for finansinstitusjoner, oppgjørssentraler og verdipapirforetak gir regler om beregningen av den ansvarlige kapitalen. I sistnevnte forskrift § 14 og § 15 fremgår det nærmere hvilke poster i institusjonens balanse som kan utgjøre henholdsvis ren kjernekapital og kjernekapital, mens det i § 16 angis hvilke poster som tilleggskapitalen består av.

I Finansforetaksloven § 14-3 reguleres bufferkravene. CRR/CRD IV-forskriften inneholder nærmere bestemmelser om bufferkravene og konsekvenser av brudd på bufferkravene. Bufferkravene består av:

Bevaringsbuffer

Et finansforetak skal ha en bevaringsbuffer bestående av ren kjernekapital som skal utgjøre to og et halvt prosentpoeng i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital, jf. Finansforetaksloven § 14-3 første ledd.

Systemrisikobuffer

Et finansforetak skal ha en systemrisikobuffer bestående av ren kjernekapital som skal utgjøre tre prosentpoeng i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital og bevaringsbuffer, jf. Finansforetaksloven § 14-3 annet ledd. Finansdepartementet kan i forskrift fastsette at kravet skal være høyere eller lavere enn tre prosentpoeng.

Systemviktige institusjoner

Et finansforetak som er systemviktig skal ha en buffer bestående av ren kjernekapital som skal utgjøre to prosentpoeng i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital, bevaringsbuffer og systemrisikobuffer, jf. Finansforetaksloven § 14-3 tredje ledd. Finansdepartementet har fastsatt forskrift om fremgangsmåte og kriterier for å identifisere og fastsette hvilke finansinstitusjoner som skal anses som systemviktige i Norge. Finansdepartementet har bestemt at DNB ASA og Kommunalbanken AS skal anses som systemviktige finansinstitusjoner.

Motsyklisk buffer

Et finansforetak skal ha en motsyklisk kapitalbuffer bestående av ren kjernekapital som skal utgjøre mellom 0 og 2,5 prosentpoeng i tillegg til minstekravet til ren kjernekapital, bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og buffer for systemviktige institusjoner, jf. Finansforetaksloven § 14-3 fjerde ledd. Finansdepartementet fastsetter kravet til motsyklisk kapitalbuffer, som økte fra 1,5 prosentpoeng til 2 prosentpoeng med virkning fra 31. desember 2017, jf. Finansdepartementets vedtak av 15. desember 2016. Kravet kan i særlige tilfeller settes høyere enn to og et halvt prosentpoeng.

Hvis et finansforetak ikke oppfyller de fire nevnte bufferkravene, skal institusjonen utarbeide en plan for økning av ren kjernekapitaldekning, og den kan ikke uten samtykke fra Finanstilsynet utbetale utbytte til egenkapitalbeviserne eller bonus til ansatte eller rente.

Pilar 2

I tillegg til overnevnte kapitalkrav (pilar 1-krav), kan Finanstilsynet pålegge sparebanker såkalte pilar 2-krav. Pilar 2-kravet er et individuelt fastsatt krav.

Pilar 2-systemet har sin bakgrunn i EUs kapitaldekningsdirektiv og forordning (CRD IV/CRR) og åpner for at nasjonale tilsynsmyndigheter kan pålegge ytterligere kapitalkrav utover standardfastsatte pilar 1-krav (minstekrav til kapitaldekning, kapitalsammensetning og kombinerte kapitalbufferkrav som angitt ovenfor).

Pilar 2-prosessen er en sentral del av Finanstilsynets tilsyn med de enkelte finansforetakene, og inngår som en del av Finanstilsynets SREP-vurderinger (*supervisory review and evaluation process*).

Pilar 2-krav fastsatt av tilsynsmyndighetene er aktuelle i tilfeller hvor enkeltinstitusjoner, evt. grupper av institusjoner, eksponeres for eller eksponerer markedet for, høyere eller mer spesielle risikoer enn de som ligger til grunn for gjeldende pilar 1-krav. Pilar 2-kravene omfatter risikoer som ikke dekkes eller kun delvis dekkes av pilar 1. Hvilke risikoer som kommer i tillegg, vil være forskjellig fra foretak til foretak, og kan eksempelvis være konsentrasjonsrisiko, ulike typer markedsrisiko (herunder renterisiko), likviditetsrisiko, finansieringsrisiko, svakheter i styring og kontroll, modellrisiko, systemrisiko og risiko for uforsvarlig gjeldsoppbygging.

Beregningsgrunnlag for kapitaldekningen

Finansforetaksloven § 14-2 gir regler om beregningsgrunnlaget for kapitaldekningen. Beregningsgrunnlaget for minstekravet til ansvarlig kapital skal tilsvare summen av beregningsgrunnlagene for kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

Beregningsgrunnlaget for kredittrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i risikovekter etter en standardmetode eller med utgangspunkt i risikoparametere helt eller delvis fastsatt av institusjonen selv i henhold til en internbasert rating-metode (IRB).

Beregningsgrunnlaget for markedsrisiko skal fastsettes med utgangspunkt i regler fastsatt i forskrift eller med utgangspunkt i interne målemetoder.

Beregningsgrunnlaget for operasjonell risiko kan fastsettes etter følgende alternativer; etter en basismetode basert på en andel av gjennomsnittlig inntekt, en sjablongmetode basert på en andel av inntekten innenfor de ulike forretningsområder multiplisert med en indikator for tapserfaring fastsatt av Finansdepartementet, eller en avansert metode basert på interne målemetoder.

De interne risikostyringsmetodene for kredittrisiko og markedsrisiko, samt avansert metode for operasjonell risiko, kan bare benyttes etter tillatelse gitt av Finanstilsynet.

I forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker mv. er det gitt nærmere regler om beregningsgrunnlaget. Banker som benytter IRB-metode skal oppfylle et minstekrav til ansvarlig kapital som nærmere fastsatt etter forskrift 22. oktober 1990 nr. 875 om minstekrav til kapitaldekning i finansinstitusjoner og verdipapirforetak og forskrift 22. juni 2000 nr. 632 om minstekrav til kapitaldekning for markedsrisiko mv. for kredittinstitusjoner og verdipapirforetak. Banken benytter standardmetode, og ikke IRB-metode.

Tap og nedskrivninger

I forbindelse med overgang til IFRS ble forskrift 14. november 1991 nr. 4236 (Tapsforskriften) erstattet med forskrift 21. desember 2004 om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner (Utlånsforskriften), som trådte i kraft 1. januar 2005.

Hovedprinsippene for Utlånsforskriften er at utlån ved første gangs måling skal vurderes til virkelig verdi med tillegg av eventuelle direkte transaksjonsutgifter. Ved etterfølgende måling skal utlånet vurderes til amortisert kost. Nedskrivning av tap skal foretas når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall. Videre skal det foretas avsetning for garantiforpliktelser dersom det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør.

Strukturendringer i sparebanker

Sammenslåing og deling

Tidligere fulgte adgangen til å fusjonere og avvikle sparebanker av sparebankloven § 47, men gjennom endringene i Finansieringsvirksomhetsloven som trådte i kraft 1. juli 2009, ble denne bestemmelsen opphevet og erstattet av et nytt regelsett i Finansieringsvirksomhetslovens kapittel 2c. Disse reglene er videreført i Finansforetaksloven §§ 12-1 til 12-7, som inneholder bestemmelser som legger til rette for omstruktureringer i henhold til ulike modeller for sammenslåing og deling. Dette innebærer blant annet at det åpnes for strukturendringer i henhold til de såkalte Hallingdal-, Terra-, Tingvoll- og Telemarkmodellene, med enkelte begrensninger.

- "Hallingdalmodellen" innebærer at grunnfondsbanker (tradisjonelle sparebanker) konverterer deler av grunnfondskapitalen til eierandelskapital. Eierandelsbevisene tilføres en finansstiftelse som følger reglene om sparebankstiftelser. Flere sparebanker kan ved å benytte samme modell slås helt eller delvis sammen.
- "Terramodellen" innebærer at flere tradisjonelle sparebanker slås sammen uten at det utstedes Egenkapitalbevis og uten etablering av finansstiftelse. I stedet fastsettes det i vedtektene en nærmere fordeling av grunnfondet og overskuddet i forhold til sparebankenes kapital på sammenslåingstidspunktet.
- "Tingvollmodellen" innebærer at en sparebanks samlede virksomhet overføres til en annen sparebank mot vederlag i Egenkapitalbevis som legges inn i en finansstiftelse som opprettes i forbindelse med avviklingen av den overdragende sparebank.
- "Telemarkmodellen" innebærer at to eller flere sparebanker omdannes til aksjeselskaper/allmennaksjeselskaper og deretter fusjoneres etter aksje-/allmennaksjelovens regler. Omdanningen gjennomføres ved at det etableres stiftelser som eier aksjene i de sammenslåtte sparebankene.

Det følger av Finansforetaksloven § 12-1 at sammenslåing og deling av sparebanker bare kan gjennomføres etter tillatelse fra Finansdepartementet. Vedtak om slik sammenslåing eller deling treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Det kan fastsettes i vedtektene at slike vedtak av generalforsamlingen også må omfatte minst 2/3 av de stemmer som avgis av, eller medlemmer valgt av, eierne av Egenkapitalbevis. Bankens vedtekter inneholder ikke slikt skjerpet stemmekrav.

Avvikling

Finansforetaksloven §§ 12-8 til 12-12 regulerer avvikling av sparebanker. Vedtak om avvikling treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Styret skal i forkant av slikt vedtak fremlegge en avviklingsplan for generalforsamlingen. Vedtaket kan ikke settes i verk uten etter tillatelse gitt av Finansdepartementet. Dersom en sparebank skal avvikles etter at virksomheten er overdratt til en annen bank, skal egenkapitalen etter at alle forpliktelser er dekket, overføres til en eller flere stiftelser.

Omdanning til aksjeselskap

Finansforetaksloven §§ 12-13 til 12-18 regulerer sparebankenes mulighet for omdanning til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap. Regelverket åpner for at en sparebank kan omdanne seg til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap etter tillatelse gitt av Finansdepartementet. En stiftelsesmodell legges til grunn ved omdanning av en sparebank til aksjebank. De viktigste punktene i loven kan i korte trekk oppsummeres i følgende punkter:

- Aksjer for den andel som tilsvarer eierandelen til grunnfondskapitalen overføres til en stiftelse som skal benytte ordet "sparebankstiftelse" i sitt foretaksnavn.
- Stiftelsen skal være helt uavhengig av banken.
- Stiftelsen skal ha "et langsiktig og stabilt formål med sitt eierskap".
- Salg av stiftelsens aksjer krever 2/3 flertall fra generalforsamlingen i stiftelsen.
- Stiftelsen kan dele ut deler av årlig overskudd til allmennyttige formål.
- Under forutsetning av at stiftelsens eierskap overstiger 10 prosent, kan aksjeselskapet benytte sparebank i sitt firmanavn.

Adgangen til å omdanne til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap vil i praksis være begrenset da det ved vurderingen av om det skal gis tillatelse blant annet skal legges vekt på at sparebanker som hovedregel bør være organisert som vanlig sparebank eller sparebank med eierandelskapital.

Konvertering av grunnfondskapital til eierandelskapital

Finansforetaksloven § 10-9 annet ledd åpner for at sparebanker kan konvertere grunnfondskapital til eierandelskapital.

Egenkapitalbevisene skal utstedes vederlagsfritt til en sparebankstiftelse opprettet i forbindelse med konverteringen, jf. Finansforetaksloven § 10-9 tredje ledd. Sparebankstiftelsen skal eie Egenkapitalbevis og støtte opp om virksomheten i banken.

Finans- og sparebankstiftelser

Finansforetaksloven §§ 12-19 til 12-26 oppstiller regler om finans- og sparebankstiftelser som kommer til anvendelse på stiftelser som etableres i forbindelse med strukturendringer, jf. dette punkt. Stiftelsens virksomhet skal i all hovedsak være begrenset til forvaltning av Egenkapitalbevis eller aksjer som ble tilført stiftelsen i forbindelse med opprettelsen og midler som mottas som utbetaling på Egenkapitalbevis eller aksjer, herunder eierandeler ervervet ved ombytting av slike eierandeler. Stiftelsen vil selv ha mulighet til å utstede Egenkapitalbevis.

Andre reguleringer

Regelverket som omfatter sparebanker regulerer også eksponering relatert til utenlandsk valuta, engasjement overfor enkeltkunder, eierinteresser i holdingselskap og interesser i andre selskaper. I tillegg reguleres likviditet, avvikling og administrasjon av banker med økonomiske problemer med videre.

Sparebanker kan ikke gå konkurs, men sparebanker som ikke kan oppfylle sine forpliktelser kan settes under offentlig administrasjon i henhold til reglene i Finansforetaksloven kapittel 21.. Eierandelskapitalen kan i slike tilfeller gå tapt i sin helhet.

Tilsyn, soliditets- og likviditetsvern for norske banker

Det er flere offentlige myndigheter som har ansvaret for å ha tilsyn med regelverket som gjelder for finansinstitusjoner (banker, forsikringselskaper og finansieringsforetak).

Finansdepartementet

En av Finansdepartementets hovedoppgaver er regulering av finansieringsmarkedene. Finansdepartementet har i betydelig grad fått delegert myndighet til å fastsette forskrifter og fatte vedtak i medhold av Finansforetaksloven og andre lover som regulerer finansforetak, herunder sparebanker. Finansdepartementet har myndighet til å tilbakekalle konsesjon til å drive bankvirksomhet ved alvorlige brudd på gjeldende lover og forskrifter. Det krever tillatelse fra Finansdepartementet eller Finanstilsynet for at en bank skal kunne gjennomføre endringer av en viss betydning, slik som utstedelse av egenkapitalbevis eller nedsettelse av grunnfondskapitalen eller eierandelskapitalen, overføring av virksomhet til annen institusjon, nedlegging av virksomheten, omdanning til aksjeselskap eller allmennaksjeselskap eller oppkjøp av annen bank.

Hovedhensyn bak finansreguleringen er å bidra til finansiell stabilitet, herunder at finansforetak virker på en hensiktsmessig og betryggende måte.

Finanstilsynet

Finanstilsynet gir konsesjon til å drive bankvirksomhet og har primæransvaret for å overvåke og føre tilsyn med banker, forsikringselskaper, finansieringsforetak, verdipapirforetak, forvaltningsforetak for verdipapirfond, eiendomsmeglere, inkassoforetak, revisorer, regnskapsførere, forsikringsmeglere og morselskap i finanskonsern. Hovedoppgaven til Finanstilsynet er å bidra til at de institusjoner det skal føre tilsyn med opererer på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med gjeldende regelverk. Inspeksjonene skjer blant annet ved at Finanstilsynet vurderer de styrings- og kontrollfunksjonene selskapene etablerer og går igjennom regnskaper og annen dokumentasjon som rapporteres. Enkelte endringer i vedtektene til finansforetak som Finanstilsynet har tilsyn med, skal godkjennes av Finanstilsynet. Vedtak kan påklages til Finansdepartementet. Når Finansdepartementet behandler saker som gjelder finansmarkedet, er det vanlig å be om uttalelse fra Finanstilsynet før avgjørelsen blir tatt. Finanstilsynet avgir hvert år en årsrapport til Finansdepartementet om sin virksomhet. Rapporten legges frem for Stortinget ved den årlige kredittmeldingen.

Norges Bank

Norges Bank er landets sentralbank og skal være utøvende og rådgivende organ for penge-, kreditt- og valutapolitikken. Den skal utstede pengesedler og mynter, fremme et effektivt betalingssystem innenlands og overfor utlandet samt overvåke penge-, kreditt og valutamarkedene. Sentralbanken ivaretar dermed viktige oppgaver overfor bankvesenet og skal bidra til stabile og effektive finansmarkeder og betalingssystemer. Som et virkemiddel kan Norges Bank yte likviditetslån, gjøre innskudd i bankene og gi annen kreditt til forretningsbanker. Når særlige forhold tilsier det, kan sentralbanken også gi kreditt til andre på spesielle vilkår. Norges Bank utfører dessuten markedsoperasjoner i pengemarkedet.

Bankenes sikringsfond

I henhold til Finansforetaksloven kapittel 19 skal enhver bank være medlem av Bankenes sikringsfond. Bankenes sikringsfond er regulert gjennom Finansforetaksloven. Sikringsfondets formål er gjennom en lovbestemt innskuddsgarantiordning å sikre innskuddsforpliktelsene til banken. Fondet kan også yte støtte til et medlem av fondet under bestemte vilkår. Sikringsfondet er ment å dekke tap som innskyttere har på sine innskudd i en medlemsinstitusjon etter nærmere regler i loven.

Finansdepartementet har i Prop. 159 L (2016-2017) foreslått lovendringer for gjennomføring av EUs innskuddsgarantidirektiv 2014/49/EU og krisehåndteringsdirektivet 2014/59/EU. Forslaget innebærer endringer organiseringen av innskuddsordningen og krisehåndtering av finansforetak i Norge.

11 Definisjoner

Allmennaksjeloven	Allmennaksjeselskapsloven (lov av 13. juni 1997 nr 45)
Ansatte	Fast ansatte i Sunndal Sparebank per dato for Opptaksdokumentet
Banken/Sparebanken/Bankens	Sunndal Sparebank
BM	Bedriftsmarked
Egenkapitalbevis	Egenkapitalbevis i Sunndal Sparebank
Egenkapitalbevisbrøk	Egenkapitalbevisbrøken er eierandelskapitalen, overkursfondets og utjevningfondets andel av Bankens korrigerte ansvarlige kapital
Egenkapitalbeviser(ne)	Egenkapitalbeviserne i Sunndal Sparebank
Finansforetaksloven	Finansforetaksloven (lov 10. april 2015 nr. 17)
Finansforetaksforskriften	Finansforetaksforskriften (forskrift 9. desember 2016 nr. 1502)
Finansieringsvirksomhetsloven	Finansieringsvirksomhetsloven (lov av 10. juni 1988 nr. 40). Loven er opphevet og erstattet med Finansforetaksloven.
Fondsobligasjonslån	Evigvarende Fondsobligasjonslån med variabel rente, innløsningsrett for utsteder og som teller som kjernekapital i Bankens kapitaldekning
Generalforsamling	Det øverste besluttede organ i Sunndal Sparebank
LCR	Liquidity Coverage Ratio
Ledelsen	Ledelsen i Sunndal Sparebank
Medlemmene	Medlemmer av Generalforsamlingen, Styret og ulike komiteer og utvalg i Banken.
Merkur-rådgiver	Norne Securities AS
NGAAP	Norwegian Generally Accepted Accounting Principles
NOK	Norske kroner
Noteringen	Notering og opptak til handel av Bankens Egenkapitalbevis på Merkur Market
NSFR	Net Stable Funding Ratio
Opptaksdokumentet	Dette opptaksdokumentet utarbeidet i forbindelse med notering av Sunndal Sparebanks egenkapitalbevis på Merkur Market
PM	Personmarked
SDC	Skandinavisk Data Center A/S
Sparebankloven	Sparebankloven (lov av 24. mai 1961 nr. 1). Loven er opphevet og erstattet med Finansforetaksloven.
Styret	Styret i Sunndal Sparebank
Verdipapirforskriften	Verdipapirforskriften (forskrift av 29. juni 2007 nr 876)
Verdipapirhandelloven	Verdipapirhandelloven (lov av 29. juni 2007 nr 75)
VPS	Verdipapirsentralen i Norge, elektronisk register for vedlikehold av selskapers aksjonærregistre og investors beholdning av finansielle instrumenter
VPS-konto	Konto i VPS for registrering av eierskap i verdipapirer

12 Dokumenter som er tilgjengelige for offentligheten

Opptaksdokumentet vil offentliggjøres på hjemmesidene til Banken (www.sunndal-sparebank.no),

Dokumenter som det henvises til i dette Opptaksdokumentet er tilgjengelig for fysisk inspeksjon på Bankens hovedkontor i en 12-måneders periode etter Opptaksdokumentets dato.

Dokumentene er tilgjengelige hos Sunndal Sparebank, Sunndalsveien 15, 6600 Sunndalsøra. Finansielle rapporter kan også lastes ned fra Bankens internettside, www.sunndal-sparebank.no.

Følgende dokumenter (eller kopier av disse) kan innhentes vederlagsfritt:

- (a) Bankens vedtekter
- (b) Bankens årsrapporter for 2015, 2016 og 2017
- (c) Opptaksdokumentet

Bankens vedtekter er inntatt som vedlegg til Opptaksdokumentet.

OPPLYSNINGER INNTATT VED HENVISNING- KRYSSREFERANSELISTE

Henvisning	Kapittel i Noterings- dokument	Inntatt ved henvisning	Internett
Regnskapsprinsipper	7.1	Årsrapport 2017	[FYLLES UT VED OFFENTLIGGJØRING]
Revisorberetninger	7	Årsrapport 2015 - 2017	Se url for årsrapportene
Resultat, balanse, kontantstrøm 2015	4.1, 7.2	Årsrapport 2015	https://sunndal-sparebank.no/-/media/banker/sunndal-sparebank/dokumenter/arsregnskap/%C3%85rsrapport-2015.pdf
Resultat, balanse, kontantstrøm 2016	4.1, 7.2	Årsrapport 2016	https://sunndal-sparebank.no/-/media/banker/sunndal-sparebank/dokumenter/arsregnskap/rsrapport-2016.pdf
Resultat, balanse, kontantstrøm 2017	4.1, 7.2	Årsrapport 2017	[FYLLES UT VED OFFENTLIGGJØRING]
Årsregnskap 2015, inkludert noter	7.2	Årsrapport 2015	https://sunndal-sparebank.no/-/media/banker/sunndal-sparebank/dokumenter/arsregnskap/%C3%85rsrapport-2015.pdf
Årsregnskap 2016, inkludert noter	7.2	Årsrapport 2016	https://sunndal-sparebank.no/-/media/banker/sunndal-sparebank/dokumenter/arsregnskap/rsrapport-2016.pdf
Årsregnskap 2017, inkludert noter	7.2	Årsrapport 2017	[FYLLES UT VED OFFENTLIGGJØRING]

Gjeldende vedtekter registrert i Foretaksregisteret 20. november 2017.

VEDTEKTER

for

SUNNDAL SPAREBANK

KAP 1. FORETAKSNAVN. FORRETNINGSKONTOR. FORMÅL.

§ 1-1. Foretaksnavn og forretningskontor

Sunndal Sparebank har sitt forretningskontor i Sunndal kommune.

Sunndal Sparebank ble opprettet den 5. august 1892.

§ 1-2. Formål

Sparebankens formål er å utføre forretninger og finansielle tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til den til enhver tid gjeldende lovgivning og de til enhver tid gitte konsesjoner.

KAP 2. SPAREBANKENS EGENKAPITAL

§ 2-1 Grunnfondet

Sparebankens opprinnelige grunnfond kr 2 000,- var ytt av Sunndal kommune.

Grunnfondet ble tilbakebetalt 25. april 1927.

Utover eventuelt årlig utbytte på egenkapitalbevis, har stiftere eller andre ikke rett til utbytte fra virksomheten.

§ 2-2 Eierandelskapital

Sparebanken har adgang til å utstede omsettelige egenkapitalbevis. Egenkapitalbevisene skal være registrert i Verdipapirsentralen.

Sparebankens eierandelskapital utgjør kr 92 857 100 fordelt på 928 571 egenkapitalbevis pålydende kr 100 fullt innbetalt.

KAP 3. GENERALFORSAMLING

§ 3-1 Generalforsamling

Generalforsamlingen er sparebankens øverste myndighet.

Generalforsamlingen skal ha 12 medlemmer og 4 varamedlemmer.

Generalforsamlingens medlemmer møter personlig. Det er ikke anledning til å møte ved fullmektig eller med rådgiver.

§ 3-2 Generalforsamlingens sammensetning

4 medlemmer og 1 varamedlem velges av og blant innskyterne i banken.

1 medlem og 1 varamedlem velges av Sunndal kommune.

3 medlemmer og 1 varamedlem velges av og blant de ansatte.

4 medlemmer og 1 varamedlem velges av og blant eierne av egenkapitalbevis.

§ 3-3 Valg til generalforsamlingen

Myndige personer kan velges som medlemmer av generalforsamlingen. Minst tre firedeler av medlemmene skal være personer som ikke er ansatt i banken.

Medlemmer til generalforsamlingen velges for 4 år. Ved første gangs valg velges 6 av medlemmene, det vil si 2 av de innskytervalgte, 2 av de ansattevalgte og 2 av de egenkapitalbeviservalgte, for 2 år, og de resterende 6 medlemmene, det vil si 2 av de innskytervalgte, medlemmet valgt av Sunndal kommune, 1 av de ansattevalgte og 2 av de egenkapitalbevisvalgte for 4 år. Deretter velges medlemmene for 4 år.

Varamedlemmer velges for 2 år.

Generalforsamlingen fastsetter nærmere instruks om valgene.

§ 3-4 Innskytternes valg av medlemmer til generalforsamlingen

Myndige innskyttere i sparebanken som har og i de siste seks måneder har hatt et innskudd i banken på minst kr 2 500, har stemmerett og er valgbare som medlem eller varamedlem til sparebankens generalforsamling som representant for innskytterne. Hvert kundeforhold gir én stemme når noe annet ikke følger av lov eller vedtekter.

§ 3-5 Ansattes valg av medlemmer til generalforsamlingen

De ansatte i sparebanken er stemmeberettiget ved valg av de ansattes medlemmer og varamedlem til sparebankens generalforsamling.

De ansatte i sparebanken kan velges som medlem og varamedlem til sparebankens generalforsamling som representant for de ansatte.

§ 3-6 Egenkapitalbeviserens representasjon i generalforsamlingen

Eierne av egenkapitalbevis er stemmeberettiget ved valg av egenkapitalbeviserens medlemmer til sparebankens generalforsamling. Hvert egenkapitalbevis gir én stemme.

Enhver myndig eier av egenkapitalbevis kan velges som medlem eller varamedlem til sparebankens generalforsamling.

§ 3-7 Innkalling til generalforsamling

Ordinær generalforsamling skal avholdes innen utgangen av mars måned hvert år.

Når dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen er gjort tilgjengelig for medlemmene på sparebankens nettsider, gjelder ikke lovens krav om at dokumentene skal sendes til medlemmene av generalforsamlingen. Dette gjelder også dokumenter som etter lov skal inntas i eller vedlegges innkallingen til generalforsamlingen. Et medlem av generalforsamlingen kan likevel kreve å få tilsendt dokumenter som gjelder saker som skal behandles på generalforsamlingen.

Medlemmer som ikke kan delta i generalforsamlingens møte, skal meddele dette til sparebanken snarest og senest fem dager før møtet.

§ 3-8 Møter og vedtak i generalforsamlingen

Hvert medlem av generalforsamlingen har én stemme.

Dersom eierne av egenkapitalbevis utgjør mer enn den vedtektsfastsatte prosentandelen av det antall stemmer som er til stede i generalforsamlingen, skal stemmetyngden for det enkelte egenkapitalbevis nedsettes forholdsmessig.

Beslutninger i generalforsamlingen treffes ved flertall av de avgitte stemmer med mindre noe annet fremgår av disse vedtektene. Står stemmetallet likt, gjelder det som møtelederen slutter seg til.

§ 3-9 Generalforsamlingens oppgaver

På den ordinære generalforsamlingen skal følgende saker behandles og avgjøres:

- Valg av møteleder
- Godkjenning av årsregnskapet og årsberetningen, herunder disponering av overskudd og utdeling av utbytte
- Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under generalforsamlingen

Vedtak om eller fullmakt til å oppta ansvarlig lån eller fondsobligasjoner treffes av generalforsamlingen med flertall som for vedtektsendring. Vedtak om eller fullmakt til å oppta annen fremmedkapital treffes av styret eller administrasjonen i henhold til delegasjonsvedtak fra styret.

Generalforsamlingen velger revisor.

KAP. 4. STYRET OG DAGLIG LEDELSE

§ 4-1 Styrets sammensetning og oppgaver

Styret består av 6 medlemmer med 2 varamedlemmer, hvorav 5 medlemmer og 1 varamedlem velges av generalforsamlingen, og 1 medlem med varamedlem velges av og blant bankens ansatte.

Styrets leder, nestleder, øvrige styremedlemmer og varamedlemmer velges for 2 år.

Styrets oppgaver følger av lov og forskrifter.

Styret er vedtaksført når minst 3 medlemmer er til stede. For at et vedtak skal være gyldig, kreves at minst 3 medlemmer har stemt for det. Ved stemmelikhet gjør lederens eller møtelederens stemme utslaget. Det samlede styret kan fungere som sparebankens revisjonsutvalg.

§ 4-2 Administrerende banksjef

Sparebanken skal ha en daglig leder. Daglig leder tilsettes av styret. Daglig leder tituleres som Administrerende banksjef.

Administrerende banksjefs oppgaver følger av lov og forskrifter.

Administrerende banksjef eller to av styrets medlemmer i fellesskap representerer sparebanken og forplikter den ved sin underskrift.

KAP. 5 VALGKOMITE

§ 5-1 Valgkomiteens sammensetning

Generalforsamlingen velger en valgkomite med 4 medlemmer, hvorav 1 fra sparebankens innskytere, 1 fra eierne av egenkapitalbevis, 1 fra Sunndal kommune og 1 fra de ansatte. Valgkomiteen konstituerer seg selv.

§ 5-2 Valgkomiteens arbeid

Valgkomiteen skal forberede valg til generalforsamlingen, styret og valgkomiteen, samt foreslå godtgjørelse til tillitsvalgte.

Valgkomiteens medlemmer velges for 2 år av gangen. Ved første gangs valg velges 1 av medlemmene for 1 år, og de andre 3 medlemmene for 2 år.

Generalforsamlingen fastsetter nærmere instruks om valgkomiteen.

KAP. 6 ANVENDELSE AV OVERSKUDD OG INNDEKNING AV UNDERSKUDD

§ 6-1 Anvendelse av overskudd

Overskuddet av bankens virksomhet etter fradrag av utbytte og utdeling av gaver skal legges til bankens fond.

Årets overskudd og utbyttmidler fordeles mellom bankens grunnfond og eierandelskapitalen. Utbyttmidler kan benyttes til utbytte på eierandelskapitalen, til gaver til allmennnyttige formål eller overføres til gavefond.

§ 6-2 Inndekning av underskudd

Underskudd etter resultatregnskapet for siste regnskapsår skal først søkes dekket ved forholdsmessig overføring fra grunnfondskapitalen, herunder gavefondet, og den eierandelskapitalen som overstiger vedtektsfestet eierandelskapital, herunder utjevningsfondet. Underskudd som ikke dekkes slik, dekkes ved forholdsmessig overføring fra overkursfondet og kompensasjonsfondet. Ytterligere underskudd dekkes ved nedsettelse av vedtektsfestet eierandelskapital og eventuelt ved nedsettelse av annen kapital.

KAP 7. SÆRLIGE EIERBEFØYELSER

§ 7-1

Banken har fastsatt at det i tillegg til flertall som for vedtektsendringer i generalforsamlingen, også kreves minst 2/3 flertall av de stemmer som avgis av de eiere som er valgt av egenkapitalbeviserne.

Dette skal gjelde følgende saker:

- erverv av egne egenkapitalbevis (ffl. §10-16)
- nedsettelse av egenkapitalbeviskapitalen (ffl. §10-21)
- utstedelse av egenkapitalbevis (ffl. §10-22)
- utstedelse av tegningsretter (ffl. §10-23)
- lån med rett til å kreve egenkapitalbevis utstedt (ffl. §10-24)

KAP 8. AVVIKLING

§ 8-1 Beslutning om avvikling av sparebanken

Generalforsamlingen tar stilling til styrets forslag om avvikling av sparebanken. Vedtak om avvikling fattes med samme flertall som for vedtektsendringer.

§ 8-2 Disponering av sparebankens kapital ved avvikling

Ved avvikling av sparebanken skal sparebankens overskytende midler etter at alle forpliktelser er dekket, overføres til en eller flere sparebankstiftelser.

KAP 9. VEDTEKTSENDRINGER

§ 9-1 Vedtektsendringer

Endring av disse vedtektene kan vedtas av generalforsamlingen. Beslutning om å endre vedtektene i sparebanken krever tilslutning fra minst 2/3 av de avgitte stemmene.

Vedtektsendringene er vedtatt av generalforsamlingen i Sunndal Sparebank i møte 19. september 2017 og erstatter tidligere vedtekter.

Sunndal Sparebank

Tlf: 71 68 91 00
www.sunndal-sparebank.no

Besøksadresser:

Sunndalsøra
Sunndalsveien 15
6600 Sunndalsøra

Molde
Fannestrandvegen 85
6416 Molde

Ålesund
Moavegen 11
6018 Ålesund

Norne Securities AS

Tlf: 55 55 91 30
www.norne.no

Oslo:
Haakon VII's gt 9
0161 Oslo

Bergen:
Jonsvollsgaten 2
5011 Bergen

Advokatfirmaet Selmer DA

Tlf: 23 11 65 00
www.selmer.no

Oslo:
Postboks 1324 Vika
0122 Oslo